

VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK

Dobra kakovost sena je odvisna od pravočasne košnje, pravijo kmetijski strokovnjaki, ki so mnjenja, da bi moral biti prvi odkos trave že za nami. Žal se vreme ne zmeni za njihova priporočila in v Pomurju je še veliko nepokošenih travnikov. Da bi vsaj v prihodnjih dneh bilo dovolj sonca! Fotografija: Nataša Juhnov.

**ZAIGRAJMO
IN ZAPOMO
PO DOMAČE**

**JAVNA RADIJSKA ODDAJA
Z OTROŠKIM ŽIVŽAVOM**

Sobota, 9. junija, od 11.00 do 19.00

NASTOPAJO:

MAGNET, AVANTURA, SLOVENSKEGO-
RIŠKI KVINTET, JANEZ HOČEVAR-RIFLE,
MAJA, BRANE DRVARIČ, MIKI ROŠ, MLA-
DI GLASBENIKI IZ LENDAVE, MADŽAR-
SKA SKUPINA ...
DRUŽABNE IGRE Z NAGRADAMI!
Prireditev bo vodil GEZA.

Pokrovitelj srečanja je NAFTA Lendava.

MURSKI VAL
UKV 87,8
MHz stereo
SV 648 kHz

SLAVJE V ZASAVJU, KOT GA ŠE NI BILO!

1. junija je že osemnajstič krenil na pot Vestnikov vlak. Več o tradicionalnem izletu naročnikov Vestnika na 10. strani.

VESTNIK

Murska Sobota 6. junija 1991 • Leto XLIII • Št. 22 • Cena 20 din

Takrat ko jim je Slovenija na široko odprla vrata, jih sprejemala iz južnih republik kot potrebno delovno silo, da so šli v rudnike, železarne, v podjetja s težko industrijo ter v gradbeništvo in komunalo, takrat ko so zapolnili vrzel ali opravljali dela, ki jih Slovenci niso več želeli ali jim jih zaradi priseljencev ni bilo treba, jih nihče ni spraševal, kako se bodo sporazumevali z okoljem, ker ne znajo jezika. Takrat je bilo pomembno, da so prišli in delali. Naselili so industrijska in rudarska mesta, napolnili barakarska naselja, delavske hiše, samske domove in le redkim je uspelo, da so zapustili »čista« naselja sonarodnjakov. Ljudje in okolje jih namreč niso sprejemali.

Država državljanu

sali, da zapustijo delovno mesto in se odselijo v domači kraj, izplačali dvajset plač. In številni so kupčijo sprejeli ter odšli, od koder so prišli. Samo tujcem se ponudi izplačilo za odhod in ti, ki so odšli, so se v Sloveniji počutili kot tujci.

Sedaj pa pripravljajo Slovenija v svežnju osamosvojitvenih zakonov tudi zakon o državljanstvu. Resda je splošen, vendar bo najbolj zadeval prav priseljene delavce iz drugih republik — teh je namreč največ. In v zakonu naj bi bil najpomembnejši jezik, da bi se »lahko sporazumevali v okolju,« in čas bivanja v Sloveniji (okolice katerega so se razšli poslanci slovenske skupščine). Ne zanikamo pomembnosti znanja jezika, vendar ali jih je kdo učil, preden so jih zaposlili?

Tisti priseljenci, ki so se odločili, da ostanejo v Sloveniji da bodo tu še naprej živeli in delali, bodo verjetno sprejeli državljanstvo, pod kakršnimi koli pogoji jim ga bodo ponudili. (Izza govorniškega odra skupščinske dvorane je bilo izrečeno, da država menda ima pravico postavljati minimalne pogoje svojim državljanom.) Sprejeli ga bodo z upanjem, da bodo njihovi otroci manj zaznamovani in da jih bodo za svoje sprejeli tudi okolje in ljudje.

Majda Horvat

PRISEGLO 120 PRVIH VOJAKOV SLOVENSKE TO

V Pekrah pri Mariboru je bila v nedeljo popoldne slovesnost, na kateri je priseglo 120 prvih slovenskih vojakov Teritorialne obrambe, med katerimi je precej Pomurcev. Poleg staršev so se je udeležili številni Mariborčani in okoličani ter ugledni gostje, med njimi predsednik Skupščine Slovenije France Bučar, republiški sekretar za notranje zadeve Igor Bavčar in drugi; govorili pa so predsednik Predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan, republiški sekretar za ljudsko obrambo Janez Janša in v.d. načelnika republiškega Štaba TO Janez Slapar. V kulturnem programu so sodelovali Marjana in Sandi Krošl iz Nove Gorice ter oktet TO Slovenska Bistrica.

Najprej je spregovoril predsednik Predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan in med drugim dejal: »V času, ko je svet še vedno pripravljen zgrabiti za orožje, je dobro in koristno biti pripravljen, da se tudi z orožjem branijo človekovo dostojanstvo, pravice in svoboda ter enakopravnost naroda. In mi Slovenci imamo s tem tragične izkušnje. Nismo narod za vojne, a če gre za naš obstoj, ga znamo braniti. Vendar to ni in ne more biti prihodnost — ne nas in ne človeštva. Govorica orožja je vselej poraz politike.«

Po slavnostnih nagovorih so mladi fantje v uniformah TO prvič prisegli kot slovenski vojaki z besedami: »Slovesno prisegam, da bom branil samostojnost, neodvisnost, svobodo in ozemeljsko celovitost moje domovine Republike Slovenije ter vestno in odgovorno izvrševal svoje dolžnosti pri njeni obrambi.« Ob podpisovanju prislege so slovenskim vojakom čestitali Milan Kučan, France Bučar, Janez Janša in drugi. Po štirinajstih dneh usposabljanja in prisegi so lahko vojaki zapustili učni center, vojaški rok pa bodo služili največ sedem mesecev. Nedeljsko popoldne pod vnožjem Pohorja pa jim bo prav gotovo ostalo v trajnem spominu.

Tekst in fotografija: F. Maučec

Prvi slovenski vojaki TO podpisujejo slovesno prisego v učnem centru v Pekrah.

TEMA
KAM GRE
ŠTIPENDIRANJE?
Stran 4

GRADITELJI POZOR!

GREDIS d.o.o.
Novo selo Rok, R. Končara 16 —
Čakovec,
tel.: (042) 811 685, podjetje za proiz-
vodnjo in prodajo:
• stropni nosilci
• stropna polnila
• in ostali gradbeni material
Delovni čas od 7. do 18. ure.
• zelo ugodne cene • dobava takoj •
večje količine dostavimo na dom brez-
plačno

Junij
12. junija bo Lu-
na v znamenju
mlaja
11. junija bo dan
dolg 15 ur in 41
minut

Vestnikov koledar

Vestnikov koledar
6. junij, četrtek, NORBERT
7. junij, petek, ANICA
8. junij, sobota, MEDARD
9. junij, nedelja, PRIMOŽ
10. junij, ponedeljek, MARJE-
TA
11. junij, torek, SREČKO
12. junij, sredo, ADELA

V četrtek in petek bo še
spremenljivo vreme z ob-
časnimi padavinami, ob
koncu tedna pa se bo po-
stopno izboljšalo.

Pregovora
Ako Medarda deži, se grozdje
do brenje skazi.
Če se Medard kisló drži, do kon-
ca meseca ni sončnih dni.

VREME

Iz Beograda piše

Poznavalce razmer v Jugoslaviji seveda ni začudila blokada predsedstva SFRJ. Zanje bi bilo presenečenje, če se to tokrat ne bi zgodilo.

Tudi dejstvo, da veljavne ustave Jugoslavije ne upoštevajo, ni prav nič novega. Ta ustava namreč nikdar ni bila uresničevana, tako kot je bilo dogovorjeno med tedanjimi in poznejšimi vodstvi te skupne dežele večnih pat položajev.

Že pred tem smo mnogo poslušali o samoupravljanju, mislili pa na samoupravo — državotvornost, ki nas je vodila naravnost v neskončna zadolževanja brez razmišljanja o plačilu računov, saj smo jih vedno prepisovali na drug naslov.

Stara navada — železna strajca, pravi ljudska modrost.

Ker imajo nove oblasti še vedno stare vladarje, ni pričakovati, da se bodo kmalu znebili starih nespornostov, zato izkušeni ljudje sploh ne pričakujejo uresničitve obljub in toliko čislano demokracijo ne vidijo drugače kot nenehno napihovanje tega ali onega, kar naj bi bila čista realnost.

Vse kaže, da mislijo tako kot naši ljudje tudi tuji državniki, ki se zanašajo samo na zvezni izvršni svet, izvršni organ zdaj že povsem nemočnih

Blokada

zveznih institucij, čeprav to našo ali Markovičevno vladno, kakor pač kdo vzame, vsi obmetavajo z drvi in kamenjem, kakor da je vzrok vsem našim sedanjim nesrečam, saj smo že tako daleč, da se vsako jutro vprašamo: Koliko pa je danes mrtvih?!

Med delavci, da o nekdanjih delavcih, upokojencih sploh ne govorim, ki jih dnevna politika ni ostopila, se vse bolj govori, da se dogaja nekaj povsem nepotrebnega in čedalje bolj nemoralnega, česar ne bi bilo, če bi se prejšnje partijsko vodstvo poslovilo od oblasti skupaj s partijo, ki se je razšla ob spoznanju, da razmeram ni več kos.

Tedaj namreč ne bi bilo niti problema z Mesicem, ker je bil na njegovem mestu Suvar, in medprejeto računi bi bili čistejši, če bi jih obravnavali s partijsko preteklostjo neobremenjeni ljudje.

Nemara je to res, nemara pa bi se tedaj še bolj in hitreje zapletlo in bi bilo še neznosnejše?!

Delati račune brez krčmarjev, je v vsakem primeru ne-hvaležno za vsakogar, ki to počne, zdi pa se, da tačas to počnemo prav vsi, ne da bi se zavedali nesmiselnosti takega sifzovega posla.

Dokler smo pri govorjenju, se nam zdi, da vse znamo in smo sposobni uresničiti, ko pa je treba kaj storiti, pa smo navadno tako nespretni, kot so nespretni republiške oblasti na vsakem koraku gospodarjenja.

Blokada »ideoloških« razprtij v vrhu države, ki je nastala ali ostala že pri rojstvu Jugoslavije, kakor koli poslušamo o zgodovini z raznih nasprotujočih si strani, je povsem naravno prerasta v barikado, ki jo čutimo porsod, čeprav je pojmovno nastala na kninskem območju, pač po načelih politične konfrontacije ali konfrontacije, ki praviloma nimajo pravil in dovoljujejo vse, kar je v prid enim, in prepovedujejo vse, kar je v prid drugim.

Ni torej vprašanje, kdo ima prav, temveč ali smo dozoreli za življenje sodobnega sveta. Mi, ki smo desetletja verjeli, da smo lahko vzor vsemu svetu! Odgovor seveda ni potreben, mar ne?

Viktor Širec

NA POTI K ZVEZDAM

Karikatura: Franco Juri

Posebne čete Nata

Obrambni ministri pakta NATO so sprejeli načrt o ustanovitvi vojaških sil za hitro posredovanje na nevarnih območjih v Evropi. V teh enotah naj bi bilo približno 60 tisoč vojakov. Poleg padalcev in eskadrilje bojnih letal bi bilo v njeni sestavi tudi ladjevje na območju Sredozemlja. Glavna novost pa je ta, da namerava Nato ustanoviti posebne čete za hitro reagiranje. Poveljeval naj bi jim britanski general, za intervencijo pa bodo te enote pripravljene le v nekaj tednih.

Uporniki zavzeli Adis Abebo

Etiopski uporniki so po treh desetletjih osvobodilnega boja zavzeli predsedniško palačo v Adis Abebi in nadzorujejo vse ključne objekte v prestolnici. Borec Ljudske revolucionarne demokratične Fronte Etiopije (EPRDF) so napadli s tanki predsedniško palačo, ki jo je branila pobegle predsednik Mengistu. Še zvesta vojska, vendar je odpor ponehal takoj, ko je ena od granat zadela skladišče streliva v neposredni bližini palače in sprožila strahotno eksplozijo. Uporniki slavijo zmago, potem ko so se od leta 1975 borili proti oblasti. Pred kratkim imenovani premier Dinka je grozil, da bo zapustil pogajanja v Londonu, toda ZDA so se strinjale, da uporniki vkorakajo v Adis Abebo. Washington tudi ni imel druge izbire, saj so že nekaj dni nadzorovali vse dostope v glavno mesto. Uporniki so sporočili, da so pripravljene sodelovati v začasni vladi, vztrajajo pa pri referendumu, od katerega pričakujejo, da bo omogočil neodvisnost Eritreji, nekdanji italijanski posesti.

Ponujena konfederalna ureditev

Po besedah predsednika predsedstva Slovenije Milana Kučana je bil namen obiska slovenske delegacije, v kateri je bil tudi član kolektivnega vodstva države dr. Janez Drnovšek, v Bosni in Hercegovini in Makedoniji, da najvišji politični in državni vodstvi teh republik seznanijo z odločitvijo Slovenije, da bo uresničila svojo plebiscitno odločitev o osamosvojitvi. Ne glede na odnos zveznih organov in drugih republik se namreč Slovenija ni odrekla stališču, da to odločitev uresniči, kolikor je le mogoče po poti dogovarjanja in sporazumevanja z drugimi republikami. Milan Kučan je še dodal, da je bila v pogovorih ponujena tudi možnost oblikovanja nove skupnosti suverenih jugoslovanskih držav. Janez Drnovšek pa je povedal, da obstaja tudi možnost konfederalne ureditve.

v žarišču dogodkov

Na najnovejša zaostrovanja v nekaterih kriznih žariščih v Jugoslaviji so avstrijski sosedje reagirali zadržano, s hladno glavo in brez nepotrebnega zganjanja pompa. Avstrijci sicer upajo na ugodno rešitev in želijo, da bi se v SFRJ končno dogovorili na miren in strpen način. Toda počasi in premišljeno se pripravljajo tudi na najhujše, da se jim ne bi ponovili Brindisi, kjer so nenadno albanski begunci popolnoma zmedli pristojne italijanske oblasti.

Čeprav v Avstriji menijo, da bi Slovence in Hrvate še nekako sprejeli, toda za vse begunce iz južnejših krajev pravijo, da bi se težave samo stopnjevale, ker so kulturne razlike in življenjske navade vse preveč narazen. Se pa Avstrijci močno odzivajo na številne pozive za zbiranje blagovnih rezerv in denarja za begunce. Štajerski deželni glavar dr. Josef Krainer je postregel s podatkom, da bi, ko bi v Jugoslaviji počilo zares, ta južna avstrijska dežela zmogla sprejeti 60 tisoč beguncev. Najbolj na udaru bi bila okrožja Lipnica, Radgona, Deutschlandsberg in Feldbach (Vrbo) ter linija Gall—Drava. Priprave tečejo dokaj neopazno in nikjer ne boste takoj čez mejo srečali izkopanih jam za latrine, ob njih pa razpetih šotorov na sveže pokošeni travi. Za begunce naj bi domovanje našli v šolah, telovadnicah, gostilnah s prenočišči, nenaseljenih objektih itn., v skrajnem primeru pa tudi v kasarnah, kjer bi dodatno razpeli platnene strehe.

Tudi Koroška je v pripravljenosti. Po besedah deželnega glavarja Jorga Haiderja bi lahko poskrbeli za 15 tisoč jugoslovanskih beguncev. V povečani budnosti je seveda tudi zvezna vlada. Upajmo le, da Avstriji kot civilizirani državi, ki ima razumevanje za azilante, tega ne bo treba dokazovati na jugoslovanskem primeru.

In kako je z drugo sosedo Madžarsko? Tudi v tej državi so zaskrbljeni s položajem pri nas, zato budno spremljajo vsa dogajanja, zadnje čase pa predvsem v Sloveniji, kjer se je zaostril odnos z armado. Tako so v madžarskem obrambnem inštitutu izdelali posebno študijo, ki med drugim upošteva tudi možnost napada JLA. Zanimivo je, da se Madžari toliko ne bojijo oborožene vojske, ampak bolj reke beguncev, ki bi lahko preplavila državno mejo. Ker ima armada v Jugoslaviji dovolj skrbi v domačem ognjišču, računajo, da bi na ozemlje Madžarske lahko prodrla kvečjemu nekaj sto jugoslo-

Umik Kubancev iz Angole

V Havano se je vrnila zadnja skupina vojakov in oficirjev iz Angole. S tem je bil poldrugo leto trajajoči umik kubanske vojske iz Angole končan: in to 36 dni pred rokom, določenim s sporazumom, podpisanim decembra 1989. Nekaj manj kot 400 tisoč kubanskih vojakov se je od leta 1975 zvrstilo in bojevalo v Angoli na strani Dos Santosove vlade. Vendar ne le v Angoli, pomoč, in to z vojaškimi enotami, je Kuba nudila še drugim — od znotraj ali zunaj ogroženim levim režimom v Afriki. Kubansko vojaško posredovanje v Angoli je v 15 letih pomagalo, da vlada v Laundi ni omahnila pred občasnimi vdori južnoafriške vojske in ofenzivami gibanja Unita. Zdaj je te protirevolucionarne dejavnosti, s katero je Havana opravičevala prisotnost svoje vojske na črni celini, konec. In naposled sta sovražni strani v Angoli, vlada in gibanje Unita, podpisali pogodbo o miru.

Hrvaška ima Narodno gardo

Na nogometnem igrišču Zagreba je bila prva predstavitev hrvaške Narodne garde. Slovensi mimohod si je ogledal hrvaški predsednik dr. Franjo Tuđman, navzoči pa so bili tudi Stipe Mesić in drugi hrvaški funkcionarji. Pred množico ljudi je korakalo 1500 pripadnikov hrvaške Narodne garde v različnih uniformah, ki so pred predsednikom Tuđmanom prisegli in tudi prejeli brigadne zastave. Navzoči so bili pripadniki t. i. specialce, kakor tudi pehote in mornarice. Gre za zameetek prihodnje hrvaške vojske. Ta dogodek je dr. Franjo Tuđman označil kot zgodovinski, saj se Hrvaška oborožuje, ne da bi osvajala tuja ozemlja, marveč da bi branila hrvaško svobodo in suverenost.

NE ČAKAJO KRIŽEM ROK

vanskih vojakov, s katerimi pa bi lahko opravili že graničarji.

V madžarskih krogih pa je vse bolj prisoten strah pred izbruhom državljanske vojne v Jugoslaviji. Takrat predvidevajo, da bi se val beguncev iz naše države dobesedno vsul čez mejo, ki pa je naši sosedje, kot zagotavljajo, ne bi zaprli; že zaradi Madžarov, ki živijo v obmejnem pasu Slovenije, Hrvaške in Vojvodine. V omenjeni študiji je med drugim tudi navedeno, da Madžari ob morebitnem napadu z naše strani vendarle ne morejo več računati na pomoč uklenjenega Varšavskega sporazuma in Sovjetske

zveze, ki je imela do nedavnega na njihovem ozemlju razporedeno mrežo vojaških postojank. Takšno pomoč pa ne pričakujejo tudi od Zahoda, ki jih je pustil na cedilu že ob znanih dogodkih leta 1956.

O tem, kakšna bo meja Republike Slovenije s Hrvaško, ki ima podobne osamosvojitvene težnje, pa se zaenkrat še dogovarjajo. Govora je o treh različicah: po prvi bi imeli 34 mejnih prehodov, po drugi bo to število manjše, po tretji pa bi celo odpravili mejo med republikama. To pa bi navsezadnje omogočilo normalen potniški promet in promet blaga med Slovenijo in Hrvaško.

JUGOSLOVANSKI PREBLISKI

V Jugoslaviji ne bo državljanske vojne. Tudi če bi Jugoslavija razpadla, bi se njeni deli kmalu spet združili. Problem je v tem, ker je treba doseči ustrezno ravnovesje. Vsekakor pa vojska ne more rešiti problema Jugoslavije.

(Borba — Beograd)

Pristaši separatistične in protiaradne politike v naši severozahodni republiki so minule dni preživeli v znaku kolektivnega slavlja »velike zmage slovenske armade«. Postopek slovenskega vojaškega ministrstva, da potisne ljudstvo v oboroženi spopad z armado, je bilo mogoče pričakovati, saj bo tako lažja odcepitev.

(Politika Ekspre — Beograd)

Kar zadeva Srbijo, je bila njena politika do Albancev zadnja leta zanjo usodna. Ogromno škodo je povzročila srbskemu nacionalnemu interesu in te hipoteke se Srbija še dolgo ne bo znebila.

(Nedeljni Vjesnik — Zagreb)

Podpora silam demokracije

»Evropa ni pozabila na Jugoslavijo, pripravljeni smo ji celo pomagati, smo pa zelo zaskrbljeni zaradi stanja, kakršno je tačas v vaši državi,« sta povedala Jacques Santer in Jacques Delors, predsedujoči ES in predsednik evropske komisije, na tiskovni konferenci ob koncu obiska v Beogradu. Poudarila sta interes Evrope za ozemeljsko celovitost Jugoslavije in za ohranitev njenih notranjih in zunanjih meja, nove odnose pa je treba, sta dejala vodilna moža evropske dvanajstere, uvesti na miren in demokratičen način. Opozorila sta tudi na nujnost kompromisne rešitve med zahtevami po avtonomiji na eni strani in zahtevami po skupnem življenju v jugoslovanski skupnosti na drugi. »Nisva prišla zato, da se vmešavamo v notranje zadeve vaše države,« sta rekla Delors in Santer, »ampak da podpreva tiste sile, ki se zavzemajo za demokracijo. V Evropski skupnosti obstajajo zanj trije pogoji: spoštovanje človekovih pravic, parlamentarna demokracija in odprto, tržno usmerjeno gospodarstvo.«

Predor — vrata v Evropo?

Tako se sprašujejo mnogi ob odprtju skoraj 8 kilometrov dolgega predora skozi Karavanke med Slovenijo in Avstrijo, po katerem je konec minulega tedna stekel redni avtomobilski promet. Karavanški predor je namreč vendarle doživel svoj krst in blagoslov, kar se verjetno spodobi ob vseh večjih dogodkih v kaki deželi. Čeprav se nejevernim Tomažem morda na prvi pogled zdi, da to vendarle ni tako pomemben dogodek, kot bo odprtje predora pod Kanalom med Francijo in Veliko Britanijo.

Nedvomno pa je za slovensko deželo, ki se v teh burnih časih osamosvaja in bo kmalu popoln gospodar na svojem ozemlju, ta nova vez z razvito Evropo simbol povezanosti s svetom skozi alpsko verigo. To je gotovo tudi znak našega sozvočja s tisto evropsko kulturo in civilizacijo, ki je sposobna graditi najzahtevnejše predore in mostove povezav med ljudmi. Hkrati pa je naša dežela na sončni strani Alp sposobna strpnosti ob vseh razlikah, ki združuje interese narodov in držav. Vse to pa sloni na razsvetljeni demokratični predrazbi evropske civilizacije in sodobni trezni oceni skokovitega napredka.

Ruplova skandinavska turneja

Skandinavskim državam še vedno primanjkuje informacij o osamosvojitvenih težnjah Republike Slovenije, saj prevladujejo beograjska stališča, in sicer po zaslugi jugoslovanske diplomacije, je med drugim ob vrnitvi iz Danske, Norveške in Švedske izjavil republiški sekretar za mednarodno sodelovanje dr. Dimitrij Rupel. Zato so bili ti pogovori predvsem informativnega značaja, manj pa konkretni diplomatski »preboji«. Največjo naklonjenost Sloveniji kaže Norveška, za njo Danska, medtem ko je Švedska nepopustljiva pri svojih stališčih o enotni Jugoslaviji.

PAPEŽ NA POLJSKEM

Papež Janez Pavel II. se mudi na 10-dnevnem obisku v svoji domovini Poljski. Obiskal bo 12 večjih poljskih mest. Papež sta ob prihodu med drugim pozdravila predsednik Lech Walensa in poljski kardinal Glomp. Ob tej priložnosti sta se mu zahvalila za njegov prispevek k oblikovanju nove Poljske.

globus

PRAGA — Češkoslovaški premier Marijan Čalfa in avstrijski kancler Franz Vranitzky sta položaj v Jugoslaviji ocenila za zelo zapleten, kar bi lahko vplivalo tudi na stabilnost v Evropi.

MOSKVA — Vodja skupine strank Okroglja miza—Svobodna Gruzija, 52-letni Zviad Gamsahurdija, je prepričljiv zmagovalec volitev za predsednika Gruzije. Zanj je glasovalo 87 odstotkov volitev.

TIRANA — V Albaniji je že od 16. maja generalna stavka. Vladi je sprejela eno osnovnih zahtev stavkajočih, da se plače vsem za poslenim zvišajo za 50 odstotkov, to pa povezujejo z zvišanjem in liberalizacijo cen, vendar tega sindikat ni sprejel.

MADRID — Vodja unije demokratičnega centra, nekdanji španski premier Adolfo Suarez, je odstopil, potem ko je njegova stranka na lokalnih volitvah v Španiji dobila le 3 odstotke glasov. Prepričljivi zmagovalci volitev so socialisti premijera Gonzaleza.

RABAT — V svoji izjavi na koncu kratkega obiska v Maroku je generalni sekretar ZN de Cuellar izrazil upanje, da bo v Zahodni Sahari, kamor bodo ZN poslali mirovne sile, že ta mesec sklenjeno premirje.

BREMEN — Na kongresu nemške SPD so namesto dosedanjega predsednika Hansa-Jochena Vogla izbrali novega vodjo stranke in s tem kandidata za predsednika Nemčije na prihodnjih volitvah Björna Engholma, ki ga podpira Willy Brandt.

MOSKVA — Parlament republike Moldove je za novega premiera izvolil Valerija Muravskoga, ki ga je zamenjal Mirša Iuga, ki je odstopil s tega položaja. Doslej je bil podpredsednik Moldove.

TIRANA — Albanski rudarji so več dni vztrajali pod zemljo in z gladovno stavko protestirali proti vladi, ki ni bila pripravljena ugoditi zahtevam neodvisnih sindikatov.

globus

Vojne ne bomo začeli!

Predzadnji dan maja smo v dobro zaščitene poveljniškem štabu obiskali poveljnika TO vzhodne štajerske pokrajine podpolkovnika Vladimirja Miloševića. Znano je, da so ga ugrabili izza pogajalske mize v Skupščini občine Maribor v noči s četrta, 23. maja, na petek, 24. maja.

Za Vlada pravijo tisti, ki ga dobro poznajo, da ga je treba ceniti kot pravega profesionalnega vojaka. In prav zato so ga morali ugrabiti profesionalci, saj jim je kot tak najbolj nevaren. Kot je povedal podpolkovnik Vladimir Milošević, ob ugrabitvi ni bil oborožen, kot je to pač praksa na pogajanjih v civiliziranih družbah. Ugrabila ga je enota, specializirana za boj proti diverzantom, ki je v Maribor prispela iz Zagreba. Komandantu TO ni znano, katere narodnosti so bili pripadniki enote, ki ga je ugrabila, niti ne, ali je bila sestavljena

O IZ TAMA ODPELJANIH OKLEPNIKIH JE KOMANDANT TO PODPOLKOVNIK VLADIMIR MILOŠEVIČ, ROJEN V MURSKI SOBOTO, POUVEDAL, da z akcijo odvoza štirih oklepnikov iz tovarne TAM TO ni neposredno odgovorna. Oklepnike so odpeljali civilisti v strahu, da bi jih uporabili zoper civilno prebivalstvo Maribora. Morda je bil med njimi tudi kak član TO, saj jih je v Mariboru in TAM-u veliko. O odpeljanih oklepnikih ve le, da so jih odpeljali daleč stran od Maribora. Na vprašanje, ali je res, da so že vr-

Mladi Madžari se organizirajo

Že nekaj tednov se širijo govorice, da ustanavljajo mladi pripadniki madžarske narodnosti v Pomurju svojo organizacijo. Magyar Ifjusági Szövetség oziroma Madžarska zveza mladih naj bi bila pomurska mladinska organizacija, v katero naj se ne bi vključevali le Madžari, ampak tudi Slovenci in pripadniki drugih narodnosti. Nekeje več o ustanavljanju organizacije sta povedala člana iniciativnega odbora Ivan Pavšič in Edit Kopyina.

Člani iniciativnega odbora so obiskali že veliko vasi na narodnostno mešanem območju. Začeli so na Hodošu in v drugih vaseh na Goričkem, sedaj pa so v lendavski občini. Prav to, da so začeli z ustanavljanjem od spodaj navzgor kaže, da nočejo ponoviti napak iz preteklosti in da ne želijo biti kakšna mamutska frontno-politična organizacija. »Tega si res ne želimo, saj bo naša organizacija temeljila na prostovoljnosti članstva, prav tako pa ne bomo izključevali tudi starejših, vseh, ki bodo želeli sode-

lovati,« pravi Ivan, Edit pa dodaja: »Pogovori po vaseh so pokazali, da si mladi želijo družjenja in sodelovanja na športnem, kulturnem in drugih družabnih področjih, politika pa jih ne zanima preveč. In pri organiziranju takšnih srečanj bi bilo veliko lažje, če bi lahko določene stvari tudi koordinirali.«

Vsaka vaška oziroma mestna organizacija bo tako precej samostojna, povezovali pa se bodo le na podlagi interesov ob akcijah, ki jih bodo zanimali. Pa še nekaj se je pokazalo. Mladi

Madžari si želijo stikov, tisti z Goričkem bi radi spoznali mlade iz Lendave in okolice in tudi obratno. Seveda je to pomembno tudi iz narodnostnega zornega kota, saj takšni stiki pomagajo pri ohranjanju kulture, jezika in krepijo narodno zavest. Tega se zaveda tudi Pomurska madžarska narodnostna samoupravna skupnost oziroma ljudje, ki sedijo v njenem vodstvu, saj so podprli ustanavljanje takšne organizacije.

Sicer pa, nekaj dobrih idej so člani iniciativnega odbora dobili na Slovaškem, kjer so se pred kratkim udeležili prve obletnice delovanja podobne organizacije med mladimi Madžari s Slovaškega. Radi bi sodelovali tudi z mladimi z Madžarske, toda pravih stikov še niso vzpostavili.

S. Eöry

Polnilnica Tri srca brez dela?

Okrog 150 delavcev v polnilnicah Radenske v Boračevu so ostali v petek, 31. maja doma. Zaloga mineralne vode in brezalkoholnih pijač je bila že dovolj (če ne že preveč) velika.

Nič nenavadnega, bi rekli, saj so delavci Radenske že večkrat ostali doma, če so napolnili dovolj steklenic z osvežilnimi pijačami. Nenavaden je le čas, v katerem se je to zgodilo: maja je bilo namreč po navadi največ dela, saj so morali oskrbeti vse prodajne centre ob morju, da so bili pripravljeni za turistično sezono.

V ponedeljek so bili delavci Polnilnice Tri srca v Boračevu spet na svojih delavnih mestih, direktor Vili Kozic pa je povedal: »V začetku maja smo imeli normalno prodajo, če pa ne gre, je najbolj smiselno, da prekinemo s polnjenjem. Najprimernejši je petek, saj potem stroji stojijo kar tri dni in so manjši stroški. Še v začetku maja smo imeli dobro prodajo, ko pa se je tako shladilo, se je tudi prodaja zmanjšala. Nekaj je prispeval tudi sedanj položaj pri nas, saj ob morju ni turistov.«

ln če jih ne bo niti v prihodnjih mesecih, jim ne bo pomagalo niti lepo (vroče) vreme. Vsaj dva vzroka manjše prodaje bi še lahko našli: vse večji nacionalizem in pitje »nacionalne vode« in 40 odstotkov višje cene izdelkov Radenske.

Okrog 15. maja bodo začeli polniti brezalkoholne pijače v pločevinke, obratovati pa bo začela tudi nova linija za izpihovanje in polnjenje PET plastenkov. bbb

Portret Vladimirja Miloševića

Komandant TO vzhodnoštajerske pokrajine je eden redkih v nastajajoči slovenski vojski, ki so končali vojaško akademijo in imajo za seboj poklicno vojaško pot. Premurec, doma iz Murske Sobotice, je po končani gimnaziji odšel v Beograd na vojaško akademijo. Prvo službeno mesto v JLA mu je bilo v Skopju.

Že kot redni oficir JLA se je Vladimir Milošević rad vračal v svoje rodno Pomurje. Sredi šestdesetih let ga je general Hribernik povabil, naj se vrne domov. Vlado je ponudbo sprejel in v Murski Soboti prevzel delo načelnika oddelka za ljudsko obrambo. Formiral je prve enote Teritorialne obrambe Slovenije. Pred enajstimi leti, ob reorganizaciji TO, so ga postavili za načelnika Pokrajinskega štaba TO za Pomurje. Novo dolžnost je prevzel kot pravi profesionalec. Vladimir Milošević je namreč ob tem, da je odlični organizator vodenja in poveljevanja, tudi strokovnjak za izbiranje sodelavcev. Zato ni nič presenetljivega, da ga je lani minister Janez Janša imenoval za poveljnika TO vzhodnoštajerske pokrajine, v kateri sta združeni dve prejšnji območni TO, in sicer pomurska in mariborska, ki vključujeta Pomurje, Podravje in Koroško.

iz pripadnikov več ali le enega naroda. Poveljnik TO vzhodnoštajerske pokrajine je povedal le, da je dobil nalog za pripor šele pet ur po ugrabitvi in da ga je enota specialcev predala vojni policiji tri ure po ugrabitvi. Na vprašanje, kako so z njim ravna-

njeni in da je JLA 85 odstotkov cene že plačala, ni »vedel« odgovoriti. Povedal je le, da se bo TO potrudila, da bodo oklepniki vrnjeni v TAM oziroma kupcu, ko bo dobila zagotovilo JLA, da jih ta ne bo uporabila zoper Slovence.

Na to, kako so enote TO pripravljene tačas, in ali je res, da so vpoškicali tudi nove okrepitve, je Vladimir Milošević povedal: »TO je v povečani pripravljenosti. Novi vojak, ki prihaja na dolžnost, pa so le iz rezerve za zamenjavo tistih, ki so bili na

iz vojaškega šolskega centra Pekre dostavljeni dezertiral noben nabornik. V TAM-u tudi po nočni »krajici« oklepnikov, namenjenih JLA, delo poteka brez zastojev.

»Je povedal, da »korektno« za položaj, v kakršnem se je pač znašel. Na vprašanje, ali enote TO niso mogle preprečiti ugrabitve, je povedal, da bi to lahko storile za ceno žrtve, ki bi lahko bile tudi med civilnimi pogajalci. Svojo odlično oceno za ugrabitve je v vprašanje, ki se nanj logično navezuje, ali bi tako oceno lahko dal tudi za svoje enote, je komentiral: »Enot Teritorialne obrambe nikoli nismo pripravljali za ugrabitve, temveč le za obrambo svojega naroda. Vse kaže, da ima tako imenovana ljudska armada za ugrabljanje svojih državljanov izsolane enote.«

Profesionalni vojak, komandant TO za SV Slovenijo Vladimir Milošević, meni da se je JLA odločila za ugrabitev v Mariboru, ker je le-to »odprto« mesto v več tisoč prebivalci drugih narodnosti. Najbrž so računali tudi z napojem socialne napetosti zaradi velike brezposelnosti. Vsekakor so se zmotili, kajti Maribor je univerzitetno mesto z enotami, zavednimi in dobro mislečimi ljudmi.

V slovenskem vojaškem centru v Pekrah poteka pouk po načrtovanem programu.

Walter Wolf v Nafti

Za projekt razširitve in modernizacije lendavske rafinerije se čedalje bolj zanimajo tudi v tujini. Da je temu tako, potrjuje tudi nedavni obisk Nafta, znane mednarodnega poslovnega Walterja Wolfa. Gospod Wolf je zainteresiran za sovlaganje, vendar pa v nekoliko večjem obsegu, kot ga načrtuje Nafta.

JD

Dopolnjena kadrovska sestava sindikatov

Pomurje ima dva nova člana v republiškem svetu Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. To sta Ivan Sapač iz Mesne industrije Murska Soba in Jože Turkl iz soboške Mure, ki so ga predlagali tekstilci. Takšna je bila odločitev na seji Sveta Območne organizacije sindikatov Pomurja v Murski Soboti, na kateri so izvolili tudi sekretarja Krajevnih svetov Ljutomer in Gornja Radgona, Marka Milčiča in Branka Lutariča. Že prej je bila za sekretarja Krajevnega sveta Lendava izvoljena Zdenka Bobovec, medtem ko kandidacijski postopek za izvolitev sekretarja Krajevnega sveta Murska Soba še teče.

Na četrtkovi seji Območne sindikata Pomurja pa so razpravljali tudi o poslovniku za dodeljevanje denarnih pomoči članom zveze svobodnih sindikatov. Tega so člani pomurskega sindikata sprejeli in se zavzeli, da bi te pomoči bili deležni vsi socialno ogroženi člani zveze svobodnih sindikatov. Hkrati so imenovali odbora za dodeljevanje denarnih pomoči ter za šport in rekreacijo. Dogovorili so se, da bodo obravnavo o kočljivem vprašanju določitve osebnih dohodkov zaposlenim delavcem v območnem sindikatu nadaljevali in na naslednji seji sprejeli dokončen dogovor.

M. Jerše

Novosti pri nakupu stanovanja

Osnutek stanovanjskega zakona prinaša v primerjavi s tezami pomembno novost pri nakupu stanovanja. Gre za petletno podaljšanje dobe za odplačevanje. V 103. členu osnutka stano-

vanjskega zakona piše, da ima kupec stanovanja, prejšnji imetnik stanovanjske pravice oziroma uporabnik, pri nakupu pravico do 30-odstotnega popusta od vrednosti stanovanja, zmanjšane

za lastninski delež (lastna udeležba in lastna vlaganja). Preostala vrednost je pogodbeni cena. Petnajst odstotkov od pogodbene vrednosti stanovanja mora kupec plačati v 60 dneh po sklenitvi pogodbe, preostanek pa v 20 letih, pri čemer mora biti mesečni obrok ves čas odplačevanja v vrednosti enakega deleža stanovanja.

Če je obrok višji od tretjine mesečnega osebnega dohodka, se doba obročnega odplačevanja ustrezno podaljša. Če kupec želi stanovanje odplačati v enkratnem znesku, ima pravico do popusta v višini 60 odstotkov vrednosti stanovanja. Do dodatnega popusta ima pravico kupec, ki želi stanovanje odplačati prej. Cena se zmanjša za odstotek in pol za vsako leto hitrejšega odplačevanja, vendar za največ 28,5 odstotka pogodbene cene stanovanja.

Stanovanja, ki jih želijo odkupiti imetniki stanovanjske pravice, morajo prodati republika, občine, Skupnost pokojninskega zavarovanja in druge pravne osebe, vrednost pa bo določil republiški upravni organ, pristojen za stanovanjske zadeve, razen ko cenitev zahteva prejšnji imetnik stanovanjske pravice.

mh

Kozmetika na osnovi mineralne vode

Novost na jugoslovanskem trgu, ki jo bodo z velikim veseljem pozdravili ljubitelji naravnega in ekološko čistega, je kozmetika Aqua skin, ki so jo strokovnjaki Krke iz Novega mesta in Radenske iz Radence izdelali na osnovi mineralne vode iz vrelca Radin.

Radenska in Krka sta o tem začeli razmišljati že lani, negovalna kozmetika pa bo prav gotovo dosegla velik uspeh na domačem in tujem trgu. V to je prepričana tudi Metka Wachter iz Krke, ki je med drugim dejala: »Negovalna kozmetika bo ekološko čista, saj je pripravljena iz tisočletja skrite mineralne vode. To je prava, izvirna kozmetika, kakršne nima nihče na svetu in mi smo prepričani v njen uspeh!«

Alojz Behek, ki je okrog 180 udeležencev pozdravil v imenu Radenske, je prav gotovo dobro vedel, zakaj je vztrajal, da bodo na etiketah upodobljeni tudi trije srčki — zaščiteni znak Radenske! Povedal je: »Sodelovanje Krke in Radenske ni naključno. Naša programa se dopolnjujeta, vsem pa je osnovno skrb za zdravje, lepoto, za zdravo življenje. To je res nekaj »deviškega« z znakom treh srčkov.«

Obe podjetji, ki se ukvarjata z različnimi, pa vendar v osnovi povezanimi dejavnostmi, sta že močno uveljavljeni na jugoslovanskem trgu. Negovalno kozmetiko Aqua skin izdelujejo v Krki v sodelovanju z General Cosmetics iz Nizozemske, pri čemer so morali upoštevati izjemno stroge pogoje, predvsem visoko strokovnost in ustrezno vrelčno mineralno vodo. Kot zatrjujejo predstavniki obeh znanih firm, so oba pogoja celo presegli.

bbb

PODJETJE ZA PROIZVODNJO
HLADILNE OPREME
69240 Ljutomer
Kolodvorska 28
telefon 069 82-511, 82-521

VITRINA Ljutomer, d. o. o.
Kolodvorska 28
69240 LJUTOMER

razpisuje delovno mesto

komercialista

Kandidati za zasedbo razpisanega delovnega mesta naj izpolnjujejo tele pogoje:

1. visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske smeri,
2. lahko so tudi pripravniki,
3. aktivno znanje angleškega jezika.

Rok prijave je 15 dni od razpisa na naslov podjetja.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po poteku roka prijave.

SGP »POM-GRAD«, d.o.o.

Smo vodilna gradbena firma v Pomurju. Nadaljujemo tradicijo SGP POMURJA, ki se je s svojimi objekti uveljavila po vsej Jugoslaviji, Madžarski, Nemčiji, Avstriji in Iraku.

Za uspešen jutri

iščemo nove sodelavce za TRZENJE:

- OBJEKTOV VISOKIH GRADENJ
- OBJEKTOV NIZKIH GRADENJ
- AB-KONSTRUKCIJ IN GALATERIJE
- LESNEGA PROGRAMA

EKONOMISTI, GRADBENI INŽENIRJI!

Če nas želite spoznati in postati naši sodelavci, vas vabimo na pogovor

Informacije: SGP POM-GRAD
telefon Štefana Kovača 10
(069) 32-740 Murska Soba (kadrovska služba)

KAM GRE ŠTIPENDIRANJE?

Stefan Smej

Naših teles gospodarji

Ce bi Olimpija bila Crvena zvezda, če bi imeli Slovenci bolj nogometna telesa, bi Slovenijo že pred osamosvojitvijo priznalo najmanj tri četrtine Evrope. Tako pa so nam Srbi z zmago v tekmovalstvu za evropski pokal znova zakuhali: vsi v Evropi vedo za Crveno zvezdo, nihče ne ve za Olimpijo, kaj šele za Belitinko... zato jih tudi malo ve za Slovenijo.

Najbolj državotvorna so namreč človeška telesa in država ni nič drugega kot vsota teles. Država so bolj ali manj izurjena telesa, so delavna ali lenušna telesa, so sloka, zalati, rejena ali nogometna telesa. Pa tudi pot do samostojne državnosti je tlakovana s telesi. Za zdaj namreč nihče drug kot izkustvena mesena telesa državljanov od Splita do Maribora ustavljajo tanke.

Rekli so mi, da nisem deloval pravično, ko sem nedavno na tem mestu pisal o nekem kmetu, ki ga je telesno obdelala policija, kar da se je razumelo tako, kakor da stojim na strani policije. Saj je vendar vsakomur jasno, tako so mi pravili nekateri, da so policaji frustrirani, ki tepejo. Pa tudi pijani so navadno kot božje doge.

Seveda se mi je že primerilo, kakor na primer pred leti, da me je zaradi prometnega prekrška zapisoval policaj, ki je bil tako opit, da se je gugal in me je imelo, da bi ga nekoliko pridržal, ko je na državne papirje beležil kazni za odsotnost luči v mrknjenem žarometu mojega avtomobila, in prav gotovo ste že slišali šalo o tem, kako policaji nabirajo gobane: najdejo prvi goban, potem pa ga tako dolgo mlati, da izda še ostale. Iz tega je mogoče izpeljati, da se do obče resnice — kar pomeni: do stereotipa — o policajih pride po dveh poteh, po osebnem izkustvu in preko šal.

Žal je tako in policaji, ki se jih v tem času in v tej deželi obravnava kot izredno državotvorne tipe, bi morali o sebi začeti graditi nek drug stereotip. O sebi kot o tistih, ki so plačani za to, da so potrpežljivi in so tukaj zato, da se državljan, ki ne more breniti v rit države, znese nad uniformiranim državnim telesom. Kajti policaji so izpostave države, so tako rekoč otipljivo državno meseno telo. Policaj je v Evropi tisti organ države, ki na cesti sedečega Güntherja Nenninga, Henricha Bölla ali kakšnega drugega vplivnega intelektualca, ki demonstira proti jedrski elektrarni, gradnji vojaškega letališča ali čem podobnem, ne brene v rit, ampak ga strpno odnese s prizorišča.

Tako delajo — če le zmorejo zatrepi prirojeno človeško obrambno agresivnost — evropski policisti in jasno je, da bi se tudi tisti, ki so se soočili s kmetom, morali obnašati tako. Plačani so zato, da izpostavljajo svoje telo, čeprav bi tudi pivci lahko bili nekoliko varčnejši z jetri svojih teles. Razen tega pa se je ob nedavnih mariborskih dogodkih policija najbolj telesastega ministra Bavčarja izkazala za manj uspešno kakor državljan s svojimi telesi, pri čemer se je telo državljana Simčiča spremenilo v truplo. Ker imamo telesa v večji ali manjši meri vsi, je potrebno od lastne države zahtevati, da nas ne mrcvari, če hoče postati samostojna država. Za samostojnost je potrebna banalnost telesa, orožja pa samo toliko, kolikor ga gre v prvo vrsto, toliko, da je nekaj za videti, saj streljati se pa nemara res ne mislimo. Že stari J. A. de Guibert, pisec eseja o taktiki, je vedel, da se motijo tisti, ki »mislijo, da povečujejo moč vojaške enote, če jo povečujejo v globino...« Spreadja pa so tako ali tako naša telesa.

ZLE SLUTNJE SO ZDAJ RESNIČNOST

Letos se obetajo v štipendiranju nekatere bistvene novosti in spremembe, ki jih narekujejo težke gospodarske razmere. Slednje velja za Pomurje še posebej. Gre za kadrovske štipendiranje. Skupen razpis je bil objavljen že konec marca in potrdile so se slutnje, da bo prišlo do izrazitega padca števila razpisanih kadrovske štipendije. Za Pomurje je ta številka samo 170, kar je skoraj smešno nizko. Če pogledamo nekaj let nazaj, ugotovimo, da je bilo lani razpisanih 436, predlani pa kar 1417 kadrovske štipendije. Povrh pa je po 20 štipendij namenjenih za zidarje in tesarje ter 15 za železokrivce, glede na namen izobraževanja pa bo zanje le malo prijav, tako da večine teh štipendij ne bodo podelili. Tako

je bilo tudi že nekaj zadnjih let. Prav gotovo bi bilo drugače, če bi imeli v regiji gradbeno šolo in če gradbeništvo ne bi bilo v takšni krizi. Brez primerno usposobljenih in dobrih kadrov pa ni obetov za boljše čase. Če pogledamo na razpis nekoliko podrobneje, vidimo, da je ljubotemska občina razpisala samo 10, radgonska občina 17, lendavska 35 in soboška 90 kadrovske štipendije. Srednješolcem je namenjenih 115 štipendij, od tega skoraj polovica za gradbenice, preostale pa največ za mesarje, livarje, dimnikarje, mizarje itd. Za gimnazijski program, kamor se je prijavilo okrog 250 pomurskih osmošolcev, ni na voljo niti ena štipendija, čeprav naj bi bilo ravno med njimi največ prihodnjih strokovnjakov.

»Vse to je seveda posledica slabih gospodarskih razmer. Ker ni razvoja, ni ne količinskih ne strukturnih potreb po novih kadrih. Že sedaj je veliko število izobraženih nezaposlenih in podjetja si jih lahko celo izbirajo brez štipendiranja. Takšno stanje lahko vodi tudi do zlorab,« meni

vodja službe za poklicno usmerjanje in štipendiranje pri enoti republiškega zavoda za zaposlovanje Murska Sobota Jože Bratuš.

STROŽJA IN PRAVIČNEJŠA MERILA (?)

Medtem bi moral biti objavljen že tudi razpis štipendij iz združenih sredstev (solidarnostnih), ki se bodo poslej imenovali republiške štipendije. Še prej pa je bilo predvideno, da bo sprejel nov pravilnik o štipendiranju. Uresničeno ni bilo ne eno ne drugo. Res pa je, da je predlog o štipendiranju že pripravljen in da so štipendijske službe pred kratkim dobile teze razpisa republiške štipendije za šolsko leto 1991/92. Če med sprejemanjem pravilnika ne bo prišlo do sprememb, potem lahko pričakujemo, da se bo precej zmanjšalo

ne dejavnosti, pokojnine, invalidnine, preživnine, dohodki od premoženja, socialnovarstvene pomoči idr.). Kot dohodek iz kmetijske dejavnosti, kjer je bilo doslej veliko pripomb, pa bodo upoštevali tudi dohodek od poseka lesa, katastrski dohodek od negozdnih površin in druge oblike, ki niso zajeti v katastrskem dohodku.

Predvideno je tudi, da bo osnovna republiška štipendija znašala za učence, ki se šolajo v kraju stalnega bivališča, 50 odstotkov, za študente pa največ 60 odstotkov zajemčnega osebnega dohodka po zakonu (zmanjšane za prispevke in davke). Dodatek k osnovi zaradi povečanih stroškov bivanja zunaj kraja šole bo znašal 45 odstotkov zajemčnega OD in prav toliko tudi za stroške prevoza v šolo za primestni in medkrajevni promet (v obeh primerih zmanjšana za prispevke in davke). Na podlagi mnenja centra za socialno delo pa bodo lahko prosilcu izjemoma dodelili do 30 odstotkov višjo štipendijo, kot mu pripada, če bodo ugotovili izredno težke gmočne razmere v družini. Poseben dodatek pa bo namenjen tudi učencem in študentom, ki bodo v 2. letniku dosegli odlični ali prav dober uspeh (od 10- do 20-odstotna stimulacija).

KAJ PA NADARJENI, SPOSOBNEJŠI?

Drugače kot doslej bo tudi glede tako imenovanih nadarjenih štipendistov. Gre za učence in študente, ki so praviloma izrazito intelektualno nadarjeni, kar bo ugotovila strokovna skupina (psiholog republiškega zavoda za zaposlovanje, šolski svetovalec, delavec, razrednik in ravnatelj šole). Vendar bodo upravičeni do štipendije le v primeru, če dohodek na družinskega člana v drugem trimesečju tekočega leta ne bo presegal povprečnega mesečnega dohodka na zaposlenega v Republiki Sloveniji. Po novem naj bi bili to Zoisovi štipendisti. V Pomurju jih je trenutno okrog 270 (dijakov in študentov). Zaradi cenusa se bo najbrž zmanjšalo tudi število upravičencev do te štipendije. To pa ne pomeni, da ne bi bilo še kako koristno izrazito intelektualno nadarjenih učencev posebej spodbujati pri njihovem izobraževanju. Prav tu je bila doslej najslabša točka na tem področju. Zelo dobro bi bilo, na primer, če bi se takšni učenci in študenti neposredno povezali s podjetji ali drugimi ustanovami in si v njihovih laboratorijih ali kako drugače (pri računalnikih ipd.) izpopolnjevali svoje znanje. To bi bila zelo koristna oblika, da bi vendarle storili kaj več tudi za mlade, ki obetajo nekaj več.

JOŽE GRAJ

KAJ PRAVIJO DIJAKI?

Nekaj odgovorov o štipendiranju smo skušali zbrati tudi med tistimi, ki so neposredno prizadeti, torej med nekaterimi pomurskimi dijaki.

TATJANA DRAVEC iz Turnišča, 4. letnik Srednje kmetijske šole v Rakičanu: »Dobila sem kadrovske štipendije pri Kmetijski zadrugi Lendava, tako da sem se prijavila na njihov razpis. Mesečno dobim okrog 1200,00 dinarjev, kar porabim za prevozne stroške in šolsko malico, nekaj malega pa mi ostane še za kaj drugega. Nekatera podjetja dajejo še manjše kadrovske štipendije. To je, kot sem slišala, odvisno od njihovih finančnih možnosti. Štipendije iz združenih sredstev, ki jim pravimo solidarnostne, pa so precej višje, zato so med štipendisti prevelike razlike. To je moja osnovna pripomba na štipendijsko politiko. Sicer je mogoče zaprositi za razliko, vendar jaz tega nisem storila. Ne vem, kako bo naprej, saj bi rada študirala na Višjo agronomsko šolo Maribor, kjer bo izdatkov precej več, kot jih imam sedaj. Glede štipendije po srednji šoli se še nismo pogovarjali. Vem, da bo to odvisno predvsem od kadrovskega potreba Kmetijske zadruge Lendava.«

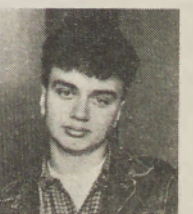
TOMAŽ ČARNI iz Moravskih Toplic, učenec 3. letnika Srednje zdravstvene šole Rakičan: »Sem med tistimi bolj redkimi dijaki, ki ne prejemajo štipendije. Kadrovska ni bila razpisana, tega namreč nisem sledil, za solidarnostno pa se nisem potegoval, ker je zaradi cenusa najbrž ne bi dobil. Razumem seveda, da morajo biti določena merila, vendar bi morala biti le-ta bolj objektivna. Zdaj se namreč dogaja, da so med upravičenci do solidarnostne štipendije tudi dijaki, ki se zdalec niso socialno ogroženi, temveč prihajajo iz dokaj dobro preskrbljenih kmečkih ali obrtniških družin. Slišal sem, da bo po novem to res bolj pravično urejeno. Mene sedaj vzdržujejo starši; mesečno jih stanem od 1500,00 do 2000,00 dinarjev.«

MARIJA KAMERLIN iz Zgornjega Kamensčaka, učenka 2. letnika na Srednješolskem centru tehniško-pedagoške usmeritve Murska Sobota: »Vpisana sem v program tekstilni konfekcionar, ki traja 3 leta. Kadrovske štipendije za ta poklic niso bile razpisane, zato sem zaprosila za štipendijo iz združenih sredstev. Sedaj dobim mesečno okrog 2650 dinarjev. Ker stanujem v dijaškem domu v Murski Soboti, gre skoraj celotna štipendija za oskrbino. Trenutno mi ostane 300 dinarjev, zato mi morajo za prevoz in druge izdatke še kar precej prispevati starši. Tisti, ki med šolanjem ne bivajo v domu, so veliko na boljšem, ker jim ostane precej štipendije za vsakdanje potrebe. Mislim, da to ni prav. Poleg tega se mi zdi, da prejemajo štipendijo tudi takšni, ki je sploh ne bi potrebovali. Z bivanjem v dijaškem domu pa sem dokaj zadovoljna.«

STANKA VUK iz Gomilice, 3. letnik Srednje družboslovne in ekonomske šole Murska Sobota: »V osnovni šoli so me predlagali za štipendijo iz posebnega sklada za nadarjene in posebej prizadete učence. Osvojila sem namreč srebrno Vegovo priznanje iz matematike, hodila sem na kemijska tekmovanja, kjer sem prav tako dosegla dobre rezultate, in precej dobro mi je šlo tudi na likovnem področju. Poleg tega sem morala uspešno prestati razna testiranja. Moja štipendija znaša trenutno okrog 1600,00 dinarjev in če povem iskreno, je ne bi nujno potrebovala kot pomoč pri šolanju. Zato je to zame predvsem nagrada za uspehe v osnovni šoli in spodbuda, da bi bila tudi med srednješolci med boljšimi. Doslej sem bila prav dobra.«

STEFAN RAC iz Gornjih Slaveč, 4. letnik Srednje zdravstvene šole: »Prejemam štipendijo iz združenih sredstev, ki zdaj znaša okrog 2500,00 dinarjev. To mi zadostuje za prevoz v šolo in domov (blizu 1400,00 din), in za šolsko malico (od 400 do 600 din), drugo pa porabim za kakšen časopis, šolske potrebščine ipd. Ne vem, kako bi šlo brez štipendije, saj imamo le manjšo kmetijo. Težave sem imel v 1. letniku, ko sem prejel mal kadrovske štipendije s Kliničnega centra Ljubljana, ki pa je bila bolj miloščina kot prava pomoč pri šolanju. Če bi ostal še naprej njihov štipendist, bi moral po končani srednji šoli v službo jaz pa sem spoznal, da me veseli nadaljnji študij medicine. Zato sem se tisti štipendiji odrekel in starši so morali vrniti denar, ki sem ga prejel prvo leto. Tako je bilo tudi boljše zame. Glede štipendijske politike pa se mi zdi, da niso dobra merila za podeljevanje, ker omogočajo nepravilnosti.«

Še o Centru

Te dni je bil Srednješolski center tehniško-pedagoške usmeritve Murska Sobota spet v središču precejšnje pozornosti, ker je kot edini v Sloveniji nadaljeval s splošno stavko srednješolskih profesorjev in drugih zaposlenih, čeprav je Republiški odbor Sindikata delavcev v vzgoji, izobraževanju in znanosti sprejel priporočilo o prenehanju tovrstnega protesta. Na Centru namreč nikakor niso bili zadovoljni z uresničitvijo njihovih zahtev, kot so izboljšanje materialnega stanja, sklenitev kolektivne pogodbe (do 15. maja), sistemska rešitev šolske zakonodaje in sprejem socialnega programa za čas po prenovi predmetnikov, ko naj bi ostalo brez dela okrog 2000 pedagoških delavcev. Če je kdo pričakoval, da jih bo pomirilo 10-odstotno povečanje plač, se je torej uštel, kajti to je zdalec premalo, saj zaostajajo okrog 40 odstotkov, predvsem pa niso stavalji samo zaradi nizkih plač, čeprav je to sodu iz bilo dno. Kako jih ne bi bolelo, ko pa imajo takšne in celo višje plače nekateri »navadni« delavci, boljše od profesorjev pa so trenutno nagrajeni tudi osnovnošolski učitelji.

MINISTER VENCELJ PA NIČ

Ne zahtevamo nič boljšega kosa kruha, kot ga dobijo drugi, zahtevamo pa enakega. Revščina in bogastvo naj se torej pravično porazdelita. To je bila njihova osnovna zahteva. Prav tako pa so zahtevali, da pride mednje republiški šolski minister Peter Vencelj, vendar so kar tri dni čakali na odgovor, ali bo tej njihovi zahtevi sploh ušla. Povedali bi mu — tako kot so to sporočili prej staršem, dijakom in predstavnikom občine — da sredstva, ki jim jih je za letošni nakazal republiški finančnik, niso zadostovala za pokritje vseh finančnih obveznosti šole in ker za letošne splošno niso dobili amortizacije (za lani pa le 50 %), je nevarno ogrožena tehnična in materialna kakovost pouka. Prv tako bi ga seznanili, da je njihova povprečna plača za prvih pet mesecev letos z vsemi dodatki 8.000,00 dinarjev, in to pri 48 odstotkih delavcev z visoko ter 21 odstotkih zaposlenih z višješolsko izobrazbo. Tudi z obljubljenim 10-odstotnim (selektivnim) povečanjem sredstev srednjim šolam ne bi dosegli decembrske ravni osebnih dohodkov. In seveda bi razgnili preden tudi konkretne strokovne zahteve, dodali pa še, da ne morejo

biti več cankarjansko pridni, poslušni, strpni in hrbet nastavljači, ampak da tudi zaradi svoje časti morajo vztrajati v Jermanovi drži. Ministra Vencelja so poskušali privariti v Mursko Soboto celo s pomočjo občinske vlade in republiškega poslanca g. Halba, pa ni šlo. Minister ni imel prostega termina, sprejel pa je delegacijo Centra v Ljubljano. To je bilo v petek, ko so se tudi odločili, da bodo kljub vsemu prenehali stavkati. Na njihovo zavest je predvsem trkalo dejstvo, da je tu konec šolskega leta in da je potrebno dijakom omogočiti, da ga končajo. Dokaj ugodno pa je vplivala na njihovo razpoloženje tudi razprava občinske skupščine v Murski Soboti dan poprej, na kateri so bili deležni precejšnje moralne podpore. Finančno namreč občina ni mogla podpreti, ker za to nima možnosti. Zborni so podprli tudi njihov predlog glede razdruženja Centra v dve samostojni šoli — gimnazij in tehniško poklicno šolo z dvema enotama (kovinarji in tekstilci). Najbrž pa se je nemir nekoliko polegel tudi potem, ko jim je bilo rečeno, da ne bo razpisa za vsa delovna mesta, temveč le za vodilne.

Visoke plače nekaterih vznemirjajo

Prišli so časi, ko revščina vse bolj trka na vrata — predvsem pri manskateri delavski družini, ki nima drugega vira za preživljanje kot mesečno plačo, če jo sploh dobi. In prišli so tudi časi, ko so plačilne liste postale naenkrat poslova ali ne vem kakšna druga skrivnost. Tako je menda povsod na Zahodu in treba se je zgledovati tudi pri tem, če hočemo biti v Evropi. Ampak ta skrivnost vse bolj buri duhove in grinaša nemir, ker je slišati govorice, da imajo ponekod »bajne« plače, še zlasti direktorji in drugi na vodilnih položajih. Seveda marsikdo poreče, zakaj je treba njim toliko in toliko, delavci pa zaslužijo komaj za preživetje. Vsi pa imajo enake želodce. Toda ta teorija je vsekakor nevdružna. Če kdaj, potem so prav sedaj vodilni res postali osebno odgovorni za gospodarjenje v podjetju in tako tudi neposredno stimilirani, da več ustvarijo in tako tudi več zaslužijo. Toda vseeno se poraja vprašanje, ali delavec nima pravice vedeti, koliko zasluži njegov direktor. Ker pri nas še nimamo pravega tržnega gospodarjenja na vseh področjih, tudi ni prav, da prihaja do zelo velikih razlik pri nagrajevanju, kar nekaterim omogoča monopolni položaj. Kaj lahko se zgodi, da se bodo iz tega porodili še sčasoma tudi večji socialni nemiri.

Ali vse to velja tudi za Pomurje? Lahko rečemo: da. Čeprav nam ni uspelo dobiti uradnih podatkov, ker so nam le-te tako rekoč skoraj povsod odklonili, češ, da je to poslovna skrivnost, pa je »javna skrivnost«, da imajo dokaj visoke plače vodilni na banki, pri zavarovalnici in Petrolu, v nafinem gospodarstvu in še bi lahko naštevali. Zneski se menda gibljejo od 40 do 70 in več tisoč dinarjev. Tudi drugi zaposleni imajo večina dokaj dobre plače, če se primerjajo z drugimi podjetji. Tako lahko čistilka zasluži ponekod več kot profesor na srednji šoli. Kot smo slišali pred dnevi na Srednješolskem centru tehniško-pedagoške usmeritve Murska Sobota, jih delavci na bencinskih črpalkah »prekašajo«, s skoraj enkrat višjimi plačami, ki se gibljejo okrog 16.000,00 dinarjev. Seveda je treba upoštevati, da morajo delati tudi ob sobotah, nedeljah, praznikih in ponekod tudi ponoči, medtem ko so pedagoški delavci takrat prosti. Velike razlike pa vseeno vznemirjajo, in to upravičeno. Sicer pa slovenska vlada že razmišlja o uvedbi davka na visoke plače od 5 do 23 odstotkov. Morda bo ta ukrep delno pomiril vznemirjenje. Še boljša rešitev pa bi bila seveda, če bi imeli takšne razmere za gospodarjenje, da bi lahko vsi za dobro in pošteno delo dobili dobro in pošteno plačo.

Jože Graj

ZA ŠČEPEC RAZUMA

Živimo v času skrajno zgoščenih zunanjih in notranjih pretresov, v času trdih gospodarskih reform in političnih navzkrižij, predvsem pa v večplastnem procesu osamosvajanja Slovenije, ki zahteva zavestno zgoštev državljanke in družbene energije. Ali je v naših hotenjih še kaj notranje energije za solidarnost, pripravljenosti priskočiti na pomoč ljudem, ki so še bolj nesrečni kot naši znanci in sosede? Ali smo še sposobni prepoznati neznanega trpečega sočloveka kot svojega prijatelja, tako potrebnega pomoči?

Taka in podobna vprašanja se nehoti vsiljujejo, ko nepristransko opazuješ dogajanja v naši državi, ki nimajo ničesar skupnega z zdravjo pametjo. Pa vendarle vidimo take nesmisle iz dneva v dan. Če se mi kdaj pa kdaj zazdi, da ne vem več, kako priti stvari do dna, sežem po Butalcih. Čudežnih rešitev v tej drobni knjižici sicer ni, se pa človek vsaj poduči, zakaj v naši lepi domovini stvari tečejo tako, kot pač tečejo, da ne rečem: bezglavo brezglavo okoli. Bralci se bodo gotovo spomnili, da so Butalci nekega dne začutili strašno željo po pameti in so jo šli jadrno iskati — naposled so jo tudi kupili.

O, ko bi kaj takega mogli narediti v resničnosti! Kako lepo in

mirno bi lahko tedaj živeli, tako pa nas politične čeri mečejo kot ladjo na razburkanem morju sem in tja. No, takele modrovanje o pameti je še kar v ljudno in ljubeznivo. Bolj strupeno in žolčno pa bi se dalo zapisati o neumnostih, ki nas nenehno obkrožajo. Sem bi seveda sodila tudi zaletavost, oblastiteljnost, samovšečnost in spletkarjenje, da o priljubljenosti raje molčim!

Misli, take in drugačne, me obidejo vsakič, ko pričnem razmišljati, kako bi našo domovino vodili čim uspešneje in predvsem »po pameti«. Pa se mnogih očitno ni nič prišlo. Ali sploh ne berejo, kaj šele poslušajo? Se učijo samo na lastnih napakah, ali pa še to ne? Kaj pa vem? Ker na-

mreč nekatere napake vztrajno ponavljajo, to sodi že pod poglavje neumnosti. O tem pa ne kaže izgubljati besed.

Recept za uspeh je čisto enostaven! Vsi uspehi oblastnikov temeljijo na pameti. In tako človek sčasoma razume tudi tisto o zrcu pameti. Prvič: sirotic pameti je premalo, da bi z njo kar vseprek razmetavali. Drugič: običajno pa je več kot za zrnco tudi potrebno ni! V tem velikem spoznanju so se tudi naši politiki in parlamentarci navsezadnje odločili za ohranitev mirne krvi in vztrajno zavračanje nestrpnosti, ki so ob vseh ponigliavostih pozivali k takojšnji odcepitvi. Čeprav ne moremo vnaprej vedeti, kaj vse nam bodo nasprotniki slovenskega »separatizma« še vrgli pod noge, bo naš dan v resnici in dokončno oklican. Vemo namreč dobro, da nobena druga pot ne bi mogla biti primernejša od te, na katero smo se podali.

Milan Jerše

Šolstvo in zdravstvo v precepu

To je pokazala večurna burna razprava na skupnem zasedanju zborov SO Murska Sobota — Porazne plače srednješolskih učiteljev — Bo reorganizacija zdravstva prinesla vsebinske premike?

Že na začetku četrtkovskega zasedanja vseh treh zborov Skupščine občine Murska Sobota je prišlo do manjšega zapleta in do spremembe dnevnega reda, saj so se najprej odločili za skupno zasedanje, medtem ko je načrtovana skupna seja pozneje celo odpadla zaradi nesklepnega zbora združenega dela. Zaplet je »povzročil« poslanec Geza Farkaš, ki je predlagal umik gradiva o sedanjem stanju in predvideni reorganizaciji v zdravstvu, ker je po njegovem mnenju brez nakazanih rešitev in stališč občinskega izvršnega sveta. Pridružil se mu je Janez Štoli, ki je dejal, da je v gradivu govorila o strokovni skupini, ki je v pristojnosti izvršnega sveta, na prejšnji seji občinske skupščine pa je bil sprejet sklep, da bodo obravnavali celovito problematiko zdravstva; tako njegov materialni položaj kot reorganizacijo. Temu pa sta se ostro zaperstavila dr. Anton Camplin in dr. Silva Norčič in pripomnili, da ne gre za nikakršno tratenje časa, ampak za zelo aktualno razdruževanje zdravstva. In ko je predsednik občinske vlade Ivan Obal obrazložil, da gre v bistvu le za informacijo, ne pa za dokončno besedilo, saj bo elaborat o prednostih in pomanjkljivostih nove organiziranosti pripravila posebna strokovna skupina, so se delegati vendarle odločili, da razpravljajo tudi o tem.

Bistveno je, ali bo načrtovane spremembe na tem področju občutil tudi pacient, je bila odločna podpredsednica občinskega IS Brigita Bavčar, medtem ko se je

dr. Anton Camplin zavzel, da v zdravstvu obdrži le tisto, kar je potrebno za njegovo nemoteno delovanje, kar naj bi prineslo pozitivne novosti in racionalnost. Dr. Jože Zadravec pa je opozoril, da je utvara, če kdo misli, da bodo s to reorganizacijo rešeni vsi problemi v zdravstvu. Nujne bodo predvsem vsebinske spremembe, v zdravstvu, ki ni dovolj cenjeno, pa bo treba urediti zlasti njegovo financiranje. Replika na vse to pa je bila izjava Ivana Obala, da v občinskem proračunu ne bo možno zagotoviti dodatnih sredstev za zdravstvo.

O reorganizaciji pa resno razmišljajo tudi na Srednješolskem centru tehniške in pedagoške usmeritve v Murski Soboti. Po pisnem mnenju republiškega sekretarja za vzgojo, izobraževanje in telesno kulturo bi bilo najbolj smiselno ločiti gimnazijo in jo opredeliti kot samostojen zavod, ker se zaradi svojih posebnosti razlikuje od poklicnega in strokovnega izobraževanja, kjer bi imeli tehnično poklicno šolo z dvema samostojnima enotama, o čemer bo posebna komisija do 15. junija izdelala elaborat. Prav pri tej točki pa se je neprimerno razvila dolga in žolčna razprava, ki je razkral vso problematiko srednjega šolstva. Podatek, da je povprečna plača učite-

ljev in profesorjev na soboškem srednješolskem centru le nekaj nad 8 tisočakov mesečno, je bil za večino delegatov šokanten. Kot je povedal predsednik stavkovnega odbora Janko Bezjak, se ob podcenjevanju pedagoškega dela prosvetni delavci počutijo kot tretjerazredni državljani. Pri tem se dobro zavedajo slabega gospodarskega položaja, zato se zavzemajo za ustrežnejšo razdelitev sredstev iz republiškega proračuna.

Večina razpravljalcev je menila, da teh zadev ne bi smeli spolitizirati, agoniji v šolstvu je treba narediti konec in ne več pristajati na gnile kompromise, ki ne vodijo nikamor. Ob moralni podpori zaposlenim na ŠŠC so poslanci sprejeli pobudo IS, da prenehajo stavkati. Hkrati so republiške poslance zadoščili, da sprožijo ustrezne postopke za rešitev tega problema, šolski minister dr. Peter Vencelj pa mora najti čas, da pride tudi v Mursko Soboto. Na skupnem zasedanju so delegati sprejeli še poročilo o delu občinske vlade v minulih 11 mesecih, se seznanili z informacijo o pripravi programa razvoja demografsko ogroženih območij, o prvih rezultatih popisa prebivalstva in potrdili vrsto odlokov in imenovanj.

MILAN JERŠE

(Ne)skupščinske iskrice

Soboška občinska skupščina bi se skupaj s svojim vodstvom morala zamisliti, ob katero steno meče bob in kako dolgo ga bo še. Nazadnje se je vsa jalovost njenega razpravljanja pokazala pri razpravljanju o problemih zdravstva, šolstva in drugih aktualnih zadevah, ki so jih opravili z levo roko. Očitno bi občinska skupščina s svojimi delegati morala iti še dlje, saj si je s svojimi skupščinskimi sklepi, ki niso venomer dosledno uresničeni ali pa se nanje skorajda pozablja, nastavila zanko. Med kampanjo, sklepi in obljubami bo drugače ena sama praznina — morda primerna za kakšno odlagalistično.

In k vsemu temu se je prikradel še neugodni trikotnik: Emri-Halb-Ružič, ki se med sabo gledajo kot pes in mačka. Zname so že javne in pisne polemike med republiškim poslancem Jankom Halbom in funkcionarjem Stranke demokratične prenovle Evgenom Emrijem, ki so se žal prenesle tudi v skupščinske klopi. Začelo pa se je z nastopom poslanca Aleksandra Ružiča, učitelja iz Gornjih Petrovec, ki je menil dobesedno: »Kdor ni za orožje, ni za osamosvojitve Slovenije!« Takšno stališče je izzvalo burno negodovanje in vsesplošno živžganje poslancev, nekateri med njimi pa so zaradi užaljenosti celo zapustili skupščinsko dvorano. Razlog za to je bilo stališče mnogih poslancev, češ da preveč denarja namenjamo za vojsko in policijo, medtem ko je družbenim dejavnostim, predvsem zdravstvu in šolstvu, odmerjen premajhen košček finančne »porabice«.

Milan Jerše

Ne presežki, ampak ustvarjalni potencial!

Živimo in ustvarjamo v negotovem in nestabilnem obdobju prehoda iz dogovornega v tržno gospodarstvo, v času, ko propadajo veliki sistemi, nekoč ponos in temelj slovenskega gospodarstva, in ko iz njihovih ruševin rastejo nova podjetja, holdingi, družbe... V času torej, ko si pospešeno utiramo pot med uspešne in ustvarjalne in ko za cilj, ki je sicer znan, vendar pot do njega nedefinirana in preslabo strateško opredeljena, ni pomembna nobena žrtev. Stečaj, ki se vrstijo, so postali pomembna in ugodna možnost reševanja gospodarskih težav, ki jih poraja presežek delavcev, tudi v Pomurju. Kot po pravilu je za nova podjetja, nastala iz starih izgubarjev, značilno, da so ob ustanovitvi drastično zmanjšala število zaposlenih, poslovna in trženjska politika, proizvodnja in tržišča pa so v glavnem isti. Reševanja gospodarskih težav smo se po domače lotili nekako tako: najprej smo določili status in nato vsebino.

Redke so izjeme, ki razmišljajo drugače. Ena od njih je prav gotovo Mesna industrija Pomurka, kjer so se pri postopni reorganizaciji odločili, da proizvodnjo in organizacijo prilagodijo času in okolju. Tega so označili kot turboletnega, nestatičnega in nestabilnega, kjer klasično gospodarjenje podjetja, značilno za umirjen in stabilen sistem, ne velja več. Prav tako ni več primerna klasična računovodska koncepcija stroškov in ne obvladovanje poslovnega sistema s hierarhijo. Delovno silo pojmujejo v Pomurki kot ustvarjalni potencial, ki se jo lahko izkoristi z dovolj podjetniške energije in primernim preoblikovanjem. To pomeni, da se sedemstisočim nezaposlenim Pomurcem iz Pomurke ne bo pridružil nihče. To seveda zahteva tudi drugače oblikovan poslovni sistem, samostojne in ustvarjalne enote, ki jih bodo oblovali in usmerjali podjetni posamezniki z dovolj znanja za obvladovanje izzivov okolja in dovolj poguma za njihovo sprejemanje. V Pomurki so na pravi poti. Napovedovati, ali bodo njihova prizadevanja obrodila sadove, bi bilo preveč tvegano. Je pa takšen spopad s težavami podjetniški in predvsem zelo human. Že to pa je več kot pol uspeha.

Renata Ficko

Pogreb Avtoradgone?

Zasedanje zborov Skupščine občine Gornja Radgona minilo v znamenju Avtoradgone — Sprejemanje odloka o razpisu referendumu za uvedbo občinskega samoprispevka preložili za nedoločen čas — Delegati zavrnili predlog odloka o davkih občanov, sprejeli pa osnutek odloka o obveznem zbiranju, odstranjevanju in odlaganju komunalnih odpadkov ter ravnanju z njimi na območju občine Gornja Radgona

Minuli dogodki v Sloveniji so vplivali tudi na potek skupščinskega zasedanja v Gornji Radgoni (30. maja), tako da so se najprej z minuto molka spomnili pod vojaškim vozilom umrlega občana v Mariboru.

Po poročilu o izvedbi javne obravnave o osnutku referendumskega programa ni verjetno nobenega od delegatov presenetil predlog predsednika izvršnega sveta SO Gornja Radgona, da bi zaradi nerazpoloženja delovnih ljudi in občanov, izraženega na zborih občanov, ter zaradi splošnih neugodnih razmer v občini in širši družbenopolitični skupnosti odločanje o razpisu referendumu preložili. Resda bodo zaradi tega prikrajšane mnoge krajevne skupnosti, ki so se v minulih letih odpovedovale potrebnim gradnjam in združevale denar za gradnjo drugod, kljub temu pa je uspeh referendumu o občinskem samoprispevku na tako trlih nogah, da se bodo raje izognili nepotrebnim stroškom, ki bi jih imeli z njegovo pripravo in izvedbo.

Največ razprave je bilo po prebrani informaciji o razmerah v Avtoradgoni. Franc Štraki, vršilec dolžnosti direktorja AR Holding, je opozoril na velike motnje v poslovanju družbe AR; osnovni problem sta podkapitaliziranost podjetja in velika zadolženost. Poudaril je, da sta mogoči le dve rešitvi: prva je sanacija z zelo rigoroznimi ukrepi (mednje spada opustitev vseh nerentabilnih programov, dvig produktivnosti, zmanjšanje zaposlenih za najmanj 30 odstotkov ter pridobitev potrebnih sredstev za dokapitalizacijo), druga po dokončani likvidaciji in razprodaji premoženja. Slednja bi bila za vodstvo podjetja najlažja, toda to hkrati pomeni tudi trajno izgubo delovnega mesta za večino zaposlenih. Oglasil se je tudi bivši (nepovabljeni) direktor Avtoradgone Janez Rozman, ki ga je pred približno dvema leti in pol prav skupščina imenovala za izvajalca ukrepa družbenega varstva. Prepričan je, da je bila stavka šoferjev načrtovana zgolj s ciljem, da zrušijo vodstvo, »scenaristi« pa niso imeli pripravljenega ne boljšega sanacijskega programa niti primerne kadrovske zamenjave. Zlatko Erlih, podpredsednik IS, jih je opozoril, da se morajo medsebojna obtoževanja nehati; vsi skupaj morajo strniti glave in iskati prave rešitve. Anton Tropenauer pa je dejal: »Delati, ko ne veš, kdaj ti bo kdo hodil po petah, je nemogoče.«

Sprejeli so sklep, da občinskemu izvršnemu svetu priporočajo, naj skupaj z vodstvom AR Holdinga pripravijo sanacijski program in ga predstavijo zborom skupščine občine.

Zapletlo se je pri sprejemanju predloga odloka o davkih občanov v gornjeradgonski občini, saj je Matej Ivanuš (KS Kapela) predlagal spremembe, ki pa jih niso sprejeli vsi zbori.

»Zahtevam znižanje stopenja za obdavčitev — da bi občani plačali minimum, vseeno pa še upoštevali družbeni dogovor. Obdavčenje premoženja bi nasploh morali črtati, saj še ni izdelane metodologije ocenjevanja, zato je vprašanje, kako bodo izmedenje občanov vrednotili v praksi,« je pojasnil Ivanuš. Predloga odloka o davkih občanov niso sprejeli, so pa sprejeli naslednjega (ki so ga na zadnji skupščini zavrnili) in sicer predlog odloka o obveznem zbiranju, odstranjevanju in odlaganju komunalnih odpadkov.

Bernarda B. Peček

Brez dvojezičnega dodatka?

»Ker nimamo dovolj sredstev ne moremo več plačevati dodatka za dvojezično poslovanje.« Tako nekako se je glasilo sporočilo, ki so ga dobili v Lendavi in Mursko Soboto od predstavnika Urada za narodnosti. In o tem je tekla beseda tudi na seji izvršnega sveta Pomurske madžarske narodnosne samoupravne skupnosti. Člani narodnostne vlade so menili, da plačevanje tega dodatka ne more biti materialno vprašanje, ampak bolj politično, saj so v lendavski občini izračunali, da so v zadnjem mesecu za ta dodatek dobivali skupno vsoto 29.700 dinarjev, kar je pomenilo, da so dobivali posamezniki od 100 do 337 dinarjev in to upravnih in pravosodnih organih. Republika je sklenila, da bo poslej plačevala samo še prevajalce. Na sestanku so sklenili, da bodo protestirali pri odgovornih v republiki, preko svojih poslancev pa bodo ta problem prikazali tudi v republiški skupščini. Nesprejemljivo je, da postaja tak dodatek materialni problem, ob tem pa Slovenija vedno najde dovolj denarja za razreševanje različnih težav, ki se pojavljajo na Obali, med italijansko manjšino. Veliko nejevolje je povzročilo tudi odgovor na delegatsko pobudo Marije Pozsonec, ki jo je naslovila na ministristvo za notranje zadeve, nanašajo pa se na možnost tehnične izvedbe vodenja občanov v računalniku z madžarskimi črkami. V odgovoru, ki ga je podpisal minister Bavčar, piše, da to ni mogoče. Stvar je sicer tehnično možna, toda potrebne bi bile korenite, predvsem pa drage spremembe v računalniškem informacijskem sistemu. Na seji so spregovorili tudi o spremembah v televizijskem programu za pripadnike madžarske narodnosti. To je predvsem oddaja Mostovi, porajajo pa se tudi želje po samostojni večletni redakciji, ki ne bi skrbela le za to oddajo, ampak za bolj kompletno in celostno, tudi vsakodnevno, spremljanje dogajanja na narodnostno-mešanem območju. Sicer pa so člani vlade s tajnim glasovanjem potrdili predlog uredništva Neprijatelja in vodstva Podjetja za informiranje, da postane odgovorna urednica tednika Madžarov v Sloveniji Ella Pivar.

Lendavski LOGO gre naprej

V delniški družbi LOGO Lendava, ki nadaljuje izdelavo v dvoranih TLO (le-ta je v stečaju), bodo v redno delovno razmerje postopoma sprejeli okrog 130 delavcev. Ker pa je bilo v prejšnjem podjetju zaposlenih več kot 400 delavcev, je seveda težko izpolniti kriterije, ki bi bili odločilni in pravični. Zadeva je zelo občutljiva, zato so pritegnili k sodelovanju občinski izvršni svet, ki je imenoval 7-člansko komisijo. V njej so predstavniki izvršnega sveta, sindikata nezaposlenih delavcev in podjetja Logo. Računajo, da bodo delavce v redna delovna razmerja sprejemali proti koncu junija. Dotlej bo, vsaj tako upajo, zavod za zaposlovanje Republike Slovenije odobril 5 do 6 milijonov dinarjev na račun tako imenovane dokapitalizacije. Gre za denar, ki bi ga delavci prejeli, če se ne bi zaposlili v določenem času. Kot nam je povedal v. d. direktorja Loga Milan Balantič, so prepričani, da denar bo, kajti ekipa strokovnjakov, ki je pregledala elaborat o gospodarski upravičenosti zagona Loga, je dala pozitivno mnenje, le nekaj dopolnil je še treba narediti. Medtem so že izpolnili pogoj o točnih navedbah vodilne skupine, ki naj bi v delniško družbo Logo vložila kot trajni vir sredstev tudi svoj denar, pa tudi Ljubljanska banka, ki ima precejšnje terjatve do TLO, je dala pozitivno mnenje za ustanovitev in delo novega podjetja Logo. Zdaj še se dogovarja z drugimi upniki, od katerih je večji Slovenijales. Ta bi boja rad svoje terjatve prodal, med interesi pa je tudi podjetje Indos, ki ima podoben izdelavni program kot Logo, zato se postavlja vprašanje, ali ima poslovni interes zaradi kompletiranja svoje ponudbe (viličarji) ali pa (kar je grdo) namero uničiti konkurenco iz Lendave. Na zadnji seji izvršnega sveta, kjer so se ukvarjali s to dilemo, smo še slišali, da Indosa ne kaže kar tako zavreči, saj četudi bi kupil Slovenijalesove terjatve, njegov odstotni delež v delniški družbi ne bi bil prevladujoč in zato tudi ne tak vpliv na upravljanje. Morda še to: v Logu imajo ta čas 60 pogodbenih delavcev in se trudijo (vodstvo), da bi imeli čim prej status delavcev v delovnem razmerju za nedoločen čas.

S. Sobočan

ALI POSTAJA ZAVAROVANJE NAJBOLJŠA NALOŽBA?

Slovensko zavarovalstvo je staro 91 let — malo bi rekli, glede na to, da zgodovinski zapisi kažejo, da so že stari Grki in Fenici poznali nekakšno pomorsko in življenjsko zavarovanje in da so že 4.500 let pred našim štetjem imeli Egipčani združenje kamnosekov, ki si je s prispevki zagotavljalo nagrobne spomenike. Zato bomo napisali, da je mladost kriva, da je slovensko zavarovalstvo skakalo prek reke tam, kjer je bil most, in da je dolgo, predolgo iskalo svojo vlogo in pomen.

Sistemske spremembe, predvsem pa tuja konkurenca, ki je lani vdrla na slovensko tržišče in začela zavarovancem (ki tega niso bili vajeni) ponujati življenjsko zavarovanje kot obliko zagotovitve ekonomske varnosti, so prispevali, da so tudi naše zavarovalnice spremenile svojo politiko in se prilagodile zahtevam ljudi. Iz paradržavnih institucij poskušajo postati podjetja in ponujajo storitve in ustvarjajo dobiček, ki dopolnjujejo materialno varnost gospodarstva in prebivalstva. V pomurskem prostoru imata sedež dve zavarovalnici, in sicer Triglav, d.d., in Croatia, d.d., ob tem, da s svojo ponudbo konkurirajo tudi druge (zavarovalnica Maribor, Adriatic in Tilia Novo mesto).

»Tržno usmerjenost vidimo skozi lojalno konkurenco, ki naj bi v prvi vrsti postavila v ospredje kakovost storitev. S tem mislim predvsem na odločnost in sposobnost, da se sleherna škoda »likvidira«, tako da zavarovavec dobi največ, kar je iz pogodbe o zavarovanju mogoče,« je vprašanje o konkurenci komentiral direktor Triglava, d. d., Območna enota Murska Sobota, Rudi Cipot. »Ne želimo si konkurence na račun nizke cene, ki je v nasprotju s pravilnim izračunom na osnovi statistike in zakona velikih števil.«

Tudi Rudi Cipot je mnenja, da

so se v Triglavu prepočasi prilagajali željam trga in zavarovalnih klientov, da je bilo zavarovalnica kot paradržavna ustanova preveč zaprta, da ni imela ustrezne informacijske infrastrukture in. »Vse to sedaj popravljamo,« pravi Rudi Cipot, »učimo se od naših sosedov v tujini, sam sem obiskal več zavarovalnic v Avstriji in Nemčiji. Naš cilj je predvsem večja kakovost storitev, široka ponudba konkurenčnih zavarovanj, primerna zaščita zasebnega sektorja, s poudarkom na življenjskem zavarovanju, ki ga priporočam osebno, ter nazadnje v večji vlogi zavarovalnice kot pospeševalca in stabilizatorja družbenega razvoja. Želim poudariti, da je pri naložbah naših sredstev v ospredju varnost in šele nato donosnost.«

Podobno so se spremembam prilagodili v Croatia, d. d. Direktor podjetja ZAP, ki za zagrebško zavarovalnico v Pomurju opravlja zavarovalniške posle, Metod Grah, je povedal: »Croatia je delniška družba od prvega julija lani, deluje po vsej Jugoslaviji in pokriva 26 odstotkov zavarovalniških poslov v jugoslovanskem merilu. V svoji sestavi imamo sektor za inozemsko območje in zagaranirane rezerve. Osnovni cilji, ki smo jih zasledovali tudi pri reorganizaciji, so povečanje prisotnosti v Jugoslaviji, več zavarovancev, višja kakovost in profit.«

Čeprav imamo samo eno življenje, se nam ga do lani pri domači zavarovalnici ni splačalo zavarovati, saj je inflacija življenjske zavarovanja zelo osiromašila. Da bi ohranili realno vrednost tega zavarovanja, so se v Triglavu odločili za nove oblike, in sicer za zavarovanje z revalorizacijo, kjer se zavarovalna vsota in premija vsako leto aprila in oktobra zvišujeta, in zavarovanje v tuji denarni enoti, ko zavarovalnica izplača zavarovalno vsoto v dinarski protivrednosti,

in to po tečaju, ki velja na dan izplačila. Pri zavarovanju z valorizacijsko klavzulo in zavarovanju v izbrani tuji denarni enoti je vsakdo zavarovan tudi za doživljenje in dodatno nezgodno zavarovanje. Zavarovalno vsoto za doživljenje zavarovalnica izplača po poteku zavarovalne dobe ali, če je zavarovalec umrl, še preden je zavarovanje poteklo. Ob izplačilu doživljenjske upravičenosti lahko odloči za celotno izplačilo glavnice ali pa si s to vsoto zagotovi rentno zavarovanje. Življenjska zavarovanja so dolgoročna in jih je mogoče skleniti za 5, 7, 10 ali 12 let, praviloma se z eno polico lahko zavaruje ena oseba, možno pa je tudi vzajemno zavarovanje, ko sta z eno polico zavarovani dve osebi. Življenjsko se je mogoče zavarovati od 14. do 70. leta starosti.

Življenjsko zavarovanje je direktor podjetja ZAP Metod Grah po domače opisal takole: »Življenjsko zavarovanje je kupovanje deviz v dinarski protivrednosti po uradnem tečaju, varčevanje za dobo 10 let z visokimi zavarovalnimi vsotami za primer smrti in trajne invalidnosti.« Življenjsko zavarovanje pri Croatia je lahko individualno, vzajemno za dve osebi ter kolektivno, premija se plačuje mesečno za dobo deset let, indeksira se na marko trimesečno, s tem da se indeksira na marko tudi vsota za doživljenje ter vsote ob smrti in trajni invalidnosti. Del premije pokriva delež za smrt in trajno invalidnost, preostali del premije pa je vsota za doživljenje. Za naravno smrt v prvih 6 mesecih se izplača 50 % vsote za doživljenje, po šestih mesecih pa cela vsota. Pri smrti zaradi nesreče se izplača celotna vsota za smrt ter vsota za doživljenje, s tem da se zavarovanje prekine.

RENATA FICKO

MURSKA SOBOTA — BELTINCI

Prepolovljeni gradbinci se postavljajo na noge

O novem podjetju POM-GRAD, ki je nastalo po stečaju Splošnega gradbenega podjetja Pomurje Murska Sobota, krožijo različne govorice — od dobrih do slabih. Po eni strani je torej slišati, da imajo precej dela in da poslujejo pozitivno, po drugi pa da nekaj škripa. In kakšna so dejstva?

Sprva je nekaj časa res kazalo, da vodstvo nima dovolj trdnega zaupanja okrog 500 novo zaposlenih delavcev, pri Pomurju jih je bilo okrog 1.100, vendar so se sčasoma stvari začele urejati in kolektivne pogodbe te dni nista hotela podpisati le 2 zaposlena. Obačun poslovanja pa je pokazal, da so rezultati pozitivni, čeprav so prevzeli nekatera dela, ki bi jih morala dokončati prejšnja firma, torej Pomurje, ki je v ta namen dobilo okrog 24 milijonov dinarjev predplačil. Spodbudno je tudi, da zaenkrat niso imeli nobenih likvidnostnih težav, zato jih je nekoliko presenetila odločitev trgovine, da morajo nabavo materiala zavarovati z bianco menico. Težave jim delajo tudi nekateri investitorji (Republiška uprava za ceste, Cestno podjetje Reka, Stadion Kula, Stadion Vojvodina idr.), ki jim ne poravnajo pravočasno dolgov za opravljeno delo ali nabavljeni material.

POM-GRAD nadaljuje z enakimi programi, kot so bili pri Pomurju. Opravljajo torej visoke in nizke gradnje ter izdelujejo in montirajo betonske konstrukcije za montažne objekte. Poleg omenjenih treh enot pa so ustanovili še enoto avtoprevoznitvo in mehanizacijo. Za vse enote vodijo posebno finančno poslovanje, in to počno celo za vsako gradbišče, tako da natančno spremljajo finančno sliko.

Kot nam je povedal direktor novega podjetja Tibor Čarni, so v sodelovanju Jeklotne uspeli pridobiti dela na Madžarskem, in sicer pomagajo graditi hotel Kempinsky in poslovno stavbo Peterdi v Budimpešti, aprila pa so začeli tudi z rekonstrukcijo bodočev tovarne Opel v Monostru. V Budimpešti pa še obnavljajo trgovino Julius Meini. Nekaj manj kot 30 delavcev pa je v Nemčiji blizu Ingolstadta, kjer gradijo proizvodne prostore firme Forstner.

»Dela imamo zaenkrat skoraj preveč glede na naše zmogljivosti, zato smo morali 76 delavcev sprejeti za določen čas od 3 do 6 mesecev. Med njimi je tudi okrog 50 zidarjev in delavcev od drugod, ki so pripravljani delati do 12 ur dnevno in tudi ob sobotah in nedeljah. To pa je večkrat potrebno zaradi izpolnjevanja dogovorjenih rokov. Le tako si bomo namreč pridobili in ohranili zaupanje investitorjev.«

Vztrajajo tudi na cestah. Tako nadaljujejo posodabljanje cestnega odseka Ljutomer—Pavlovci in Videm—Cerkvenjak.

— Ali ste slišali za kritike na račun del v Ljutomerski občini? nas je še zanimalo.

»Da, slišali smo zanje, vendar moram reči, da delamo v glavnem vse po navodilih Zavoda za raziskavo materiala in kamnin Ljubljana oziroma pod nadzorom Republiške uprave za ceste, ki je tudi financer del.«

Prejšnji teden je začelo poslovati tudi novo podjetje ZIDAR V Beltincih, ki je nastalo potem, ko je zašlo v stečaj Obrtno-gradbeno podjetje Graditelj-Komuna. Zaenkrat je dobilo ponovno službo okrog 25 zidarjev in keramičarjev. Samostojno (novo) podjetje pa so ustanovili tudi mizarji, ki so bili prav tako združeni v stečajnem podjetju. Splošno mizarsko podjetje MIZAR je zaposlilo 11 delavcev. Ali bo poslej bolje, je treba počakati na prve poslovne rezultate.

Jože GRAJ

Mesec dni po štrajku šoferjev

Točno mesec dni po veliki stavki gornjeradgorskih šoferjev, ki je dodobra razburila celotno javnost v pokrajini ob Muri (še posebej, ko so samovoljno zaprli dostoje do mest in preko mostov), so zaposleni v AR TRANSPORT dobili delavske knjižice. V petek, 31. maja 1991, se je namreč začel stečajni postopek za to družbo Avtoradgona, ki ga ni mogla zaustaviti niti že omenjena stavka.

Ponovno se torej lahko vprašamo: kaj je bil cilj stavke? Zgolj zamenjava vodilnih? Že takrat smo slišali besede, da to težav ne bo odpravilo. Takratne napovedi so se žal uresničile. Likvidnostni problemi transportnega podjetja, ki prevaja blago za nekaj velikih pomurskih podjetij, so bili preveliki. Zaradi predolgo blokiranega žiroračuna jih je SDK prijavil sodišču. To bo tudi določilo »življenjske«; kakor smo izvedeli, bo to nalogo prevzel Danilo Tiš, ki ima na tem področju že nekaj izkušenj.

Kljub stečaju bodo tudi v prihodnje opravili vse dogovorjene prevoze za pogodbene partnerje. Razlika bo le ta, da bo moral biti vsak prevoznik kilometer finančno upravičen.

Odpušeni delavci bodo imeli možnost najema vozil, ki se podjetju ne bodo več splačala, da se bodo lahko po svojih zmogljivostih znašli in ... preživeli. Seveda kot zasebniki ali obrtniki!

bbp

Podjetje Krajevne skupnosti Lendava

Pred kratkim so na sodišču v Murski Soboti registrirali novo podjetje, ki je prav zares nekaj novega v Pomurju — ustanovila ga je namreč Krajevna skupnost Lendava. Ime družbe z omejeno odgovornostjo bo Sportno-rekreacijski center, torej enako, kot se je do sedaj imenoval prostor, namenjen rekreaciji in preživljanju prostega časa Lendavčanov.

Lendava je bila dolga leta brez »mestnega kopališča« in prav to je bil vzrok, da so se občani odločili, da bodo s samoprispevkom zgradili svoje lastno kopališče ter igrišča za rekreacijo mladih in starih v mestu ob meji z Madžarsko. Poleg bazena so leta 1988 predali namenu tudi gostinski objekt, igrišča za mini golf, košarko, odbojko, rusko kegličje in namizni tenis. V minulih treh letih je športno-rekreacijski center zaživel le v poletnih mesecih, takrat je gostinske prostore najelo tudi Naravno zdravilišče Lendava, ki je prvi sosed letnega

kopališča Krajevne skupnosti Lendava.

Novo podjetje bo imelo seveda svojega direktorja, to bo dosedanj tajnik Krajevne skupnosti Lendava Aleksander Sankovič, ter zaposlena dva natakarja in čistilko. Ostale zaposlene, ki jih bodo potrebovali predvsem v poletnih mesecih, bodo zaposlili pogodbeno — sezonsko.

»Razlog, da smo ustanovili lastno podjetje, je želja, da bi organizirali športno-rekreativno dejavnost na tem prostoru čez vse leto,« je povedal

Sandi Sankovič. »Vsi ponudniki bi želeli najeti le gostinske lokale, ne pa skrbeti tudi za preostale objekte. Tako smo morali v minulih letih sami urejati in vzdrževati bazen in igrišča, dobiček, pa so pobirali drugi.«

Zloraba ni mogoča, je poudaril Sankovič, saj bo imela krajevna skupnost kot ustanoviteljica pregled nad poslovanjem podjetja. Lendavčani, ki so pravzaprav s svojim denarjem zgradili kopališče, bodo menda imeli še naprej pri uporabljanju objektov določene ugodnosti. In kaj bo poredilo na bližnjo konkurenco Naravno zdravilišče Lendava? Sankovič meni: »Saj je konkurenca zdrava, kajne? To bo le plus za nas in za njih! Lahko tudi sodelujemo, potrebno se je le dogovoriti. Ni nobenih omejitev, da njihovi gostje ne bi imeli posebnih ugodnosti. Ker smo sosedje, se moramo pogovarjati. Je pa za njih to kopališče zelo ugodno, saj jim ni bilo potrebno graditi svojega z lastnim denarjem.«

Resda zveni nekoliko čudno, da je krajevna skupnost (kdo je to?) ustanovila svoje podjetje, ki bo upravljalo z objekti, zgrajenimi s samoprispevkom občanov. Končno pa — zakaj bi morala krajevna skupnost le plačevati stroške vzdrževanja, če od zgrajenih objektov nima nobenih koristi? Upajmo, da se podjetje krajevne skupnosti ne bo obnašalo preveč tržno in poskušalo obogatiti na račun občanov!

Bernarda B. Peček

Z lendavskim kopališčem, ki so ga zgradili občani s samoprispevkom, bo v prihodnje upravljalo novo podjetje Krajevne skupnosti Lendava.

Sporazum za boljše sodelovanje

Ob nedavnem obisku predsednika Gospodarske zbornice Slovenije Ferija Horvata na Madžarskem so bili dani številni predlogi za gospodarsko sodelovanje med slovensko zbornico in Regionalno gospodarsko zbornico Győr — Sporazum o pospeševanju gospodarskega sodelovanja bo podpisan konec tega meseca.

Elementi sporazuma zajemajo predvsem pospeševanje blagovne menjave, širitev kooperacijskega sodelovanja ter ustanavljanje mešanih podjetij. S sporazumom se bosta obe zbornici

zavezali, da bosta za uspešno gospodarsko sodelovanje organizirali posvete in predstavitve firm vsaj enkrat letno, prva takšna predstavitve pa bo letos podeli v Sloveniji.

Do 15. septembra bo skupina strokovnjakov obeh zbornic pripravila tudi strokovne predloge za ustreznejši prenos informacij o ponudbah in povpraševanju o blagovni menjavi, kooperacijah, inovacijah in interesih za ustanavljanje mešanih in drugih organizacijskih oblik podjetij. K pospeševanju gospodarskega sodelovanja bodo pritegnili tudi

madžarske in slovenske banke, tako da bo prišlo do ustanovitve predstavništva Exter banke v Pomurju in Ljubljanske banke v Železni županiji.

V sporazumu se zavzemajo tudi za sanacijo telefonije v obmejnih predelih in za ceste, ki povezujejo Slovenijo z Madžarsko. Realnost brezcarinske cone na tromeji Slovenije, Madžarske in Avstrije bosta obe zbornici proučili s svojimi vladami in ob pozitivni odločitvi bodo v pogovore vključili tudi Avstrije.

R. F.

INFORMACIJE ZA PODJETNIKE

POSLOVNA KONFERENCA AMERIŠKIH PODJETIJ

Kot smo že poročali, bo od 10. do 12. junija na Dunaju poslovna konferenca AMERICAN BUSINESS OPPORTUNITIES IN THE DANUBE BASIN, kjer predvidevajo udeležbo prek 130 ameriških podjetij. Območna zbornica za Pomurje je prejela spisek ameriških in avstrijskih podjetij, ki bodo sodelovala na tej konferenci. To bodo firme s področja telekomunikacij in računalništva, varstva okolja, rudarstva in energetike, naftne, kemične in farmacevtske industrije, svetovanje in podobno. Na Območni zbornici si lahko ogledate spisek podjetij, in če boste našli primerne partnerje, pripravite osnovne podatke o vaši firmi in ponudbo oz. projekt.

SPREMLJAJTE POSLOVNE INFORMACIJE NA TELETEKSTU TV SLOVENIJA

27. maja so bile v teletekstovi rubriki Podjetniška borza objavljene zanimive informacije in po-

nudbe s področja inovacij. Če ste teletekst zamudili, objavljamo nekaj naslovov, podrobnejše informacije pa lahko dobite na območni zbornici.

Ponudba za pakirno linijo, izdelavo izračunov in programov za turizem, strojev za kosovno pakiranje, linije za vakuumsko pakiranje in sušilne pravice za les.

USTANOVITEV KLUBA PODJETNIKOV

Iniciativni odbor za ustanovitev Kluba podjetnikov Pomurja je skupaj z Območno zbornico sklical v četrtek, 6. 6. ob 18. uri sestanek kluba zasebnih podjetnikov občine Ljutomer. Sestanek bo v sejni sobi obrtne zadruge Priekija, Prešernova 11, Ljutomer. Na dnevnem redu je ustanovitev kluba podjetnikov ter pogovor o možnostih sodelovanja zasebnih podjetij. Klub podjetnikov bodo ustanovili tudi v občini Gornja Radgona, in sicer 13. 6. 1991.

Podrobnejše informacije lahko dobite na GZ — Območna zbornica, Titova 5, ali po telefonu 22 621.

ZGODOVINSKI UTRINKI IZPRED PETDESETIH LET

ZLOM ODORNIŠKEGA GIBANJA 1941, OBSODBE IN POSLEDICE

Po aretaciji Evgena Kardoša se je pritisk preiskovalcev na zapornike močno stopnjeval. Najhujša posledica Kardoševega izdajstva pa je bila 18. oktobra 1941. Ta večer je Okrožni narodnoosvobodilni odbor za Prekmurje v Rastju pri Gančanih imel svoje posvetovanje. Kovač je preveč zaupal svojim sodelavcem, nikoli ni pomislil na možno izdajo. Tudi to pot se ni prepračil, če so njegovi najbližji sodelavci člani okrožja še vsi na prostosti, to pa ga je stalo življenje. Na ta sestanek je kot član okrožnega vodstva prišel tudi Evgen Kardoš, toda že v spremstvu številnih madžarskih orožnikov in detektivov, ki so obkolili mesto sestanka. Prva sta na sestanek prišla Kovač in Megla. Kardoš je zažvižgal razpoznavni znak, pesem: na planincih sončice sije. Takrat so zasijali reflektorji madžarskih detektivov. Kovač je v soju luči še segel v cekar po revolver potem pa omahnil zadet od trinajstih krogel vzporedno s hrastom na katerem je posedal s sodelavci na sestankih. V roki je imel drago granato. Okupatorjevi zasledovalci niso upali zajeti živih udeležencev tako kot jim je bilo naročeno in tudi niso preverjali koliko jih je že zbranih, je divje so streljali v noč. Megla se je ranjen izvlekel iz obroča. Ostali udeleženci: Miško Kranjec, Martin Zalik in Stefan Horvat, ki so prihajali na sestanek so po strelji nju zaslutili najhujše in se umaknili proti Polani. S smrtjo Stefana Kovača je bilo obglavljeno vodstvo narodnoosvobodilnega gibanja v Prekmurju. Ujeta je bila večina tega vodstva: Bagar, Spolaric, Kardoš, kmalu pa tudi Stefan Horvat-Glavačev. V strogo ilegalno so se umaknili preostali člani okrožja Miško Kranjec, Martin Zalik in Vinko Megla. Sedaj je nastopilo obdobje najhujšega okupatorjevega terorja in uničenje vsega, kar bi bilo sposobno ponovno zaneti upor v Prekmurju. Za kogarkoli so zvedeli, da se je kdaj ušel s Kovačem, so ga skupno z družino zaprli. Le redki so ostali na svobodi. Večina se je umaknila v Ljubljano ali na Hrvaško, kjer so se vključili v NOV, nekateri pa so se umaknili v notranjost Madžarske.

Pri Hartnerju so potekala različna posvetovanja, madžarske oblasti so pritiscale, naj naredi red v Vendvidéku. Hartner je bil v neprestanih stikih z Debeš Ferecem iz Szombathelyja, ki je za pomike zasliševal. Pripravljal se je velik sodni proces, katerega sta sprožila Hartner in Nikolaj Pinter. Podžupanu Čehu je Hartner ob neki priliki dejal, da bo nekaj ljudi justifikiranih, sicer ne bo miru v pokrajini. Zadnja faza zasliševanj je trajala do 25. oktobra 1941. Mučenja, pretepanja in izsiljevanja so presegla vse srednjeveške metode. Vezali so jih v klopke, tepli po podplatih in spolovilih s pendreki do nezavesti, vkljeni so bili za roko in nogo. Izmed zašilanih so izločili sedem »glavnih« krivcev. Tovarnar Cvetič je ponudil 1000 Pengov nagrade, če jih obesimo pred njegovo hišo. Od mučenih so izvalili tudi izdajo Stefana Kuharja-Bojana in kraj njegovih skrivnih prehodov čez Muro. Kuhar je vodil NOG v Prekmurju. Gestapo je na podlagi teh podatkov Kuharja ujel in ga kot izdajco ustrelil decembra 1941. Naglo letee vojaško sodišče je zasodilo v soboškem gradu 29. in 30. oktobra 1941. Iz madžarskih virov Sajti Eniko: Delvidék 1941—45 je razvidno: Repülő biroság je bil sestavljen iz vojaških sodnikov stotnik Dominics Vilmos, stotnik Tarda Károly in član iz pokrajinskih vojaških oblasti. Dodelen branilec je bil Gruber György. Poleg szombathelyskih preiskovalcev je na procesu sodelovalo še 84 žandarjev iz szombathelyske vojske komande. Obtožnica je očitala aretiranim in še posebej vodjem, da se je julija 1941 komunistična ekspanzija zelo razširila in da je v začetku avgusta Pokrajinski komite ukazal, da je treba na madžarskem ozemlju tostran Mure izvrševati okvare, požige, raztresati letake, da bi vznemirjali oblasti in zastraševali prebivalstvo, rezati telefonske žice, kvariti občinske napisne deske, slikati anake s srpom in klavirjem, uničevati pridelke in če morejo dobiti razstrelivo, razstreljevati objekte. Potom letakov naj pozivajo k sabotažam, odračanju prebivalstva, da bi oddajali pridelke madžarskemu gospodarstvu in vojski, naj ne dovolijo rekvizicij, raje naj uničijo pridelke. Naj ne plačujejo davkov, naj se ne odzivajo vojnemu pozivom proti bratski sovjetski armadi.

Po sporočilu preiskovalcev so se na procesu ukvarjali s 120 osebami. Od teh je 79 oseb bilo obtoženih »nezvestobe« madž. državi, 35 so jih odredili v nadaljnje preiskave pred madžarskimi sodišči, proti 7 osebam pa sprožili postopek »statariuma« to je naglega vojskega sojenja. Ugotovili so, da je v odporniškem gibanju sodelovalo 47 Vendov ali 59 %, 20 Slovencev ali 25 %, in 6 Madžarov oz. 8 %. Ostali so bili Hrvatje. Po izobrazbi pa so ti uporniki bili: 13 akademikov oz. študentov, 6 duhovnikov, 1 pisatelj, 21 obrtnikov, 3 trgovci, 20 poljedelcev, 1 delavec in 1 bivši jugoslov. žandar. Po teh podatkih je odpor imel močan kmetijski maloobrtniški značaj, vodili pa so ga v glavnem akademiki oz. študenti. Pred takozvani »repulo biroság« so 29. oktobra 1941 stopili glavni osumljenec Koloman Cigütha, ostali osumljeni pa še Kardoš Evgen, Stefan Cvetko, Bojan Gabrielič, Koloman Flisar, Stojan Šerbec in Rudi Zrinski. Obravnavali so jih kot komunistične bandite, čeprav je med njimi samo Kardoš bil komunist. Sicer pa so uporniki za vsako oblast »banditi«, čeprav jim zgodovina pozneje odmeri drugačno oceno. To letee naglo vojaško sodišče je po vnaprej pripravljenem scenariju 30. oktobra 1941 v soboškem gradu obsodilo: Kolomana Cigütha, Stefana Cvetka in Evgena Kardoša na smrt na vešalih, Stojana Šerbca in Bojana Gabrieliča na 15 let ječe, Kolomana Flisarja in Rudija Zrinskega pa kot mladoletnike na 10 let zapor. General Szombathely je kot pristojen Cigütho radi nosečnosti žene znižal kazen na dosmrtno ječo. Ostalim zapornikom pa so sodili čez dober mesec pred madžarskim sodiščem v Vacu in čez 7 mesecev v Pečuhu. Kazen obešenja je bila izvršena na grajskem dvorišču v Soboti 31. oktobra 1941. Prvi je bil obešen Cvetko. Ko je stopil na podstavek je izkliknil peroske besede: »Bratje, Slovenci! Svoboda bo prišla! Zvela združena Slovenija!« Za Cvetkom so obesili še Kardoša, ki je pred obešenjem psoval okupatorje, da so ga prevarili.

Naslednji dan to je 1. novembra 1941 so vse preostale jetnike aretirane na območju Prekmurja in Strigove gnali vklejene v verige po soboških ulicah ob psovkih in zasramovanjih mnogih Sobotčanov na železniško postajo in jih spravili v živinske vagon. Odpeljali so jih v budimpeštanski zapor »Margit körút legyház«, kjer so bili zaprti tudi madžarski komunisti in jetniki iz drugih okupiranih jugoslovanskih pokrajin. Razbito NOG v Prekmurju so sicer že 1. novembra 1941 poskušali obnoviti na konferenci v bližnjem voditelja prekmurskega NOG so imenovali za sekretarja okrožja. Skupaj z Vinkom Meglo sta poskusila povezati preostale aktiviste v Prekmurju, toda teror okupatorja je bil močnejši. Stefana Kovača ni bil sposoben nadomestiti nihče. Z njegovo smrtjo in po oktoberskih procesih je narodnoosvobodilno gibanje v Prekmurju bilo do nadaljnjega onemogočeno in je skoraj povsem zamrlo vse do spomladi 1944.

Brez žrtve ne more biti nobenega odpora. In če tega ne bi nih, bi čas okupacije v Prekmurju dobil zgodovinsko oceno pokorbe brez nacionalne identitete, pokorno pripravljenih na potujčevanje. Tako pa niti Nemcem (toccne Avstrijcem), niti Italijanom in ne Madžarom ni uspelo drugi nasilen potujčevalni val nad Slovenci. V prvem večstoletnem valu potujčevanja so nam isti naši nasilni izklicni deli težke a junaste prekmurske zgodovine. Danes po petdesetih letih se vse to zdi tako daleč kot da se ne bi nikoli zgodilo. In vendar so ti dogodki kot sestavni del veličastne slovenske zgodovine v NOB tudi delček poti v svobodo in zedinjeno Slovenijo.

konec

utrip življenja

KRAJEVNA SKUPNOST PUCONCI

V ospredju modernizacija cestnih povezav

V preteklem letu so v krajevni skupnosti Puconci v glavnem uresničili vse naloge iz letnega programa. Osnovni poudarek so dali modernizaciji cestnega omrežja (asfaltna prevleka ceste Puconci—Gorica, dokončanju asfaltiranja ceste Puconci—Markišavci in vaških cest v Puconcih). Končali so tudi tretjo etapo razširitve telefonije, tako da ima-

dernizacije cest v krajevni skupnosti Puconci letos načrtujejo tudi ureditev odvoza komunalnih odpadkov. Tega že imajo urejeno za naselje Markišavci. S Komunalnim podjetjem Murska Sobotica so se dogovorili, da bodo maja začeli odvažati komunalne odpadke tudi za naselje Puconci in Gorica, žal pa ne vedo, kje se je zataknilo, da dogovora ne iz-

Izkop jarkov v Puconcih.

jo sedaj na puconskem in brezovskem območju 450 telefonov, nekaj telefonskih števil pa še prostih.

Po sprejetem programu razvoja krajevne skupnosti Puconci načrtujejo letos modernizacijo občinskih cest, ki še niso asfaltirane. Ker pa ni uspel občinski referendum, je vprašljiva njihova uresničitev v celoti. Po besedah predsednika sveta puconskih krajevne skupnosti Stefana Harkaja bi morali v soboški občini vseno pripraviti program modernizacije občinskih cest, pri čemer bi morali kot eden od kriterijev tudi upoštevati izraženo voljo občanov na referendumu v posameznih krajih. To še posebej velja za naselje Dolina in Bokračci, ki še nimata asfaltnih povezav niti s krajevnim niti občinskim središčem, a so se občani v veliki večini na referendumu odločili za sprejem samoprispevka (Dolina 97%, Bokračci 75%). Poleg mo-

vajajo. Postopoma pa želijo odvoz komunalnih odpadkov urediti tudi za druga naselja v krajevni skupnosti. Letos načrtujejo še prenovitev krajevnega zvonika, ki bo namenjen za verske potrebe civilne zaščite, rekonstrukcijo električnega omrežja in sprejetje pokopališkega reda. Seveda pa morajo precej sredstev vlagati v vzdrževanje objektov v krajevni skupnosti (izkop obcestnih jarkov, poseki drevja ob cestah, vzdrževanje vaških domov, navoz gramoza na vaše ceste in drugo). Urediti želijo tudi avtobusna postajališča, prometni režim in oskrbo s pitno vodo. Med občani krajevne skupnosti Puconci pa je tudi vedno večji interes za urejanje kabelske televizije. Seveda pa si predvsem želijo, da bi tudi v njihovo krajevno skupnost pritekel denar za tako imenovano demografsko ogrožena območja v Sloveniji.

F. Maučec

EVGEN CAR — POMUREC MESECA

V mesecu maju je v anketi za najpopularnejšega Pomurca prepričljivo zmagal gledališki igralec Evgen Car iz Ljubljane, sicer naš rojak iz Dobrovnika. Za sabo je pustil humorista Gezo Farkaša in predsednika predsedstva Republike Slovenije Milana Kučana, ki pa ima v skupnem seštevku minulih petih mesecev še rahlo prednost pred Gezo Farkašem in Evgenom Carom. Spoštovani bralci, zdaj že sprejemamo vaše glasovnice za junij.

NAJ POMUREC (POMURKA) MESECA

GLASUJEM ZA

6

(Ime in priimek predlagatelja ter naslov)

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU

Srečanje nekdanjih sošolcev

V Križevcih pri Ljutomeru smo se srečali sošolci, ki smo leta 1935 prvič prestopili šolski prag v takratni stari šoli. Srečanje, ki je potekalo po pripravljenem programu, je bilo zelo zanimivo: sprejem in pozdrav, spoznavanje, saj se nismo videli pol stoletja, nato mala zakuska. Potem je zazvonil šolski zvonec, šli smo v razred in ugotovili navzočnost. Na žalost se srečanja niso mogli udeležiti vsi, ker jih je precej že umrlo, nekateri pa so svojo prisotnost opravičili zaradi bolezni. Povabili smo tudi učiteljice, ki še živijo, vendar se zaradi starosti srečanja niso mogle udeležiti. Ravnatelj šola nam je prijazno razkazal šolsko poslopje, nato smo se fotografirali ter odpravili na kosilo in klepet. Bili smo zelo zadovoljni in izrekli željo, da bi se pogosteje srečevali, vsaj enkrat letno.

Zefika Kovačič

Gornja Radgona

Nova telefonska centrala

V prostorih gornjeradgonske pošte montirajo novo telefonsko centralo z 2000 priključki. Na staro je bilo doslej priključenih 1400 telefonov. V kratkem bo lahko dobilo telefonske priključke še 200 interesentov. Z novo telefonsko centralo bodo rešili problem telefonije za nekaj časa, pridobili pa bodo tudi nekaj prostora, saj je nova centrala bistveno manjša od prejšnje. Na gornjeradgonski pošti pa tudi razmišljajo o razširitvi prostora, ki je namenjen strankam.

F. Klemenčič

Gornja Radgona

NABOR MLADIH FANTOV

V gornjeradgonski občini so letos mladi fantje letnika 1973 opravili nabor pred novo komisijo. Nabora so se udeležili polnoštevno. Največ zanimanja je bilo za služenje vojaškega roka v teritorialni obrambi in v enotah, kjer bi lahko opravili vozišne izpite. Precej zanimanja je bilo tudi za mornarico, za kar pa ni potrebe. Bili so veseli, saj bodo po novem služili vojaški rok samo 7 mesecev, pa še to ne daleč od domačih krajev.

F. Klemenčič

JANKO ANTOLIČ IZ ŽEROVINEC V SVETU AVTOMOBILIZMA

Nekdanji mizar postal strokovnjak za avtomobile. Ni ga avtomobilskega dela, ki ga ne bi poznal. Kam s pločevino?

VSE IMA, LE MERCEDESOV NE

Pričakoval sem, da bo Janko Antolič potrdil mojo domnevo. Tako se mi misli: novi avtomobili so predragi, zato ljudje popravljajo predvsem stare in zanje nadomestne dele kupujejo predvsem na avtomobilskem odpadu. Sogovornik me je popravil:

»Prišli smo v tako hude čase, da mnogi ljudje nimajo niti toliko denarja, da bi si lahko privoščili popravilo starega avta, saj tudi to ni

AVTOMOBILI — Marsikomu se postavi vprašanje glede varstva okolja. Janko Antolič nam je povedal, da ima pogosto obiske inšpekcij in da od njih nima očitkov. Verjamemo, kajti iz vsakega motorja, ki ga pripelje na dvorišče, izpustijo olje v posebno zbirno posodo in tako je bojazan, da bi odtekalo v zemljo, odveč. Kar zadeva pogled na avtomobile (iz priče perspektive) pa slika pač ne more biti drugačna, še zlasti pa ne zdaj, ko se mu je zataknila prodaja avtomobilske pločevine.

Foto: Š. S.

poceni. Vse več je takih, ki dotrajani avto prodajo ali pa ga ne dajo popraviti. So pa tudi konjičkarji, ki si avto popravljajo sami. Stisko ljudi občutimo tudi pri nas, saj že nekaj časa promet z nadomestnimi avtomobilskimi deli ni več tak, kot je bil pred nekaj leti.

Tako Janko Antolič, ki ima obrtno dovoljenje za zbiranje neuporabnih avtomobilov in kmetijskih strojev ter komisijsko prodajo. Do papirjev je prišel po 18-mesečni preprečevanju z ustreznim organom občine Ormož in po toliko mesecih dela brez dovoljenja. V glavo si je namreč vtepel, da je treba začeti z delom, papirji pa morajo priti. Do bil jih je 1984. leta kot drugi zbiralec in prodajalec avtomobilov oziroma nadomestnih delov. Prvi v Sloveniji se je začel s tako dejavnostjo ukvarjati nek Domžalcian.

»Zdaj je tako, da lastniki karamboliranih ali dotrajanih vozil leta sami ponudijo v prodajo. V prvih letih pa je bilo narobe: hodil sem po Pomurju in drugod, iskal take avte in jih vozil na skladiščenje in razstavljanje sem v Žerovince. V svetu, reciva v Avstriji, je drugače: tisti, ki se hoče znebiti avta, mora tistemu, ki ga prevzame, plačati najmanj 200 šilingov.»

Čeprav je med občani v uporabi termin avtomobilski odpad, pa takega poimenovanja za Antoličovo dejavnost ne moremo sprejeti. Ne dovoljuje, da bi morebitni kupci premetavali avtomobile, jih skupli, poškodovani še uporabne dele ali pa si jih celo protipravno prisvojili (to rečemo mi), zato je kmalu po neprijetnih izkušnjah uvedel drugačen režim prodaje: trgovino. Pričel, poveč, kaj rabiš, mojster pa ti prinese in zaračuna. Prodanih delov ne zamenjuje. Reklamacij torej ni. Pojasnil je, da ima največ delov za zastavina vozila, sicer pa je tam še množica vozil drugih izdelovalcev in delov zanje. Celo pogonski klinasti jermen za skandinavsko vozilo DAF premore. Najbolj iskani pa so razni ležaji za starejše tipe vozil, alternatorji, razdelilci, polosovine ..., od pločevine pa blatniki in vrata.

»Ne da bi hotel posebno reklamo, le povem naj, da imamo skoraj vse, razen nadomestnih delov za mercedes«, nam je zagotovil Janko Antolič, takoj zatem pa preko brezvrvičnega telefona odgovoril nekemu povpraševalcu po nadomestnih delih. Pozitivno seveda. Je pa zanimivo, da se v šoli ni učil za avtomehanika, ampak za mizarja. Z lesom pa je delal le krajši čas. Motorje je spoznal, ko je delal izpite za vse kategorije, saj je imel tudi predmet motoroznanstvo. Za zbiranje, razdiranje in prodajo pa se je navdušil po službovanju v Surovini v Ormožu. Zdaj je uspešen in zadovoljen avtomobilski trgovec. V obratovalnici ima zaposlenega poklicnega avtomehanika.

S. Sobočan

ZLATA HARMONIKA 91 OB GAJŠEVSKEM JEZERU

Radio Murska Sobotica in turistično društvo Branek iz Brana-slavec organizirata 16. junija 1991 območno srečanje Zlata harmonika Ljubecne 1991; finale bo oktobra v Ljubecni.

Vabimo harmonikarje — »fajtonarje«, da se tekmovanja udeležijo. Priloge pošljite na naslov Radio Murska Sobotica, Titova 29, Murska Sobotica (s prispelom za zlato harmoniko Ljubecne 1991), ali se oglasite osebno do 10. junija. V prijavi napišite

- naslova dveh skladb, ki ju boste izvajali,
- avtorje.

Ena skladba mora biti obvezno narodna. Z nekaterimi harmonikarji smo že postali prijatelji, za nastop se odločite tudi vi.

NOGOMET

Uspeh Mure in Nafta

V osemindvajsetem kolu prvenstva v slovenski nogometni ligi sta bila pomurska ligaša uspešna. Mura je doma z visokim rezultatom 3:0 premagala tretjevrščno Ljubljano in dosegla najvišjo letošnjo zmago. Gola za Muro sta dosegla Kokaš 2 in Sarkezi. Postava Mure: Černjavič, Kardoš, Cesar (Papič), Bencak, Gašević, Filipan, Buzeti, Kokaš (Čirkvenčič), Sarkezi, Vori, Cifer (Baranja). Lendavska Nafta pa je igrala v Velenju z vodečim Rudarjem s 4:4. Strelci za Nafto: Rob 2 ter Ratajec in Kopinja po enega. Postava Nafta: Palatinuš, Mundjar, Car, Novak, Žalik, Šabjan, Graj (Horvat), David, Kopinja (Kerek), Rob, Ratajec. V prihodnjem kolu igra Nafta doma s Kladivarjem, Mura pa gostuje v Zalcu.

Zmaga Beltinke, poraz Turnišča

V predzadnjem kolu prvenstva v slovenski območni nogometni ligi vzhod je Beltinka v Brezicah premagala Svobodo s 3:0. Gole sta dosegla Kreslin 2 in Hartman. Za Beltinko so igrali: Marič, J. Zver, Jona, Martuk, Kosi, Godina (Tratnjek) Forjan, Čontala, Hartman, Škaper (M. Zver) in Kreslin. Kovinar pa je v Mariboru premagal Turnišče z 1:0. Za Turnišče so igrali: Maučec, Mujdrica, Pucko ml. (Toplak), N. Koveš (Litrop), Markoja st., D. Lebar, Dominko, G. Koveš, Pucko st. Markoja ml. (Lutar) in S. Lebar. V prihodnjem kolu igra Beltinka doma z Bočem. Turnišče pa z Račami.

ZMAGA LENDAVČANOV

V Veržju je bila povratna prijateljska tekma nogometnih reprezentanc MNZ Murska Sobota in ONZ Lendava. Zmagali so Lendavčani s 4:1. Strelci golov: Horvat 2, Šijanec in Hožjan za Lendavo ter Ildiž za Mursko Soboto. Prijateljsko srečanje nogometnih sodnikov Murske Sobote in Lendave v Fivovcih pa se je končalo z 1:1. Strelca sta bila Botjak ml. (MS) in Gazdak (Le.).

Tennis

PRVA ZMAGA RADGONE

V tretjem kolu prve republiške teniške lige je Radgona v gosteh premagala Ptuj s 5:4 in prvič zmagala. Za Radgono so bili uspešni: Avsec, Kumer, Žnuderl, Klemenčič med posamezniki ter dvojica Kumer-Žnuderl. V četrtem kolu pa je Slovenska Bistrica premagala Radgono s 5:4. Za Radgono so zmagali: Kumer, Žnuderl, Klemenčič ter Avsec-Klemenčič. V zadnjem kolu igra Radgona v Mariboru z Železničarjem.

M. Strah

SOBOČANI ŠE BREZ PORAZA

V četrtem kolu pomurske teniške lige so bili doseženi naslednji izidi — Mursko Središče:Lenart II. 3:3 — zmaga Lenarta, Radgona I:Radenci 3:3 — zmaga Radencec, Murska Sobota:Lenart I 5:1, Lendava:Radgona II preloženo. Vodi Murska Sobota, ki je še brez poraza s 4 zmagami pred Radgono II 3, vendar tekmo manj.

M. S.

Kajakaštvo

ARNAUTOVIČ IN KUZMIČ PRVA

Na reki Krki je bilo medklubsko tekmovalje v spustu na 20 km dolgi progi. Sodelovalo je okrog 70 kajakašev in kanuistov, med njimi tudi tekmovalci Kroga, ki so dosegli lepe uvrstitve. Najuspešnejša sta bila Arnaudovič, ki je zmagal pri članih K-1, in Kuzmič, ki je bil prvi pri mladincih C-1. V tekmovalju pionirjev K-1 je Borovič zasedel drugo, Škraban tretje in Horvat četrto mesto. Med osmimi ekipami so tekmovalci Kroga zasedli drugo mesto.

Atletika

PERGARJEVA ŠESTA

V Gorici v Italiji je bil mednarodni atletski miting, na katerem je sodelovalo blizu 400 atletov in atletinj. Poleg slovenske reprezentance so sodelovale še deželne ekipe regij Alpe-Jadran. V slovenski reprezentanci je prvič nastopila Manuela Pergar in zasedla v teku na 1.500 m s solidnim časom 4:45,5, šesto mesto.

G. G.

Športnoritmična gimnastika

ŠKOBERNETOVA OSMA

V Ljubljani je bilo republiško tekmovalje v športnoritmični gimnastiki za prvo selekcijo. Tekmovanja so se udeležile tudi štiri Sobočanke. Najuspešnejša je bila Škobernetova, ki je zasedla osmo mesto. Sapačeva je bila deseta, Kljajčevića enajsta in Celčeva trinajsta.

Strelstvo

OBČINSKO TEKMOVANJE V PRESIKI

SD Presika je pripravilo člansko tekmovalje v streljanju z MK-puško v trstavi. Sodelovalo je 28 tekmovalcev. Zmagal je Žibrat pred Hriberškom in Kosijem. Posebno priznanje je prejel najstarejši tekmovalc Alojz Sovič.

V nedeljo, 9. junija 1991, bo na strelišču v Presiki občinsko tekmovalje v streljanju z MK puško, ki ga pripravljata SD Presika in OSZ Ljutomer.

D. Kosi

Šah

LENDAVA SEDMA

V Lendavi je bil mednarodni šahovski turnir za pionirje. Sodelovalo je 14 ekip iz Madžarske, Hrvaške in Slovenije. Zmagala je ekipa Szombathelya s 45 točkami, medtem ko je Lendava zasedla sedmo mesto s 26,5 točke. Za Lendavo so igrali: Pukl 6, Hreljia 5,5, Lovrenjak 8,5 in Tinka Maričeva 6,5 točke.

J. G.

Kasaške dirke v Ljutomeru

DIRKA ZA REKORD

Odbojarski klub Veržej organizira v sodelovanju s Konjeniškim klubom Ljutomer v soboto, 15. junija 1991, ob 14. uri na hipodromu v Ljutomeru mednarodne kasaške dirke. Sodelovali bodo kasači iz Avstrije, Vojvodine, Hrvaške in Slovenije. Gre za enkratno tovrstno prireditve, na kateri bodo nastopili najboljši kasači. Namen prireditve je postaviti rekord stadiona. Pripravili bodo tudi pester spremljevalni program.

SNL

Rudar (V)	28	15	8	5	55:30	38
Slovan	28	17	3	8	53:25	37
Ljubljana	28	12	8	8	43:38	32
Kladivar	28	12	7	9	46:39	31
Svoboda	28	13	5	10	38:33	31
Naklo	28	11	7	10	47:33	29
NAFTA	28	18	9	9	39:35	29
Domžale	28	9	11	8	31:32	29
Steklar	28	11	6	11	42:41	28
Rudar (I)	28	7	11	10	31:34	25
Elan (— 2)	28	10	7	11	37:45	25
Vozila	28	8	9	11	25:39	25
Jadran	28	7	10	11	31:35	24
MURA	28	8	8	12	34:49	24
Medvode	28	9	5	14	24:42	23
Hmezd	28	6	4	18	20:46	16

SONL vzhod

BELTINKA	25	16	6	3	54:17	38
Dravinja	25	17	4	4	60:25	38
Železničar	25	14	6	5	39:22	34
TURNIŠČE	25	14	4	7	42:24	32
Impol	25	12	5	7	40:28	30
Središče	25	12	4	9	33:32	28
Rače	25	9	7	9	34:33	25
Kovinar	25	9	6	10	37:25	24
Puhorje	25	7	9	9	22:28	23
Pekre	25	7	5	13	24:35	19
Partizan	25	8	3	14	23:38	19
Djstrica (— 1)	24	7	3	14	24:46	16
Svoboda (— 1)	25	4	5	16	24:53	12
Boč	24	3	2	19	15:64	8

I. MNL MS

Rezultati —	Tromejnik : Gančani 4:0
21. kolo	Radgona : Šalovci 1:10
	Rogašovci : Rakičan 1:1
	Čarda : Cankova 0:3
	Grad : Bratanci 1:0
	Serdica : Dokležovje 1:0
Rogašovci	21 15 5 1 71:21 35
Grad	21 12 5 4 36:22 29
Rakičan	21 10 7 4 50:28 29
Dokležovje	21 8 7 8 35:26 23
Šalovci	21 7 8 6 54:40 22
Tromejnik	21 10 2 9 35:41 22
Cankova	21 8 5 8 42:38 21
Gančani	21 8 4 9 35:36 20
Čarda	21 6 5 10 30:48 17
Bratanci	21 5 3 13 33:48 13
Serdica	21 4 4 13 22:53 12
Radgona	21 4 3 14 24:66 11

II. MNL MS

Rezultati —	Hodoš : 11 plavih 6:5
21. kolo	Vrelec : Prosenjak 7:1
	Filovci : Apača 6:9
	Križevci : Pušča 2:10
	Pucanci : Romah 3:0
	Tešanovci prosti
Pucanci	20 14 2 4 58:28 30
Filovci	19 12 3 4 51:27 27
Hodoš	19 13 1 5 60:41 27
Romah	19 11 1 7 56:37 23
Tešanovci	19 10 1 8 44:42 21
Pušča	19 9 2 8 53:42 20
Apača	19 9 2 8 50:47 20
11 plavih	19 8 1 10 50:52 15
Vrelec	19 3 4 12 43:61 10
Prosenjak	19 3 3 13 39:69 9
Križevci	19 2 2 15 22:80 6

I. ONL Lendava

Rezultati —	Bistrica : Medelica 2:2
18. kolo	Hotiza : Nafta B 5:1
	Panonijska : Kapca 1:0
	Lakoš : Mostje 3:0
	Graničar : Kobilje 1:7
Bistrica	18 10 6 2 30:24 26
Kobilje	18 11 4 3 37:19 26
Hotiza	18 11 3 4 45:19 25
Kapca	18 9 2 7 35:26 20
Medelica	18 4 9 5 35:21 17
Nafta B	18 6 3 9 30:37 15
Graničar	18 7 1 10 27:50 15
Lakoš	18 4 6 8 26:35 14
Panonijska	18 4 6 8 17:31 14
Mostje	18 2 4 12 14:33 8

PNL

Rezultati — 22. kolo	Bakevci : Lipa 5:0
Renkovič : Mladost 2:2	Polana : Dobrovnik 0:3
Veržej : Črenšovci 2:1	Odranci : Ižakovci 0:3
Ljutomer : Tišina 1:0	Končna lestvica
Veržej	22 14 6 2 47:16 34
Dobrovnik	22 11 4 7 43:23 26
Ljutomer	22 10 6 6 34:32 26
Bakovci	22 10 5 7 35:27 25
Črenšovci	22 10 5 7 39:33 25
Tišina	22 7 10 5 34:24 24
Odranci	22 9 5 8 24:26 23
Ižakovci	22 7 6 9 32:29 20
Polana	22 6 6 10 31:40 18
Lipa	22 6 5 11 28:52 17
Renkovič	22 3 9 10 22:34 15
Mladost	22 3 5 14 28:57 11

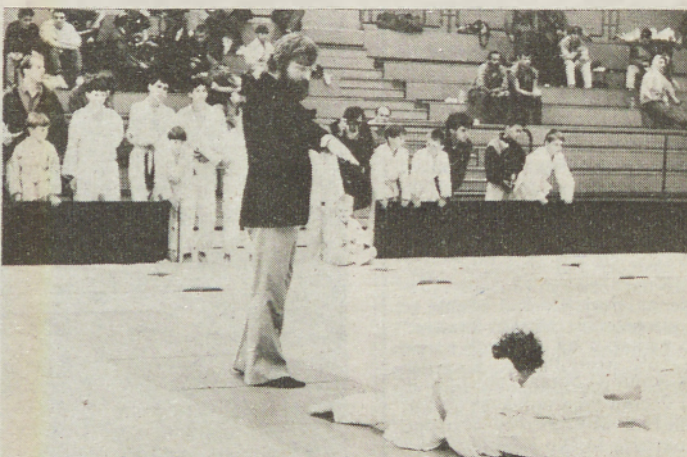
II. ONL Lendava

Rezultati — 12. kolo	Olimpija : Zvezda 2:1
Petišovci : Žitkovci 0:1	Olimpija
Olimpija	12 8 3 1 31:18 19
Žitkovci	12 5 2 5 21:23 12
Petišovci	12 4 2 6 28:30 10
Zvezda	12 1 5 6 17:26 7

JUDO

DVOJNA ZMAGA SOBOČANOV

V Murski Soboti je bil 25. jubilejni turnir v judu za memorial Štefana Kovača za pionirje in mladince, ki ga je pripravila Judo zveza Pomurja v sodelovanju s soboškimi Partizanom. Sodelovalo je 110 tekmovalcev iz 13 klubov iz Avstrije, Hrvaške in Slovenije. Lep uspeh so dosegli gostitelji, saj so zasedli največ prvih mest ter ekipno zmagali v pionirski in mladinski konkurenci.

Pri pionirjih so bili najuspešnejši Rančigaj (28 kg), Hašaj (34 kg), Čuk (38 kg) in Vehab (50 kg), vsi Murska Sobota, saj so zasedli prva mesta. Druga sta bila Žilavec (31 kg) in Lazar (50 kg) oboje iz Murske Sobote. Tretja mesta so zasedli: Doma (31 kg) iz Lendave ter L. Cikajlo (38 kg) Partizan in Gergek (55 kg) OŠ I. Murska Sobota. Horvat iz Murske Sobote (55 kg) pa je bil peti. Ekipno je pri pio-

nirjih zmagala Murska Sobota z 28 točkami pred Ivom Rejo iz Celja, 17. Dravo s Ptuja, 9. Impolom iz Sl. Bistrice in Mladostjo iz Zagreba, po 8, in Unionom iz Avstrije, 6 točk.

V tekmovalju mladincev, kjer je sodelovalo 80 judoistov, sta bila najboljša Pavlič (55 kg) in Šeruga (65 kg), oboje iz Murske Sobote, ki sta v svojih kategorijah zmagala. Druga mesta so osvojili: Mazouzi (60 kg), Čuk

(46 kg), Vehab (50 kg), Kos (78 kg) in Šadl (nad 86 kg), vsi iz Murske Sobote, ter Breznik (65 kg) iz Lendave. Na tretje mesto so se uvrstili: Horvat (55 kg), I. Cikajlo (65 kg), Fekonja in Sapač (nad 86 kg), vsi iz Murske Sobote, ter Gjerkeš in Rajh (nad 86 kg) iz Ljutomer. Pri mladincih je ekipno zmagala Murska Sobota z 20 točkami pred Ivom Rejo, 14. Gorišnico, 11. in Impolom, 10 točk.

Namizni tenis

SOBOČANI NISO PRESENETILI

Na 45. posameznem prvenstvu Jugoslavije za člane, ki je zbralo vse najboljše jugoslovanske igralce, so med osmerico slovenskih igralcev nastopili tudi trije Sobočani, ki so si pridobili pravico nastopa na republiškem prvenstvu. Sobočani, ki so bili na to prvenstvo slabo pripravljeni, o čemer bi moralo strokovno vodstvo bolj skrbeti, so dosegli povprečne rezultate, ki bi ob dobri pripravljenosti lahko bili boljši. Nikomur se ni uspelo uvrstiti med najboljših 16, torej na prvi dve mesti v predtekmovalni skupini, čeprav so računali vsaj na enega. Najboljši je bil Benko, ki je bil z rezultatom 3:2 tretji v skupini in je med drugimi premagal tudi prvaka BiH, Mulabdića. Benkovič je dosegel rezultat 2:3 ter bil četrty v skupini, razočaranje pa pomeni Unger, ki je bil z rezultatom 1:4 šesti v skupini in v tolažbo mu je lahko, da je edini premagal zmagovalca skupine in drugouvrščenega s slovenskega prvenstva, Zalaznika. V igri dvojic se je dvojica Unger—Benkovič uvrstila med najboljših 16, prav tako pa tudi Benko skupaj z Markovičem iz Sarajeva. Sezona je tako bolj ali manj končana, kako je bila uspešna, bomo videli ob izdaji jakostnih lestvic, kako bo v prihodnje, se še ne ve, saj je vprašanje, ali bodo imeli Sobočani še člansko vrsto.

M. U.

Atletika

TRIJE POMURCI V FINALU APJ

V Kranju je bilo letošnje finale Atletskega pokala Slovenije, na katerem je sodelovalo nad 400 atletov in atletinj, ki so si pridobili pravico tekmovalja na predhodnih izbirnih tekmovaljih. Med njimi so bili tudi trije pomurci atleti in se dobro izkazali. Tako je Marija Števanec zmagala v teku na 800 m s časom 2:12,20, na 400 m pa je bila z rezultatom 57:67 tretja. Manuela Pergar, obe tekmujeja za ljubljansko Olimpijo, pa je zasedla v teku na 800 m z novim osebnim rekordom 2:14,71 četrto mesto. V moški konkurenci je nastopil Atila Horvat, član AK Pomurje iz Murske Sobote, ter v teku na 110 m z ovirami zasedel s časom 15:80 šesto mesto, v skoku v višino pa preskočil 185 cm in zasedel osmo mesto. Na finalnem tekmovalju za Atletski pokal Jugoslavije, ki bo 15. in 16. junija v Ljubljani, bodo sodelovali predvidoma trije atleti iz Pomurja: Marija Števanec, Manuela Pergar in Geza Grabar.

G. G.

Karate

MLADI SOBOČANI V REPREZENTANCI

V Rušah je bilo izbirno tekmovalje v katah in borbah za sestavo reprezentance za kadete in mladince ter kadetnje in mladinke. Lep uspeh so dosegli mladi karateisti iz Murske Sobote. V katah je Boris Baranja zasedel tretje, Boštjan Grač pa šesto mesto. Pri kadetnjah in mladinkah je bila Tatjana Ternar druga, Gabika Bočjak pa tretja. Vsi so se uvrstili na svetovno prvenstvo, ki bo septembra v Meksiku.

V Radencih pa je bil drugi pomurski turnir v katah za pionirje in mladince. Sodelovalo je 72 tekmovalcev in tekmovalk. Rezultati — ml. pionirji: 1. Skandali (MS), 2. Kavčič (Radenci), 3. Tomšič (Beltinci); ml. pionirke: 1. Zadavec (MS), 2. Maruško, 3. Rues (obe GR); st. pionirji: 1. Pivec, 2. Pertoci (oba MS), 3. Klančič (Radenci); st. pionirke: 1. Jakovljevič, 2. Bunderla (obe MS), 3. Korošak (Radenci); Mladinci: 1. Baranja, 2. Grač, (oba MS), 3. Zemljčič (GR); mladinke: 1. Ternar, 2. Bočjak, 3. Žagar (vse MS).

Drago Skandali

Konjske dirke v Ljutomeru

FORD LINDI (HANŽEKOVIČ) IN LETJA (SERŠEN) NA DERBI

V Ljutomeru so bile kasaške dirke, na katerih je sodelovalo 60 kasačev iz Vojvodine, Hrvaške in Slovenije. Najštevilnejši so bili gostitelji, ki so tudi dosegli odlične uvrstitve. V središču zanimanja je bila kvalifikacijska dirka za jugoslovanski kasaški derbi zahodne skupine. Sodelovalo je 10 kasačev, na derbi, ki bo v Subotici, pa so se uvrstili prvi štirje, med njimi tudi domača konja Ford Lindi (Hanžekovič) in Letja (Seršen), ki sta zasedla druga oziroma četrto mesto. Sicer pa so od ljubtomerskih kasačev zmagali Manzing Danzig (M. Slavič ml.) v prvi dirki, Dulčineja (M. Slavič st.) je bila druga, Fita (Seršen) v drugi dirki, Dimli (Marko Slavič ml.) pa v četrti dirki z najhitrejšim časom 1:28,6. Od drugih so se še uvrstili: na drugo mesto Resia Red (Puhar) v četrti dirki, tretje mesto Duras (Sagaj) v tretji dirki in na četrto mesto Dora MS (M. Slavič st.). Nedeljske dirke v Ljutomeru so bile zelo privlačne, doseženi pa so bili tudi odlični kilometrični časi.

UREDNIKOV STOLPEC

Nova organiziranost nogometa v Sloveniji

Z osamosvojitvijo Slovenije se predvideva tudi nova organiziranost nogometnih tekmovalj. Predlog je izdelala strokovna komisija pri Nogometni zvezi Slovenije, vendar še ni verifikaciran, saj je o njem doslej menda razpravljala le trenerska organizacija in mu dala podporo. Končno besedo pa bo imela skupščina Nogometne zveze Slovenije. Čeprav je o predlogu nove organiziranosti nogometnih tekmovalj v Sloveniji še prezgodaj govoriti, saj bo na to vplivalo reševanje krize v naši državi, bi širšo javnost vseeno radi seznanili z novim predlogom strokovne komisije pri Nogometni zvezi Slovenije. Po tem predlogu bi imeli v Sloveniji prvo in drugo enotno slovensko ligo s po 12 člani. V prvi slovenski ligi bi sodelovali zvezni ligaši ljubljanska Olimpija, trije člani medrepubliške lige, Branik Maribor, Koper in Izola, ter prvih osem moštev iz sedanje slovenske nogometne lige. V drugi slovenski ligi bi tekmovalo osem moštev iz druge polovice sedanje slovenske lige ter po prvi dve moštvi iz vzhodne in zahodne območne nogometne lige. Poleg dveh slovenskih lig pa bi obdržali dve območni ligi s po 14 moštvi. V njej bi sodelovalo po 10 moštev iz sedanjih območnih lig in štiri iz medobčinskih nogometnih podzvez.

Za naslov prvaka slovenske nogometne lige bi igralo osem prvouvrščenih moštev iz prve slovenske lige. Za dopolnjevanje oziroma izpadanje iz lige pa bi igralo osem moštev, zadnja štiri iz prve in prvi štiri iz druge slovenske lige. Če bi bil sprejet predlog nove organiziranosti nogometnih tekmovalj v Sloveniji, bi po sedanjih uvrstitvah pomurskih moštev v slovenski in območni ligi le lendavska Nafta igrala v prvi slovenski ligi, če bo ostala med prvimi osmimi moštvi, Mura in Beltinka pa v drugi slovenski ligi. Turnišče bo ostalo v vzhodni območni nogometni ligi. Veržej kot pomurski prvak pa bi se neposredno uvrstil v to ligo.

Strokovna komisija pri Nogometni zvezi Sloveniji je tudi pripravila osnutek predloga za sporazumno razdružitev Nogometne zveze Jugoslavije, ki ima 17 točk. Razlogi za razdružitev so neurejene razmere v nogometu, povezane s korupcijo, ki je značilnost. Menijo tudi, da kakovost nogometa v jugoslovanskem prostoru pada in da so slovenski klubi zaradi številčno slabe zastopanosti v jugoslovanskih ligah v podrejenem položaju in nimajo nikakršnih možnosti za nastope v evropskih tekmovaljih. Ali bo ta predlog nove nogometne organiziranosti v Sloveniji, ki ga predlaga strokovna komisija, dobil podporo pri nogometnih klubih ali ne, je za zdaj težko govoriti. Vsekakor bo potrebno še malo počakati.

Feri Maučec

PRL — moški

Rezultati

Razkrižje : Bistrica 10:0
Bistrica : Bakovci 0:10

Razkrižje	12	10	0	2	264:190	20
Bakovci	13	6	0	7	206:193	14
Bistrica	12	2	0	10	96:103	4

PRL — ženske

Rezultati — 9. kolo

Bakovci : Radgona 11:13
Bistrica : Polana 16:11

Mladinec prosti

Bistrica	7	7	0	0	133:79	14
Polana	7	5	0	2	146:97	10
Radgona	6	3	0	3	63:71	6
Bakovci	7	1	0	6	70:15	2
Mladinec	6	1	0	5	90:101	2

OŽIVLJANJE RADGONSKEGA GRADU

Vedno in v vseh primerih ne kaže vztrajati pri velikih načrtih, če je kot na dlani, da ne bodo nikoli (ali vsaj v naslednjih desetletjih) uresničeni.

Da bi gornjeradgonski grad iztrgali nevarnosti vse večjega propadanja, so se v občinski vladi odločili, da ga bodo poskušali oživiti in s tem tudi obnoviti z »domačo pametjo«. Večino prostorov v prvem delu (kasneje nastalem prizidku) so že oddali interesantom. Tako naj bi si uredili poslovne prostore obrtniki (na primer frizerka, električar idr.), niso pa pozabili niti na obljubo, da bodo svoje ateljeje dobili tudi umetniki. Poleg tega naj bi v spodnjem levem prostoru prizidka v kratkem uredili galerijo, ki

je v mestu Gornja Radgona vse, kakor potrebna, saj je to verjetno eno redkih mest, ki se nima svojega razstavnega prostora za umetniška dela.

V osrednjem grajskem delu so oddani le kletni prostori, kjer bo zasebnik uredil »prostor za zorenje vina«, v desnem pritličju pa naj bi bila restavracija. Na pripadajočih grajskih gospodarskih objektih je vsekakor najbolj opazno, da se na grajskem hribu nekaj dogaja, saj je podjetje Reflex že skoraj končalo z urejanjem svojih prostorov.

V prihodnjih tednih naj bi s pomočjo tistih, ki so se prijavili na razpis za javna dela, uredili okolico gradu, pravzaprav celotni zanemarjeni del grajskega

hriba. Upajo, da jim bo skupaj z obrtniki in republiškim sredstvi za razvoj drobnega gospodarstva uspelo vsaj delno obnoviti in ohraniti gornjeradgonski grad.

bbp

Srečanje folklornih skupin

Trimlinsko kulturno društvo je bilo letos organizator srečanja folklornih skupin lendavske občine. Tokrat se ga je udeležilo pet skupin iz Žitkovec, Trimlinov, Čentibe, Pinc in Centerovcev. Odkar imajo folklorne skupine pomoč matične domovine, iz Madžarske namreč prihajajo strokovnjaki, je plesna umetnost spet zaživela. Tako se ohranjajo stari plesi, ki smo jih plesali v naših krajih. Nekateri folklorne skupine so že dosegle kakovostno raven, zaradi katere si zaslužijo udeležbo na večjih plesnih festivalih in se bodo udeležile festivalov na Madžarskem.

JD

Zlata harmonika '91 ob Gajševskem jezeru

Radio Murska Sobota in turistično društvo Branek iz Branoslavca organizirata 16. junija 1991 območno srečanje Zlata harmonika Ljubecne 1991, katere finale bo oktobra v Ljubecni.

Vabimo harmonikarje-frajtonarje, da se tekmovalno udeležijo. Prijave pošljite na naslov Radio Murska Sobota, Titova 29, 69000 Murska Sobota s pripisom Za zlato harmoniko Ljubecne '91 ali se oglasite osebno do 10. junija. V prijavi napišite — naslova dveh skladb, ki ju boste izvajali — avtorje. Ena skladba mora biti obvezno narodna. Z nekaterimi harmonikarji smo postali že prijatelji, za nastop se odločite tudi vi.

bbp

Skulptura Ferenc Kiralyja je izklesana iz hrastovega lesa in prebarvana s črno barvo. Hrastov les kot simbol kakovosti in rasti življenja ter črna barva kot simbol sedanjih razmer izražata v povezavi upanje, da bomo znali v prihodnje bolj paziti na naravo. Skulptura je postavljena pri logarnici v Polanskem logu kot opomin in razmišlek družbi in je vključena v gozdno učno pot. Prav gotovo pa je to šele začetek resnejšega sodelovanja med gozdarji in umetniki, ki pri svojem delu uporabljajo les. Skulpturo so odkrili v Polanskem logu ob minulem srečanju gozdarjev treh dežel.

bbp

Franci Just

»V tvojih očeh ni prostora za zvezdne utrinke.«

PRVI KORAKI V SVET LITERATURE (3)

(Duška Meh)

Znato več kot proznih je bilo na območnem srečanju pesnikov in pisateljev začetnikov iz severovzhodne Slovenije (10. maja v Murski Soboti) pesniških besedil. So tudi — že nekako izročilno — bolj raznovrstna. Ne razlikujejo se toklo moti- vno-tematsko, znatno bolj v avtorskih pristopih in načinih ter prepričljivosti obdelave določenega motiva ali teme.

Največ je tistih pesmi, ki jih nekateri imenujejo primarni lirizem, nekateri pa jim pravijo kar — brez muzanja — poezija prvega izliva; torej tistih pesmi, v katerih skuša avtor svoje misli o svetu, svojo osebno izpoved bolečine, strahu, radosti, ljubezni ... ujeti v verze. Tem se pridružujejo pesmi, ki so narvne in skorajda propagandne hvalnice domovini, rojstnemu kraju itd. in ne premorejo pristnega doživljanja ali na drugi strani nujne distance. V to skupino spadajo tudi t.i. priložnostne pesmi ali prigodnice, v katerih avtorji na nezavezujoč način abesedujejo različne motive in vsakdanjega življenja — od vsake zabave do osebnih praznikov ipd. Za vse te pesmi je ob osredotočenosti na ključno izpoved značilen naiven, preprost, nerefleksiran pesniški izraz.

Nekaj je pesmi, ki tematizirajo t.i. klasične ali večne pesniške teme, kot so ljubezen, osamljenost, minevanje, življenjska refleksija ipd. naslanjajoč se predvsem na slovensko pesniško izročilo nove romantike (moderne), izdatno tudi intimizma 50. let. Pri tem nekoliko bolj pazljivo gradijo tudi svoj pesniški izraz, ki pa je tradicionalen (pač glede na vzore), torej znan in v tem smislu nepresenetljiv.

Stare, mrtve stvari
umajo svoj svet:
svoje sanje,
svoje pesmi,
svoje male, tihe sreče.
Stare, mrtve stvari
živijo z mano:
tihe, dobre ljubezni
oblakov
in ptic
in poljubov neznanih daljav ...

NAJVEČ JE V TEM OKVIRU DOSEGLA DUŠKA MEH

iz Slovenj Gradca, ki se pesniško oplaja v intimizmu, pri čemer je dokaj razvidna njena navezanost na Minattija. Lirski subjekt je s svojim nakopičenim notranjim bogastvom, s svojo atakirajočo intimo v opoziciji svetu okrog sebe, kajti le-ta vozi po drugih tiri (o tem zgovorno govori podnaslovna avtoričina misel), ki vodijo mimo subjektove razčustovanosti. Zato se le-ta raje obrne k naravi in vzpostavi z njo svojevrstno komunikacijo. Čeprav gre za tisti tip poezije, ki se težko odtrga od tradicionalnih vzorcev, pa je avtoričin pesniški svet, neke vrste novi intimizem, v sebi sklenjen in po svoje tudi lep. Tu in tam avtorica presemeti tudi s kakšno novo pesniško podobo, tudi svežo mislijo, predvsem v t.i. refleksivnih pesmih, manj izvirna pa je v oblikovanju motiva narave in v ljubezenskih pesmih.

Ti misliš, da so moje oči
polne solz;
veš, le deževni večer
odseva v njih.
Ti misliš, da je moja duša
polna bolečine;
veš, le potepuški veter
se spreha v njej.
Ti misliš, da je moje srce
polno žalosti;
veš, le samotna noč
pušča sledove v njej.
Ti misliš, da so moje besede
lažne tolažnice;
veš, le zbežala bi rada
daleč, daleč ...

Včasih potrebujem solze,
Dovolite mi jokati, prosim ...
Včasih potrebujem besede,
Dovolite mi poslušati, prosim ...
Včasih potrebujem nežnost,
Dovolite mi stisniti medvedka, prosim ...

ŠVICA IN LIKOVNI SVET MLADIH V GALERIJ

V petek so v Kulturnem centru Miško Kranjec odprli dve razstavi; prvo z naslovom Likovni svet mladih v knjigi in drugo Iz oči v oči s Švico.

Razstavo Iz oči v oči s Švico je pripravila švicarska kulturna ustanova »Pro Halvetia« ob 700-letnici ustanovitve švicarske konfederacije. Ob otvoritvi je v uvodni besedi generalni konzul Švice Werner Maurer povedal, da je vesel, da lahko na tak način v Sloveniji predstavljajo njihovo deželo in vso kulturno raznolikost v njej. Tudi Švica je kot Jugoslavija država v kateri živi več narodov, vendar pa pri njih zaradi te različnosti ne nastajajo konflikti, ampak živijo v demokratični deželi. Težnja po svobodi, h kateri stremi Švica, je povezana z interesi celotne skupnosti. Razstavo je posredoval Republiški sekretariat za informiranje.

Razstava likovne ustvarjalnosti mladih z naslovom Likovni svet mladih v knjigi pa je že tradicionalni pregled likovnih dosežkov otrok in njihovih mentorjev v Pomurju. Izbor najboljšega

Na razstavi Likovni svet mladih se predstavlja 300 šolarjev pomurskih osnovnih šol.

v duhovni ustvarjalnosti mladih in najmlajših dejansko izžareva veselje otrok, radoživost, žalost in druge občutke, ki jih izražajo z risanjem. Skratka, zelo bogata predstavitev sveta otrok.

V petek so ob otvoritvi s kul-

turnim programom nastopili učenci osnovne šole Puconci, ki so pripravili tudi modno revijo. Razstavi bosta odprti do 23. junija.

J. Gabor
Foto: N. Juhnov

AVDICIJA

NA MURSKEM VALU

K sodelovanju v programu Murskega vala vabimo izključno moške, ki imajo veselje do dela napovedovalca, pri meren glas, obvladati morajo slovenski jezik in tekoče brati. Avdicija bo v petek, 7., in v ponedeljek, 10. junija 1991, ob 19. uri na radiu v Titovi 29/1 v Murski Soboti.

Foto: Š. S.

5. EKOLOŠKI FORUM

Premalo nas je, da bi lahko zapravljali talente in ustvarjalnost

Za petkov ekološki forum, namenjen kulturi, ni dal pravih oziroma pričakovanih odgovorov na teze, ki jih je organizator polemično želel osvetliti s primernimi sogovorniki in občinstvom. Ne le zato, ker sta se od povabljenih gostov, ki naj bi jih vodil kulturni minister dr. Andrej Capuder, pogovora udeležila samo dva — dr. Matjaž Kmecl in Tone Partljič —, ampak tudi zato, ker tokrat med obiskovalci ni bilo dovolj družbeno angažiranih državljanov, ki jim ni vseeno, kakšen bo naš kulturni jutri. Tistih nekaj, ki jih je zaskrbelo za usodo knjižnice ali pomurskih gradov, je ostalo razočaranih, ko na svoja konkretna vprašanja niso mogli dobiti zahtevanih odgovorov. Tudi svetle misli dr. Matjaža Kmecla in bistra, hudomušna razmišljanja Toneta Partljiča so zvoledeni zaradi medklic »kulturega« občinstva, ki je zagovarjalo stališče: vse je nič, vse je d ... Tako Partljič kot Kmecl sta se poskušala prilagoditi trenutku, zato sta opozorila na nevarnost takšnega nihilističnega razmišljanja, ki sta ga sicer pripisovala strahu, kar pa je, prav tako kot tudi petkov forum, naša prava slika. Sicer pa je bila na forumu večkrat omenjena nevarnost. Tako je bila poudarjena nevarnost alibičnosti, ki so jo gostje pripisali preveč poudarjenemu regionalizmu ali po domače — za težave tukaj so krivi drugje. Omenjena je bila nevarnost sporov, pogosto umetno ustvarjenih, ki jim posvečamo vso svojo energijo in čas. Ob tem pozabljamo, da bomo preživeli le, če bomo enotni in bomo od obrobni problemov in težav prešli k vitalnim. Sedaj smo enotni samo takrat, ko imamo zunanjo sovražnika.

Razprava na forumu je želela biti vodena in uspešno moderirana, vendar ji to ni uspelo. Na to je opozoril tudi Jure Mikuš, ki je nekako tako označil petkovno sceno — »Če smo že tu, se pogovarjamo o problemih Prekmurcev.«

Na vprašanje, kako iskati poti in najti pot za boljši kulturni pomurski jutri, na forumu niso iskali odgovora.

Renata Ficko

Pevsko srečanje v Petišovcih

Letošnje srečanje madžarskih pevskih zborov lendavske občine je bilo na termalnem kopališču v Petišovcih v organizaciji domačega kulturnega društva. To je bilo že šesto srečanje, na katerem so nastopili zbori iz Petišovca, Žitkovec, Gornjega in Dolnjega Lakoša ter Čentibe. Kot gost je nastopil tudi pevski zbor iz Sarbogarda na Madžarskem. Pevskega srečanja se je udeležil tudi prof. Karoly Horvath, glasbeni pedagog, ki pomaga našim pevskim zborom. Splošna ocena srečanja je, da so zbori v zadnjem času zelo napredovali in da nekateri že lahko sodelujejo na večjih prireditvah. Zborovsko petje, ki je tradicija teh krajev, se bo ohranilo samo, če bodo v zborih peli tudi mladi.

JD

kulturni koledar kulturni koledar kulturni koledar

PRIREDITVE

GORNJA RADGONA: V nedeljo, 9. maja, ob 11. uri bo v Apačah promenade koncert pihalnega orkestra iz G. Radgone.

RAZSTAVE

RADENCI: V razstavnem salonu hotela Radin je razstava likovnih del — pastelov in akvarelov Petra Jančarja. Na ogled bo do 15. junija.

MURSKA SOBOTA: V galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec je odprta razstava otroške likovne ustvarjalnosti 91 z naslovom Likovni svet mladih v knjigi.

MURSKA SOBOTA: V galeriji Kulturnega centra Miška Kranjca je odprta razstava Iz oči v oči s Švico.

LENDAVA: V razstavnih prostorih lendavskega gradu je stalna razstava likovnih in kiparskih del dosedanjih mednarodnih likovnih kolonij.

LENDAVA: V galeriji lendavskega gradu je razstava Otroška likovna ustvarjalnost. Odprta bo do 30. junija.

MURSKA SOBOTA: V Pokrajinskem muzeju je vsak dan (razen ponedeljka) od 10. do 12. ure odprta stalna razstava iz muzejskih zbirk.

MURSKA SOBOTA: V prostorih soboške Ljubljanske banke je na ogled razstava slik rojaka Zdenka Huzjana, ki bo na ogled do srede junija.

KNJIŽNICE

MURSKA SOBOTA: Vsi oddelki Pokrajinske in študijske knjižnice so odprti od 8. do 18.

ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

LJUTOMER: Knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in četrtek od 8. do 17. ure, v torek in petek pa od 8. do 15. ure.

LENDAVA: Knjižnica je odprta v ponedeljek, sredo in petek od 10. do 18. ure, čitalnica pa vsak dan od 7. do 15. ure.

USPEŠNICE TEDNA

V knjigarni Dobra knjiga vam za ta teden priporočajo:

Pavao Kriškovič — BIOLOŠKO PRIDELOVANJE HRANE, Kmečki glas.

Kristina Brenkova — DEKLICATA DELFINA IN LISICA ZVITOREPKA, Mladinska knjiga.

Grid Blyton — 5 PRIJATELJEV — Zaklad grajskih ječ, Mladinska knjiga.

SLAVJE V ZASAVJU, KOT GA ŠE NI

Vestnikov vlak je peljal osemnajstič, in to ni kar tako. Postal je namreč polnoleten. Dobil bo osnovni dokument.

Potniki Vestnikovega vlaka so veseli in dobri ljudje; če je treba, takoj priskočijo na pomoč.

OSEBNA IZKAZNICA: Datum in kraj rojstva — 1973, Murska Sobota; razpoznavni znaki — velik in močan, veselega obraza in nasmejanih oči; druge značilnosti — radoveden, pojoč in plesoč!

V Zasavje na slavlje je bil moto letošnjega izleta naročnikov Vestnika. Resda se ga je udeležilo nekoliko manj potnikov kot zadnja leta, saj so mnogi menili, da je ce-

Mogoče je bilo tudi zaradi tega, ker so bili zbrani res »ta pravica«, ves dan prijetno vzdušje, v dvorani športnega centra v Hrastniku (kjer smo se okrog 14. ure zbrali na kosilu) pa se je pelo in plesalo vse tja do 18.30. Ko smo se po 22. uri vrnili na murskoboško postajo, si je marsikdo še vedno brundal kakšno melodijo.

In kaj bo ostalo potnikom najbolj v spominu? Vsakemu nekaj!

Tudi pred rudnikom je čakal vlak, toda ta odpelje rudarje le v rove, Vestnikov pa v nove kraje.

na (700 dinarjev) previsoka, nekateri pa so se ustrašili rožljanja z orožjem, ki je zadnje čase v Sloveniji vse pogostejše. Toda Vestnikov vlak je prisopihal na ciljno postajo in bo tudi v prihodnje. Najbolj zvesti ga niso pustili na cedilu. Lahko bi celo rekli, da so tokrat potovali »izbranci«, taki, ki potujejo zares vsako leto in ne le občasno, ko je to ugodno in moderno.

Pohvaliti moramo vodnike, ki so bili prijetni, zgovorni in družabni, svojo nalogo so opravili odlično.

Kolegi z Radia Trbovlje so se pri organizaciji izletov po Zasavju zares potrudili, glasbeniki, ansambel Snoopy iz Zagorja, Božidar Wolfand-Wolf, Brane Drvarič s svojim ansamblom, ter humorist Geza Farkaš pa so zabavali množico vse do odhoda na vlak.

Prekmurci in Prleki so lahko spoznali, da tudi drugod živijo gostoljubni in prijazni ljudje. Ponekod so jim postregli z obloženimi kruhki, drugod s kavo ali žganjem. Na zasavski Sveti gori so se lahko udeležili cerkvenega obreda, s Čebin so videli pod sabo vse Zasavje. Dom pod Javorjem je tega dne gostil (tako kot vsak konec tedna) veliko obiskovalcev, saj je priljubljena izletniška točka Trboveljčanov, Šentgotard, Rimske Toplice, Vače — geometrijsko središče Slovenije —, steklarna v Hrastniku, kjer je vsak obiskovalec dobil darilo iz stekla, vhod v rudniško jamo... vse to in še marsikaj so videli potniki Vestnikovega vlaka 91. Izvedeli so tudi, zakaj so v Trbovljah zgradili okroglo hišo: da ljudje ne bi obrekovali okrog vogalov. Nekateri so bili tudi na Kleku! Pa ne avstrijskem, ki je znan po dobrih vinih. Trboveljska krajevna skupnost Klek, je pravzaprav satelitsko naselje Trbovlj, oddaljeno od slabe zraza in betona, skorajda v hribih. Saj ste slišali njihov priljubljeni stavek: **HUDIČ TRBOVLJE TRESE, ZAGORJE PA ŽE NESE.**

Še nekaj je bilo tistega dne aktualno: »Ste slišali zadnjo vest Radia Beograd? Poročal je, da so Pomurski bataljon premestili v Zasavje.«

Trboveljčani so bili presenečeni, da se znajo Pomurci tako zabavati. Letošnji občinski praznik (1. junija) si bodo verjetno še dolgo zapomnili, saj še nikoli niso imeli toliko gostov. In kdor se je udeležil letošnjega Vestnikovega vlaka, si je prav gotovo rekel: Prihodnje leto grem spet!

BILO!

Zasavska Sveta gora

»Ko je najlepše, je treba končati! Nepisano pravilo, ki ga vsakdo razume in pozna. Tudi vestnikovci. Morda zato, ker se je iztekel dan pristne gostoljubnosti, dobre volje in smeja na licih, in ko je marsikatero srce kar na glas zapelo našim ušesom že tuje in pozabljene pesmi...«

Že je padla mehka tema na naš svet, našo mursko krajino, ko se je dolga kompozicija po železni cesti približevala začetni postaji. Bilo je polno lepih spominov ter prijetnih doživetij in marsikomu je v duši veselo zaigralo.

Lepo, toplo sobotno noč s tisočimi žarečimi zvezdami na nebu in vonjem po pokoseni travi je prekinjalo monotonno petje zgodnjih črčkov. Začutil sem poletje, ki je tu nekje... pri nas. Prva junjska sobota prihodnje leto bo spet naša. Vestnikova. In veselimo se je!

NAGRAJENCI VESTNIKOVEGA VLAKA

Na Vestnikovem vlaku so bile izrečane številke vozovnic, ki prinašajo lepa darila: 77, 2, 162, 166, 24, 187, 259, 285, 255, 12, 81, 186, 21, 284, 305, 303, 231, 174, 45, 57, 90, 96, 302, 17, 216, 84, 75, 113, 91, 150, 89, 229, 300, 267, 291, 5, 15, 144, 154, 28. Čestitamo!

Nagrade dobite na upravi Vestnika v Titovi 29 v M. Soboti do vključno 15. junija.

»Bilo je še mlado sobotno jutro, ko je bila trava še rosna in ko je sonce še zaspano, prav naivno sramežljivo, pomežikajoče pošiljalo v nov dan svoje prve sončne žarke. Tedaj, ko se je svet ob Muri komaj dramil, se je dolga železna kača s sto in sto veselimi in otroško radovednimi potniki Vestnikovega vlaka popeljala v drugačen, za nas nevsakdanji svet — v Zasavje, rdeče revirje.

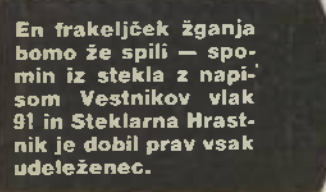
Pred nami je bil zanimiv in lep dan, ki se ne ponavlja pogosto. Ravinski svet ob Muri se je bolj in bolj oddaljeval. Prišli so prvi hribočki, prišle so Slovenske gorice, Haloze, Celijska kotlina... in prišlo je Zasavje. Svet, stisnjen v ozki dolini, je bil naš letošnji cilj.«

Trboveljske mažuretko so v dvorani športnega centra v Hrastniku predstavile zbranim izletnikom svoje spretnosti. S pogačami so se pridružile vestnikovcem že na železniški postaji v Celju.

Bogdan Barović z Radia Trbovlje »zaslišuje« glavni organizatorja Vestnikovega vlaka Darka Žuniča.

En frakeljček žganja bomo že spili — spomin iz stekla z napisom Vestnikov vlak 91 in steklarna Hrastnik je dobil prav vsak udeleženec.

Na zasavskem Kleku je pred letom ponovno zaživela stara Kranerjeva gostilna — seveda so jo obiskali tudi Pomurci.

Ponekod so naše izletnike »pripeljali« do avtobusa kar konjički!

Delo v hrastniški steklarni je naporno, toda zanimivo in ustvarjalno.

PRIPRAVILI:

Bernarda B. Peček
Geza Grabar
Nataša Juhnov
Štefan Sobočan

Vrnitev s prijetnimi vtisi

Na letošnjem Vestnikovem izletu je bilo veliko mladih. Nekateri smo povprašali o vtisih. Vsi so poudarili, da je bilo lepo in da bodo tudi prihodnje leto potovali z Vestnikovim vlakom. No, pa preberite, kaj so nam povedali!

Športni dvorani v Hrastniku, saj sem lahko zaplesala. Izlet pa sem izrabila tudi za prodajo tombojskih kart rokometnega kluba Krog.

bine, ki morda za nas mlade niso več zanimive, vsekakor pa gre za kraj, kjer se je v preteklosti zgodilo nekaj pomembnega.

dobro zabavo bo treba znova poskrbeti. Sicer pa je bilo prijetno tudi na vlaku samem: zabavale smo se v kupejih, bile smo tudi v okrepčevalnici... Izlet nam je popestril življenje.

vinski spomeniki in tako naprej. Meni je bilo zelo všeč tudi v športni dvorani, kjer je bilo veliko glasbe in humorja, pa tudi dobre jedi in pijače, zato smo vrnili kar nekaj kozarčkov.

nil v domači kraj. Je pa dobro, če človek ni doma, ampak občasno se za povabilo na prijetno potovanje.

pina je obiskala znano gostišče Maček v Šentgotardu. Dobili so obložene kruhke, sprejeli so jih v narodnih nošah. Vestnikovci izletniki pa so se izdatno okrepčali še na svoj račun in tako je bilo dovoljstvo obojestransko. Kraj, kjer živim, je lep, lepa pa je tudi pomurska pokrajina, zato se rad vracam.

JANJA KOVAČIČ, Krog: Prvič sem se udeležila Vestnikovega izleta lani, in ker sem se lepo zabavala, poleg tega pa sem spoznala nove kraje in ljudi, sem šla tudi letos. Ruda potujem, vendar pa ne morem na pot kadarkoli, ker sem zaposlena v Muri. To soboto smo imeli sicer delovni dan, zato sem si morala vzeti dopust. S prijatelji sem obiskala geografsko središče Slovenije, dobro pa sem se imela v izrabila tudi za prodajo tombojskih kart rokometnega kluba Krog.

ROBERT SLAMAR, Kruplivnik: Menda je bilo letos nekaj manj potnikov, ker da je bila vozovnica predraga. Sam menim, da ni bilo tako. Torej sem tudi jaz odinil 700 dinarjev, enako moja kolegica, in zdaj sva se vrnili s prijetnimi vtisi. Sobotnega potovanja sem se lahko udeležil tudi zato, ker mi ta dan ni bilo treba biti na gradbišču, saj je imel moj mojster »ifeštok«. S prijateljico sva si ogledala Čebine, ki morda za nas mlade niso več zanimive, vsekakor pa gre za kraj, kjer se je v preteklosti zgodilo nekaj pomembnega.

DANICA CIGULA, Vučja vas: Moji prijatelji Valerija in Irena ter jaz, vse smo zaposlene v ljutomerski tovarni čevljev Turri—in, smo šle na Vestnikov izlet predvsem zato, da bi videle in slišale peti našega priljubljenega pevca Božidarja Wolfanda-Wolfa. Bile smo navdušene, z njim pa smo se tudi slikale, zato nam bo ta izlet ostal v trajnem spominu. Prav gotovo bomo šle tudi prihodnje leto, le za to nam bo treba znova poskrbeti. Sicer pa je bilo prijetno tudi na vlaku samem: zabavale smo se v kupejih, bile smo tudi v okrepčevalnici... Izlet nam je popestril življenje.

JANEZ BEZNEC, Beznovci: Zelo pogosto potujem z Vestnikovim vlakom. Žal mi je bilo, ker nisem mogel na izlet lani, zato sem si toliko bolj prizadeval, da bi šel letos. Zaposlen sem v tovarni mesnih izdelkov Murski Soboti. Tokrat mi je uspelo in sobotni dan sem preživel zelo lepo. Videl sem kraje, ki so znani po rudarstvu, a so zanimivi kot turistične postojanke, zgodovinski in kulturnozgodovinski spomeniki in tako naprej. Meni je bilo zelo všeč tudi v športni dvorani, kjer je bilo veliko glasbe in humorja, pa tudi dobre jedi in pijače, zato smo vrnili kar nekaj kozarčkov.

MILAN GAŠPAR, Šulinci: Na Vestnikov izlet sem bil povabljen, saj sem občanski dopisnik Vestnika. Z veseljem sem se odzval povabilu in ni mi žal, kajti srečal sem se z domačimi novinarji, drugimi prijatelji, poslikal sem cel film in čez nekaj dni, ko bodo slike gotove, bom lahko obujal prijetne spomine. Moram dodati, da sem bil do pred kratkim v službi v planinskih domovih, zdaj pa sem se spet vrnil v domači kraj. Je pa dobro, če človek ni doma, ampak občasno se za povabilo na prijetno potovanje.

FRANC FAJFAR, Kisovec: Že nekaj let živim v Kisovcu v zagorski občini, drugače pa sem iz Slanjanja v radgonski občini. Sem planinski vodnik, ki pa dobro pozna tudi kraje in njihove znamenitosti, zato so me v turističnem društvu določili za vodnika skupine Vestnikovih potnikov. Srečanje z domačimi ljudmi je bilo prijetno, bili so navdušeni, ko sem jim kak stavek povedal v narečju. Moja skupina je obiskala znano gostišče Maček v Šentgotardu. Dobili so obložene kruhke, sprejeli so jih v narodnih nošah. Vestnikovci izletniki pa so se izdatno okrepčali še na svoj račun in tako je bilo dovoljstvo obojestransko. Kraj, kjer živim, je lep, lepa pa je tudi pomurska pokrajina, zato se rad vracam.

RESTAVRACIJA Z GARNI HOTELOM
 »PRI KONŠKU«, p. o.
 61222 TROJANE
 Telefon: 061 - 733-031
 Telefax 733-113
 Garni hotel 733-115

*Restavracija z dolgoletno tradicijo,
 sicer daleč naokrog znana po
 znamenitih trojanskih krofih,
 nudi svojim gostom vsak dan
 sveže pripravljeno domačo hrano.*

Na podlagi 4. in 5. člena kolektivne pogodbe Služba družbenega knjigovodstva v Republiki Sloveniji, Podružnica Murska Sobota

OBJAVLJA

dve prosti delovni mesti

revizorja

Pogoji:

- strokovna izobrazba VII. stopnje — diplomirani ekonomist ali diplomirani pravnik,
- eno leto delovnih izkušenj,
- izpit iz vodenja kontrolnega postopka,
- prenehanje pravnih posledic po 176. členu zakona o SDK-ju,
- znanje angleškega ali nemškega jezika.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba podružnice 8 dni po objavi.

Kandidati bodo o izbiri pisno obveščeni v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

Vrtičkarji, sadjarji, poljedelci — vam zadovoljstvo uničujejo

VOLUHARJI

PLINSKA PATRONA KEMOCID

učinkovito sredstvo za uničevanje vrtnih in poljskih glodalcev.

Dobite jo v vseh trgovinah z agroživilskimi pripomočki. Proizvaja ZV Maribor, DDD c. Slovenska Bistrica, Ul. Borisa Vinterja 2, tel.: (062) 811 101, faks: 413 709.

VRTNARSTVO
 IN CVETLIČARSTVO
 EME IVANIČ
 NORŠINCI 16 e
 tel.: 48 221

prodaja petunije, begonije (trseki) in druge sadike rož za na grobove, sadike paprike in paradižnika. Izdelujejo pogrebne vence, šopke in druge aranžmaje. Priporočajo se vsak dan od jutra do večera.

SLOVENIJALES
 TOVARNA POHIŠTVA TRBOVLJE p.o.
 SAVINJSKA C. 31
 TRBOVLJE-JUGOSLAVIJA

POŠTA: 61420 TRBOVLJE
 TELEFON: - DIREKTOR 0601 21-392
 - KOMERCIALA 21-145, 24-052
 - RAČUNOVODSTVO 21-378
 - TEHNIČNI SEKTOR 21-013
 TELEFAX: 0601 24-068

**PROIZVAJAMO VSE VRSTE POHIŠTVA.
 SPECIALIZIRANI SMO ZA
 IZDELOVANJE PISARNIŠKEGA IN
 HOTELSKEGA POHIŠTVA, IZVAJAMO
 PA TUDI INŽENIRING.**

16

Ljubljanska banka

KAM S PRIHRANKI?

Ljubljanska banka **BANKA ZA-SAVJE** d.d., Trbovlje vam ponuja varno naložbo v obveznice občine Trbovlje.

Obveznice so nominirane v DEM z 10% obrestno mero. Z obveznicami lahko že pred zapadlostjo plačate kupljeno blago v trgovinah, s katerimi ima banka sklenjeno pogodbo.

INFORMACIJE: tel. 0601 21-233, int. 56

PRODAJA: vse enote Ljubljanske banke Banke Zasavje d.d. Trbovlje.

Prodaja možna tudi po pošti!

16

Ljubljanska banka

Pravi naslov
 za denarne zadeve

Banka Zasavje d.d.,
 Trbovlje

NAŠ CILJ JE — ZADOVOLJEN KUPEC

Smo zasebno trgovsko podjetje, ki želi skupaj z **JEKLO TEHNA** dokazati, da si lahko kupce pridobimo le

- s prijaznostjo,
- hitrim odzivanjem na vaše želje in
- s korektnimi cenami.

V trgovini, ki bo odprta 8. 6. 1991 na Partizanski 44 (prostor, v katerem je bil DES), boste, dragi gostje, vsi, ki imate opraviti z vodovodnimi in toplovodnimi inštalacijami, vsi, ki potrebujete pločevino, profile, vijake, orodje, belo tehniko itd., prijazno postreženi.

Pri trgovini je parkirni prostor, po dogovoru pa blago tudi pripeljemo na dom.

VSEM KUPCEM V JUNIJU BREZPLAČNO MONTIRAMO ARMATURE.

JEKLO
 TEHNA

DTM

G. Radgona d.o.o.

podjetje
 za trgovino
 in
 proizvodnjo

PIRAMIDA d.o.o.

PODJETJE ZA TRGOVINO,
 KOOPERACIJO IN SVETOVANJE

Zagorje

Polje 10

telefon
 0601 61 322

telefaks
 0601 61 966

**TUDI PRI VAS V POMURJU, V VSEH
 PRODAJALNAH, KI PRODAJAJO
 VOŠČILNICE, PISALA IN ŠOLSKE
 POTREBŠČINE.**

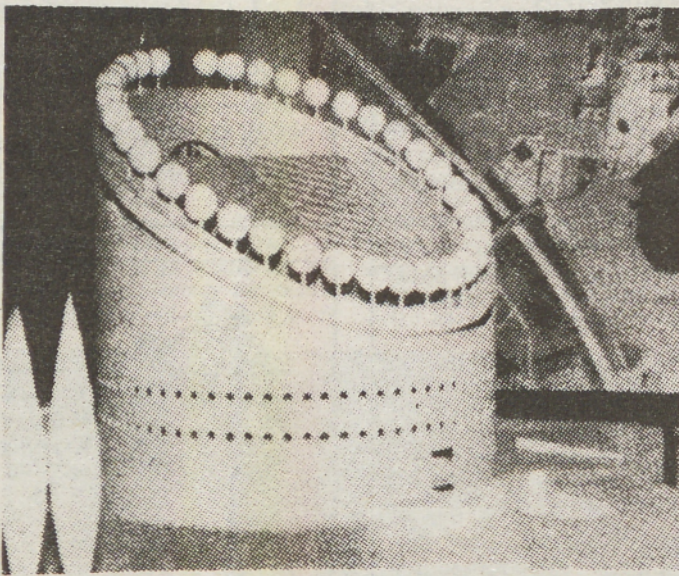

NORVEŠKA LETOS NE BO LOVILA KITOV

Norveško zunanje ministrstvo je sporočilo, da Norveška letos tudi v znanstvene namene ne bo lovila kitov.

Vendar pa naj bi bilo to samo začasno, kajti v prihodnjem letu jih bodo v raziskovalne namene spet lovili, norveška vlada pa bo poskušala prepričati mednarodno komisijo za lov na kite, naj preklic prepoved komercialnega lova, ki je v veljavi že pet let. Norveška je do leta 1988 vsako leto ujela 1600 pritlikavih kitov, potem pa se je uklonila mednarodnemu pritisku in sprejela prepoved komercialnega kitolova. Od takrat je lovila le še v znanstvene namene. Varuhi narave so jo tudi zaradi tega kritizirali.

NOVA KATEDRALA V FRANCIJI — PRVA PO REVOLUCIJI

Na letošnjo velikonočno nedeljo so v Franciji položili temeljni kamen za novo katedralo, in to za prvi tak objekt vse od francoske revolucije (1789) naprej. Ta cerkev bo nosila ime »katedrala vstajenja« in pravkar nastaja v pariškem predmestju Evry, ki šteje 100 000 prebivalcev in leži kakšnih 30 km južno od slovite pariške katedrale Notre Dame, ki je najslavnejša med vsemi 91 francoskimi katedralami. Gradnjo naj bi dokončali konec leta 1998 s slovesno mašo, ki naj bi jo imel sam papež Pavel II. Novo katedralo je zasnoval švicarski arhitekt Bario Botta. Futuristična okrogla opečnata zgradba nekoliko spominja na rimski Angelski grad, strmo nagnjena streha je podobna postrani odrezanemu stožcu in dosega višino 35 metrov; obkrožena je z drevesi, ki naj bi ponazarjala Kristusovo trnjevo krono. V sedem metrov širokem zunanjem obzidju načrtujejo kulturni center, za katerega je dala francoska vlada skoraj 5 milijonov frankov. Cerkev v ožjem pomenu predstavlja z bakrom prekriti trikotnik v notranjosti obroča in v njem je prostora za 12.000 vernikov. Glavni del gradbenih stroškov, ki jih ocenjujejo na skupno 60 milijonov frankov, nameravajo zbrati s prostovoljnimi prispevki.

PREROK IZPADEL

V mnogih deželah po svetu sestavljajo lestvice priljubljenih politikov, pevcov, filmskih igralcev ter drugih pomembnih in znanih osebnosti, vendar pa povsod po svetu ni najbolj pametno, če se zapiše vse po pravici in resnici, kakor so se odločili ljudje. To so na svoji koži skusili tudi uredniki in izdajatelji sicer priljubljenega indonezijskega tabloida Monitor.

Časopis je med Indone-

ziji izvedel anketo o človeku, mrtvem ali živem, ki ga državljani te dežele najbolj občudujejo. Na vrh lestvice se je povzpел predsednik Suharto. To je bilo lepo in prav. Nihče se tudi ni razburjal, ker se je na sedmi klin lestvice desetih najbolj občudovanja vrednih osebnosti povzpел ta čas na svetu gotovo zelo osovražen Sadam Husein. Zaropotalo pa je zaradi nekoga, ki že

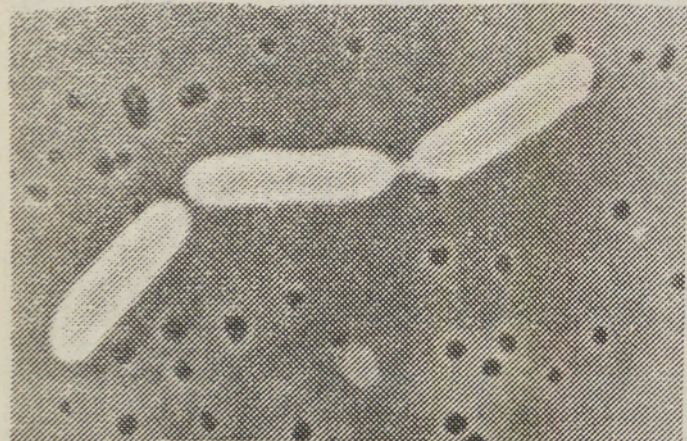
stoletja ni več med živimi. Prerok Mohamed je namreč z lestvice desetih izpadel, ker je zbral točk le za enajsto mesto.

Objava lestvice je razburila muslimansko prebivalstvo in izbruhnilo so srdite demonstracije. Vlada je bila prisiljena prepovedati izhajanje Monitorja in zapreti izdajatelja. Prvemu možu Monitorja grozi pet let zapora.

Z ZNAMENITIMI SLIKAMI V GROB?

Japonski zbiralec, lastnik dveh znamenitih slik Van Gogha in Renoira, je sklenil, da se jima ne bo nikoli odrekel. Daily Telegraph poroča, da želi 75-letni Riei Saito sliki dobesedno odnesti s seboj v grob. Če se bo odločil za upepelitev, bi to pomenilo sežig dveh znamenitih slik, ki jih je Saito kupil lani v New Yorku za 160 milijonov dolarjev, šlo pa je za najdražji sliki, ki so ju kdaj prodali na dražbi. Strokovnjaki opozarjajo, da se mu želja ne bi smela izpolniti, saj glede na vrednost slik v tem primeru ne gre več za zasebno stvar gospoda Saita.

Bakterije čistijo vodo

Ameriško geološko združenje je objavilo fotografijo bakterij, ki lahko iz onesnažene vode očistijo uran. Posneli so jih ob pomoči elektronskega mikroskopa. Ameriški mikrobiolog Derek R. Lovley trdi, da mikrobi izzovejo reakcijo z uranovimi molekulami in spremenijo uran, raztopljen v vodi, v netopljivo obliko. Usedlino, ki tako nastane, lahko poberejo iz vode. Znanstveniki zatrjujejo, da bakterije niso škodljive niti za ljudi niti za živali.

VIKING EYMUND

Britanskim arheologom se je posrečilo rekonstruirati obraz Vikinga iz desetega stoletja. V računalnik so vnesli podatke o merah ohranjene lobanje, ki so jo izkopali. Meritve so opravili z laserjem. Z računalnikom pa so dobili tudi podatke o zgradbi mišic in drugih značilnostih obraza. S temi podatki je računalnik narisal obrazne poteze 28 do 30 let starega Vikinga, ki so mu arheologi dali ljubkovalno ime Eymund. Lobanja, na podlagi katere so obnovili Vikingov obraz, je pripadala 1,68 metra visokemu moškemu, ki so ga leta 1986 našli v bližini reke, ob kateri je bila v zgodnjem srednjem veku ribiška vas. To naselje so leta 867 zasedli Vikingi in v njem prebivali do leta 954.

Razvpita poslanka italijanskega parlamenta in zvezda pornografskih filmov Ilona Staller (z umetniškim imenom Cicciolina) se bo čisto zares poročila. Pred kratkim je objavila tudi uradni datum in kraj poroke. To bo 1. junija v Budimpešti. Za ime srečnega izbranca se ve že nekaj časa: to je ameriški kipar nemškega rodu Jeff Koons. Cicciolina je pred kratkim pustila svojo poslansko kariero, vendar namerava pustiti svojo sled na italijanskem političnem prizorišču z ustanovitvijo stranke ljubezni. Ta se bo zavzemala za odpiranje (zakonitih) javnih hiš in večji davek na avtomobile, da bi tako zbrali denar za varovanje narave.

URADNI DATUM

OKUSNE ŽUŽELKE

Kobilice je jedel Janez Krstnik, njihovo uživanje priporoča tudi židovska tora in tudi prerok Mohamed jih je imel za čisto užitno hrano. Tudi francoski kuhar Bruno Comby meni, da sodijo v vsak jedilnik. V tretjem svetu naj bi omilile lakoto, prebivalcem bogatejših dežel pa jih ponuja kot poslastico. V svoji knjigi Okusne žuželke je zapisal, da stud in gnus izgineta že po prvem grizljaju. Živalce pa morajo biti po možnosti sveže in morajo izvirati iz »zdravega« okolja. Avtor priporoča, naj bi jih za začetek jedli z malce kisa ali paradiznikove meze, sladokusci pa jih jedo naravne.

KONDOM EKSPRES

Neki švicarski poslovnež je v več mestih ponudil nenavadno storitev, s katero je dosegel izreden uspeh: dostavo kondomov na dom (ali kamorkoli drugam) ne glede na uro, delovni dan ali konec tedna. Svojo storitev ponuja tudi v številnih reklamah. Za naročilo je potreben le telefonski klic, izbirate pa lahko med šestimi vrstami kondomov, ki vam jih dostavijo v najkrajšem mogočem času. Prvi podatki kažejo, da je med kupci enako število moških kot žensk in da je kondom ekspres zelo potrebna služba.

NENAVADNI PAR

Prebivalci nemškega mesta Willich so že vajeni sprehodov nenavadnega para, tujec pa bi od začudenja kar obstal. Kmet Peter Freisen namreč vsako nedeljo pelje na sprehod svojo lamo, s katero se imenitno razumeta. To je samec Pedro — Peter ga je za tisoč mark kupil od cirkusa, ki se je utaboril v bližini mesta.

POŽAR V FILIPIN-

SKI PREDSEDNIŠKI

PALAČI

Ogenj, ki je izbruhnil v filipinski predsedniški palači, je zajel tudi sobo, v kateri so hranili 2000 parov čevljev bivše prve dame Imelde Marcos. Vzrok požara je menda okvara na prezračevalnih napravah.

V palači je prostor, ki so ga spremenili v muzej, v njem pa so razstavljeni predmeti nekdanjega diktatorskega para Marcos. Namen razstave je predvsem pokazati ljudem način diktatorjevega življenja. Med znamenitimi 2000 pari čevljev so tudi takšni, ki se premikajo z baterijami, namenjeni pa so bili plesnim zabavam v diskotekah.

BENEŠKI KRILATI LEV SE JE VRNIL

Po petletnem obnavljanju so na steber pred glavnim beneskim pristaniščem spet postavili krilatega leva, simbol svetega Marka, varuha Benetk. Lev je po vsej verjetnosti nastal v četrtem stoletju pred našim štetjem, na granitnem stebru pred Benetkami pa je stal 800 let. Svoj prostor na stebru je zapustil samo enkrat poprej — ko ga je Napoleon Bonaparte leta 1797 kot vojni plen odnesel v Pariz.

PEŠ OKOLI SVETA

Triindvajsetletna Britanka Pfyona Campbell, ki veselo čofota na plaži v Capetownu, se je peš odpravila okrog sveta. Prvi del poti jo bo vodil čez Afriko, prehodila naj bi 13.760 km dolgo pot vse do Alžirije, za to pa naj bi potrebovala leto dni.

SKRIVNOSTI VAŠIH DLANI

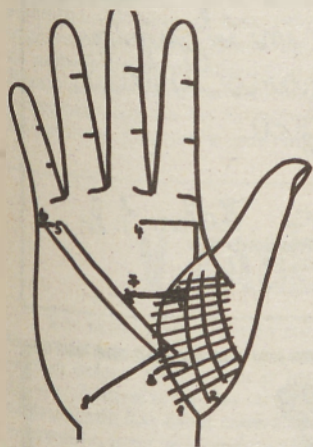
ČRTE VPLIVA

Po vsej površini dlani je lahko polno črt, ki se kot horizontalne ali vertikalne med seboj prepletajo. To so črte vpliva. Vodoravne črte so tiste, ki se spuščajo z Venerinega hriba. Ljudi z mnogimi takimi črtami in še z izrazitim Venerinim hribom vodijo v življenju čustva in srce.

Če pa se te črte začnejo na Mesečevem hribu in končajo na Venerinem prinašajo posamezniku dosti težav s prijatelji, sorodniki ali sovražniki.

Torej so horizontalne črte slabe, vertikalne pa izredno dobre in zelene.

Možnosti njihovih kombinacij je lahko zelo veliko. Nekaj značilnih vam tudi tokrat predstavljamo z našo risbo.

Črte vpliva

1 — Črta vpliva tvorijo rešetko na Venerinem hribu — velika seksualna energija,

2 — vertikalne, navpične črte na Venerinem hribu — samoobvladovanje v čustvih,

3 — polkrožna črta seka črto življenja — nepričakovana, težka bolezen ali celo smrt,

4 — ravna črta od življenjske črte do Jupitrovega hriba in potem valovita do Saturnovega hriba — v mladosti pripadnik vere in religije,

5 — lepo vidna ravna črta od Venerinega do Merkurjevega hriba — uspeh na področju znanosti ali pomoči družine ali prijateljev,

6 — ravna črta vpliva, ki seka črto zakona — ločitev, ki bo škodovala subjektu,

7 — na začetku in koncu črte vpliva zvezde — velika nesreča

po smrti sorodnika ali dobrega prijatelja,

8 — črta vpliva z Venerinega hriba se konča na Mesečevem hribu tako, da seka črto usode — nesreča, ki jo bo povzročilo negativno vplivanje oseb nasprotnega spola,

Šifra MUCA

Kljub nesrečnim življenjskim okoliščinam in kljub svojim pomankljivostim ste človek sreče. Na življenje gledate kot na sproščeno in zabavno otroško igro. In čeprav vam marsikateri načrti, ki jih ni malo, izpuhtijo v zrak, se za to nič preveč ne sekirate.

Na življenjskem startu ste dobili kar dobre številke. Z malo večjo mero koncentracije in ob pomoči nekaj dobrih in zvestih prijateljev bi lahko dosti lažje pretekli določeno pot kot drugi. Ker ste povrhu še srmežljivi, dostikrat neodločni in ker vam tudi sorodniki ne dajo miru,

zgedajo pri vas stvari dosti bolj komplicirane in neuresničljive. Ko se znajdete v takem položaju, uporabite svoj šarm in pokažite, kaj znate.

Prijatelji iz vašega kroga vedo, da ste podložni sugestiji in da vas ni težko dobiti za prenekatero potegavščino ali pustolovščino.

V izkoriščanju priložnosti pa ste pravi mojster, če je treba, boste tudi koga naplahtali in ga prepričali, da je črno belo. O možnih posledicah ne razmišljajte preveč. Tudi za to bo prišel čas.

Prišel pa bo tudi čas, ko boste preživljali eno izmed hujših kriz svojega življenja. To bo čas za premislek in za konsolidacijo. Sreča bo kljub temu na vaši strani. Znete sicer, da so ljudje nepošteni in slabi, s svojo naivnostjo pa jim kljub temu preveč verjamete.

V zvezi s poklicem vas čakajo resne spremembe. Tudi tukaj ne bo šlo vse tako, kot bi želeli. Imate nagnjenje za socialne poklice. Za doseganje željenih rezultatov na tem področju znate biti postrvovalni in prodorni.

Ne boste pa se izognili čustvenim travmam, ker ne poznate mero velikodušnosti in nesebičnosti. Zdravstvene težave bodo posledica sramote ali izdaje bližnjega sorodnika. Paziti boste morali na krvni tlak. Sicer pa bo življenje kar dolgo.

V ljubezenskih zadevah si radi poigravate in se neradi na koga resneje navežete. Preveč ste radi svobodni in neodvisni. V učenju življenja ste. Znete uživati v vsem, kar vam prinaša.

Nasvet: Ko vam bo težko, ko boste brez ciljev in ko vam življenje ne bo preveč prizanašalo, ne pozabite na srečo, ki vam stoji vedno ob strani.

BLAŽI POSLEDICE MOŽGANSKE KAPI

Kofein v kavi in kokakoli lahko ublaži posledice možganske kapi, so sporočili kanadski strokovnjaki. Med raziskavami na univerzi Manitoba, ki so jih izvajali pod pokroviteljstvom nacionalnega sveta za znanstvene raziskave, so ugotovili, da večina podgan, ki so jim dajali redne količine kofeina, ni utrpela tako hudih poškodb na možganih po kapi, kot tiste, ki niso dobivale kofeina.

Možgansko kap povzroča nenadno zmanjšanje pritoka krvi v možgane, poškodba, kot je paraliza ali izguba govora, pa nastopi že po nekaj urah ali dneh. Kofein deluje na receptorje, ki sprejemajo adenozin, to je sestavina, ki varuje možgane pred poškodbami, kot je možganska kap. Znanstveniki so prepričani, da stalne količine kofeina lahko okrepijo moč obrambnega mehanizma v možganih.

Kuhajte z nami

Piščancja jetra s čebulo

Za 4 osebe potrebujemo: 35 dag piščančjih jeter, 3 manjše čebule, 2 srednje debela paradižnika, 5 dag mesnate prekajene slanin, 1 strok česna, sol, poper, vejica svežega timijana.

Jed odlikuje hitra priprava in sorazmerno nizka kalorična vrednost, na obrok okrog 260 kalorij. Če jetra ob koncu priprave še flambiramo, jim izboljšamo okus. Sicer pa lahko flambiranje opustimo.

Jetra operemo in zrežemo na približno 1/2 cm debele rezine. Čebulo zrežemo na tanke rezine, paradižnike pomočimo v vrelo vodo, jih olupimo, razpolovimo in iztisnemo seme ter zrežemo na manjše kocke. Slanino drobno nakockamo in razpustimo. Na njej pražimo jetra približno 4 minute. Pazimo, da se nam ne zasušijo. Nato jetra pobremo iz ponve in pustimo pokrita na toplem. Na masčohi zarumenimo tanko narezano čebulo, dodamo jetra, česen, paradižnike in timijanovo vejico. Pokrito dušimo še 3 minute.

Če se odločimo za flambiranje, prelijemo vročo jed v ponvi z 0,3 del vinjaka, ga prižgemo in počakamo, da plamen zagori in ugasne.

Zraven ponudimo bel kruh in solato.

MINLJIVOST PARFUMA

Parfumi in kolonjske vode niso obstojni. V zaprtih stekleničkah se vonj ohrani približno dve leti, toda ko jo načnemo, se zaradi zapletene mešanice mnogih sestavnih delov vonj kaj kmalu spremeni. Vedno kupujemo dišave v čim manjših stekleničkah. Nikoli si ne delajmo zaloga. Kadar kake dišave nekaj časa ne uporabljamo, jo dobro zaprimo in hranimo v hladilniku.

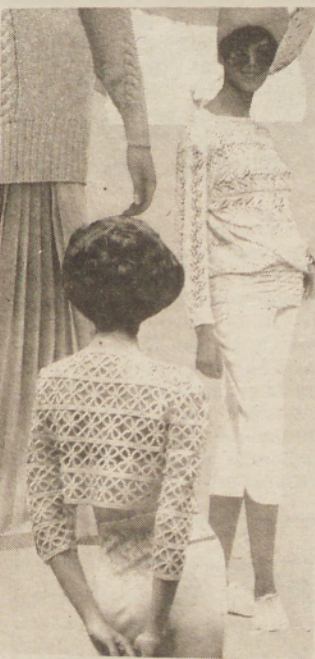
Tudi dišeče vodice, ki jih uporabljamo vsak dan, dobro zaprimo, spravimo nazaj v škatlo ter hranimo v temnem in hladnem prostoru.

KIHANJE JE ZDRAVO

Kihanje pomaga. Kihamo zaradi tega, ker vzdružena služnica izloča preveč tekočine. Začne nas srbeti, nosne mišice se skrčijo, s kihanjem pa se znebimo odvečne tekočine in dražljivih snovi v nosu. Kihnemo tudi, kadar na hitro pogledamo v svetlobo. Pri tem se zenice zožijo, in ko kihnemo, samodejno zapremo oči. S tem zaščitimo občutljivo očesno veznico.

Ornamentika pleta

Lepota pleta iz tankih svilenih niti je cenjena že dolgo. Od časa, ko so bila oblačila izključno ročne izdelave, pa do današnjih dni industrijske izdelave oblačil. V zadnjem času modni dizajnerji izdelujejo kompletne kolekcije za dnevne in večerne obleke. Ornamentika je bogata in spet (ponovno) odkriva najlepše motive na oblekah žena. Taka obleka je kot naročena za tople dni, ki prihajajo.

ZA LJUBITELJE CVETJA

Cvetlični horoskop

V cvetličnem horoskopu v znamenju dvojčka vam predstavljamo Zito Flisar-Novak, dipl. inž. agronomije iz Murske Sobotne.

Dvojčki so nemirni, radi imajo potovanja, sovražijo dolgočasnost in ljubijo sedanjost in prihodnost. Dobro se ujemajo z levi. Dvojčki našega časa so večkrat najboljši posredovalci in pomočniki človeštva.

Skrbijo za komunikacijo na vsakem področju. Za žensko dvojčkov je značilno, da je moderna, emancipirana in živi v skladu s časom. Včasih se obnaša izzivalno.

Za moške dvojčke sta značilna dva tipa. Prvi se za vse zanima, neprestano išče nekaj novega v poslovnosti in ljubezni. Drugi tip dvojčka je zelo pragmatičen. Svet občuti tako, kot je, in ga tudi izkorišča. Sam sebe ščiti in se obnaša cinično.

In kakšno cvetje ima rad dvojček? Šopek dvojčkov je dvobarven v modrem in rumenem. Poglejte si v cvetličarni Park (pri vhodu v park) v izločbi.

Presenetite svoje dvojčke s cvetličnim horoskopom za dvojčke.

Olga Varga

Južno sadje znižuje holesterol

Dveletni poskusi na živalih so pokazali, da južno sadje zmanjšuje holesterol. Strokovnjaki na floridski univerzi so delali poskuse s svinjami, ker imajo podobne arterije in nagnjenost k arteriosklerozi kot človek. Zmanjševanje slojev masti v koronarnih arterijah povzroča pektin, ki je v olupku in mesu južnega sadja. Zato uživanje sokov nima enakega učinka.

Raziskave še niso končane, ljudem z visokim holesterolom pa bi vendarle lahko svetovali, naj poleg nemastne hrane zaužijejo vsaj eno grenivko ali nekaj svežih pomaranč na dan, je izjavil eden izmed raziskovalcev, dr. James Cerda.

ZELENJAVA Z BALKONA

V zabojčkih in čebričkih lahko na balkonu gojimo ne le rože, ampak tudi zelenjavo: berivko, motovilec, mesečne jagode, redkvice, male paradižnike, korenček in drugo. Za kak večji pridelek seveda ne bo prostora, toda okus po domačem si le lahko privoščimo. Dišavnice, ki uspevajo na balkonu, na okenski polici, pa so tako in tako znana stvar: peteršilj, drobnjak, rožmarin, žajbelj, meta, krebuljica, kreša — vse to si lahko vzgojimo sami, če le imamo nekaj zabojčkov in veselja za takšne stvari.

SESTAVIL MARKO NAPAST	EDEN OD SLOVAN. SKIH JEZIKOV	DELAVEC, KI TLAKUJE ČESTO	SOONIK V GR. MIT. PODZEM. LJU	FILMSKA IGRALKA RONEY	OKUS VINA KI SE KVARI	JADRANSKI OTOK Z RAZVITIM TURIZMOM	MASČOBA OKOLI CREV
NIZOZEMSKO MESTO							
KOVAŠKO ORODJE							
MATEMATIČNI KOREN							
AFRISKA PLEMENSKA SKUPINA					RISTO SAVIN	POHORSKO SMUČIŠČE	
SPELEOLOG						TCNA	ZASTAREL IZRAZ ZA BOJEVNIKE
IRSKA REPUBLIKANSKA ARMADA				PAS PRI KIMONU	ANGL. PISATELJICA		
AVTOMOBILSKA OZNAKA NORVEŠKE	INSTINKT	ISLANDSKI NOVEC					
ŠKATLICA ZA DRAGO CENOSTI							
KITAJSKI DRŽAVNIK EN LAJ			PRITOK VISLE	BANTUJSKI JEZIK			DEL TEONA
MINERAL ZMES IRIDUJA IN OSMIJA					IDAHO		
LISTEK, KI SE NA KAJ NALJEPI					PAUL CEZANNE		
KANDIRAN POMARANČNI OLUPEK							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: biograf, estrade, Raiatea, Adana, K. šota, Dl. kreten, Aar, rep, O, sova, pair, NR, eta, Ain, Rosanna, Amintas.

Kupon za brezplačno analizo

Ime in priimek

Datum rojstva

Točen naslov

Šifra

Kupon pošljite na naslov: Zavod za časopisno in radijsko dejavnost, Titova 29, Murska Sobota (Za Skrivnost vaših dlani).

ZAIGRAJMO IN ZAPOJMO PO DOMAČE

NA MURSKEM VALU

Glasujem za:

Izvajalec:

Skladba:

KUPON 17

Lestvica narodnozabavnih melodij za MAJ:

1. ZIDAR FELIKS — Ans. Prerad — ZMAGOVALEC MESECA MAJA (Pri takih cenah zidarjev jim ni težko biti prvi)
2. SLOVENIJA, POGUMNO NAPREJ — Vinko Šimek (Se posebno zdaj...)
3. VZPON NA TRIGLAV — Ans. Marela (Prepočasno vzpenjanje)
4. MURA — Trio Škerjanec in kvartet Jeruzalem (Mura pa valovi, čeprav umazana)
5. STARO VINO, STAR PRIJATELJ — Ans. Tonija Verderberja (Tudi prijatelji niso več kot nekoč)

Predloge pošljite na naslov: RADIO MURSKI VAL, Titova 29, 69000 M. Sobota, lestvico pa lahko poslušate na MURSKEM VALU vsak četrtek od 18. do 19. ure.

Nagrajenci tega tedna:

MATIJA MAUČEC, Melinci 136 a, 69231 Beltinci, ANTON BENKO, Precetinci 18, 69243 Bučkovi, GIZELA SMODIS, Gornji Petrovci 43, 69203 Petrovci.

želim, da opravljamo delo, ki nas veseli. Učiteljice, zdravniki, ekonomisti . . . Vse to smo se nekoč igrali. Sedaj imamo možnost, da to dosežemo, da igra postane resničnost. Izбира je velika. Le pravilna odločitev je potrebna. V teh časih. Pozabimo na probleme, ki so okrog nas. Le odločimo se.

Veseli smo se podili po igrišču. Igrali smo se s punčkami, brcali žogo . . . Vse to so samo spomini. Sedaj hodimo v šolo, se učimo . . .

Pred nami je pomembno obdobje. Odločitev o poklicu. Upam, da bomo v življenju dosegli tisto, kar si želimo. Tedaj bodo vse te odločitve, ki so sedaj pred nami, samo še spomini.

ANDREJA ŠAVEL, 8.a,
OŠ PUČONCI

Začelo se je lanskega aprila, ko so prvič v Jugoslaviji po drugi svetovni vojni bile pri nas večstrankarske volitve. Vodilno vlogo je dobil Demos. V teh volitvah si je republika Slovenija na demokratičen način izvolila predsednika republike Milana Kučana.

Nadaljevalo se je s plebiscitom, ko smo se Slovenci odločili, da bomo kljub svoji majhnosti živeli samostojno.

Blizu se čas — konec meseca junija — ko naj bi Slovenija uradno postala samostojna.

Prodor demokracije ni enostaven. Različnemu mišljenju so sledili nacionalni nemiri, ki še vedno trajajo.

In trenutno? Smo brez predsednika predsedstva Jugoslavije.

Kako daleč se še stvari lahko zapletajo? Pravi jo, da smo na robu državljanske vojne. Se bomo pravočasno poslovili od Jugoslavije? Se bodo stvari začele raševati, ali se bodo le še bolj zapletle?

Kako se bo končalo vse to? To so le vprašanja, na katera trenutno nihče ne more odgovoriti.

Ob teh vprašanjih se porajajo v nas tihe želje in upanje, da bi bil konec čim srečnejši.

Nataša Žižek, 8.r.,
OŠ Gerentovci

Herminda Holer 1. b
Gornja Radgona

Medó je naš psiček. Je zelo mlad. Črni kozuh mu krasijo rjave in bele lise. Najraje je meso. Tudi mleko in juho ima rad. Žgancev in zelja pa ne mara. Poje le takrat, če mu primesam tudi košček mesa. Včasih se podi za mucami in kokošmi. Večkrat pa koplje luknje v zemljo in lovi voluharje. Ko potegne glavo iz zemlje, je njegov gobček umazan. Takrat je videti smešen, zato se mu smejem. Tudi igra se rad, najraje z žogico. Kamorkoli mu jo vržem, vedno teče ponjo. Ko je privezan na verigo, pa se joče.

Nášega Meda ne bi zamenjal z nobenim drugim psičkom.

Renata Celcar,
Podružnična OŠ
Sp. Šavnica

Moj zajček je črne barve, le tačke ima bele, oči pa rjave. Ima dolga ušesa. Hranim ga s koruzo, z regratom in s senom. Kletka je postavljena v hlevu. Imam ga zelo rada.

Sandra Antolin, 2.c.
OŠ Beltinci

*Naša muca Pika
je zelo velika.
Ona ni lenuška,
a je potepuška.*

Rada jo imam,
ker z njo dobro
družbo imam.

Andreja Kočar, 2.b,
OŠ Cankova

Vedno sem si želela svojo uro. Dobila sem jo pred enim letom. Je okrogle oblike in je iz nerjavečega materiala. Ima lepo številčnico. Na njej so rimske številke, ki označujejo ure. V krogu se vrtijo trije kazalci. Veliki in mali mi kažeta ure in minute, tanki, najhitrejši pa mi šteje sekunde. Tudi datum se vrti v spodnjem delu številčnice. Ob strani ima vijak, s katerim nastavim uro. Ima rdeč pas.

Metka Filip, 8. r.

**Metka Filip, 8.r.,
OŠ Prekmurske brigade,
Murska Sobota**

Pričakovali smo, da vam bo 21. vprašanje delalo nekaj težav in zgodilo se je, da ste nekateri napisali število prebivalcev za pomurske občine, ne pa za pomurska mesta, kot smo vas spraševali; drugi pa niste imeli sreče, oziroma niste uspeli priti do pravih podatkov. Večina vas je napisala, da ima največ prebivalcev Murska Sobota, zatem pa Gornja Radgona, Ljutomer in Lendava. Murska Sobota je res na 1. mestu s 13.854 prebivalci, sledi pa Lendava s 3.803, Gornja Radgona s 3.747 in Ljutomer s 3.687 prebivalci. Razlike med zadnjo trojko so torej majhne, zato bi zadostovalo, če bi napisali vrstni red in navedli število okrog 3.500 do 3.800, za Soboto pa od 13.000 do 14.000. Približno tako je odgovorila Metka Kuhar iz Murske Sobotne in si brez žrebanja zaslužila knjižno nagrado Knjigarne in papirnice Dobra knjiga Murska Sobota. Čestitamo!

23. vprašanje: Ali veste, koliko kmetij (kmečkih gospodarstev) so našli popisovalci ob zadnjem štetju v Pomurju?

ODGOVOR: A) okrog 60.000
B) okrog 22.000
C) okrog 14.000

Žrebanje pravičnih odgovorov (s priloženim kuponom iz Vestnika) bo 13. junija.

Nikoli ne smeta ne človek ne narod sprejeti tega, da je prišel konec.

(Goethe)

Kaj ugotavljam na njegovi pisavi? Odgovor: grafološko je zelo izrazita, tako da se da iz nje zanesljivo sklepati na osebo pisca. Predvsem je to »trda« pisava, nobene prožnosti, ostre poteze (predpostavljam seveda, da je pisal s »svojim peresom«, ne pa s čim, kar mu trenutno ni ležalo). Gre torej za osebo trdega, neuklonljivega, če hočete kar krutega značaja. V tej pisavi ni niti ene »nežne poteze«.

Taka je strokovna grafološka presoja pisave Bogdana Hrovata-Puklastega Mihe, ki sem jo uspel dobiti od akademika prof. dr. Antona Trstenjaka in jo tudi objavljam v celoti hkrati s Hrovatovim rokopisom.

»Domnevam, da je pisal z naliivnim peresom, ki ga je bil vajen vsak dan, ker mi sicer predloga daje nezanesljive znake,« ugotavlja sloviti grafolog in po že prej povzetih ugotovitvah nadaljuje: »Poleg tega je ta pisava, v kateri prevladujejo levi obrnjeni naklonski koti, vmes pa uide tudi kakšna desno obrnjena poteza; to se pravi, da je pisec vase obrnjen človek, ki ni komunikativen, lahko bi rekli, ki ni socializiran, htki pa ga vendarle zanaša v družbo. Torej odbojno-prillačno, je torej v odnosu do družbe v ping-pong igri, stalno ji odbija njene ponudbe.

Potem: majuskule, velike začetnice, so sorazmerno majhne, v začetku spisa pa zelo pokončne in visoke; to se pravi, da se v piscu bijeta dve nasprotujoči si tendenci, z druge pa želja po samouveljavljanju. Torej je to v svoji notranjosti razklan človek z anarhijo ali kontrastom govorov.

Ce pri tem še upoštevamo, da so male črke (minuskule) sorazmerno (v primerjavi z majuskulami) velike, potem je to

znak, da gre za emocionalno ali čustveno naravo z močnim nabojem, rekli bi za strastno naravo.

Če smo rekli, da gre za osebo, ki nima prav socializirane- ga odnosa do družbe, potem zdaj dopolnimo, da tudi do narave nima prav dobrega odnosa. Tudi tu se razodeva z ene strani želja po uživanju sveta (zalite črke), z druge pa obnem-nezmožnost pravega srečnega odnosa do narave. Torej smo že pred drugim razkolom

v notranjosti tega človeka. Z ene strani močna čustvenost in uživanja željnost, z druge pa nezmožnost veseliti se narave, uživati ob cvetju in petju in barvah ki nam jih ponuja narava. Skratka, trdota pisave kaže, da gre za človeka, ki si zelo želi uživati svet, a ga ne zna, ne zmore, manjka mu spontana, neovirana narava. Nekaj frustrirane, prikrajšane narave je v

njem, narave, ki je prizadeta, in se zato ne zna prav veseliti svetu, ne osebnega, ne neosebne- ga, ne žive in ne nežive narave.

Hkrati pa razodeva pisava veliko stopnjo energije, s katero skuša pisec nadkompenzirati svoje notranje pomanjkljivosti in disharmonije. Vsekakor gre ob tej veliki energiji in njeni trdoti za človeka, ki bi utegnil biti komu tudi nevaren, zlasti ker ni prav nič socializiran, družbeno prilagojen; prava družbena vzgoja s prilagodljivostjo mu manjka.

Gre torej, da povzamem, za človeka, ki razodeva nadpovprečne možnosti (mimogrede: pisava kaže lepo stopnjo inteligence, izpisane in delno izvirne poteze s sledovi izobrazbe), ki pa ne more biti pravi srečen. Išče zadovolženje svojim čustvom tam, kjer ga ne najde.«

Tako torej v svoji grafološki analizi dr. Anton Trstenjak in kot zanimivost še tale njegova informacija: »Zanimivo je, da je bil B. Hrovat moj učenec v 3.b razredu mariborske realne gimnazije v letu 1937/38, kjer je bil razrednik prof. L. Detela.

To sem mimogrede ugotovil na podlagi fotografije v Vestniku, ko sem v začetku mislil, da gre za meni docela in v vsakem pogledu neznano osebo.»

Sicer pa se proti koncu našega podlistka še enkrat vrnem v arhiv RSNZ k Informaciji Torzo romana Skrivnost Šimnove smrti Mileta Pavlina pred sodiščem. Pripravil jo je peti sektor SDV RSNZ SR Slovenije 10. decembra 1970.

»Včeraj, 9. 12. 1970 se je nadaljevala in zaključila razprava v zasebni tožbi matere in sestre Bogdana Horvata (pravilno: Hrovata — op. B.Ž.) — Mihe proti pisatelju in novinarju Mi-

letu Pavlinu, češ da je v torzu romanu Skrivnost Šimnove smrti tako določno pisal o pokojnem, da so ga vsi prepoznali, s čimer je obrekoval pokojnega in prizadel čast ter dobro ime njegove matere in sestre.

MILE PAVLIN je izpovedal, da je zgodbo napisal po pripovedovanju o grozodejstvih, ki jih je na Pohorju počel omenjeni Miha, vendar pa mu

A black and white photograph of a man with a beard and glasses, wearing a plaid shirt, sitting on a couch. He is looking directly at the camera with a serious expression. The background is dark and out of focus.

Zgodovinar Mirko Fajdiga iz Maribora izključuje možnost, da bi bil Bogdan Hrovat-Puklasti Miha gestapovski rožun.

je bil lik pokojnega samo predloga, ki jo je samostojno literarno obdelal. Opiral se je tudi na pisanje publicistke Milice Ostrovske Kljub vsemu odpor, Miška Kranjca za svetlimi obzorji, Matevža Haceta Komisarjevi zapiski in Leona Zalaznika Dolga in težka pot ter na pripovedovanje dveh prijateljev, vse izjave v romanu pa so izmišljene. Dejal je, da je »Puklasti Miha« tako inarkantna figura, da je zaslužila literarno obdelavo kot primer, kako lahko človek zabrede na stranpota, morda tudi proti svoji volji in tragično konča. Omenil je, da je Miho navidez poznal že v Ljubljani, da je dvakrat kon-

taktikal z njim na Dolenjskem in da ga je videl tri dni pred smrtjo, vendar ni sumil vanj, vsaj do zaslišanja po njegovi smrti ne. Povedal je še, da je član društva slovenskih pisateljev od leta 1966, da je doslej izdal že osem knjig in vrsto podlistkov, ki vsi temeljijo na NOB, da je sam aktivni udeleženec NOB. O romanu, ki ga je zaradi neizrečenosti poslednje sodbe o Šimnu imenoval »torzo« romana, je dejal, da ga je najprej pomislil tren zalozbam, ki pa so tiskanje odklonile; kot prska Lipa češ da bodo tiskali že eno partizansko zgodbo, mariborska Obzorja, češ da nimajo denarja in zalozba Borec, kjer je komisija Milan Apih. Vladimir Kavčič in Ciril Zlobec delo zavrnita kot slabo napisano in z obrazložitvijo, da bi po Mihi sodili vse partizane. Končno je delo sprejel uredniški odbor časopisa TV-15 na predlog Ivana Potrča in ga začel objavljati v nadaljevanjih. Izšli bosta še dve nadaljevanji in bo tak izhajanje do konca leta zaključeno.

MIŠKO KRANJEC je na razpravi povedal, da je na »Puklaste Miho« naletel, ki je zbiral materiale o XIV. diviziji, saj se je s svojimi grozodejstvi globoko vrisal v zgodovino slovenskega naroda, o tem pa so pisatelji dolžni pisati. Opisal je tudi prvo in neprijetno srečanje z Miho v Murski Soboti. Govoril je tudi o likvidacijah na Pohorju, o strahu, ki so ga imeli ljudje pred Mihom na Pohorju, dokler ni Štirinajsta napravila reda. Govoril je o zakompleksiranosti Mihe, ki ga je morebiti gnala v omenjena grozodejstva (v kolikor ni za vsem stal Gestapo — kajti tega ne more dokazati, kajti on je pisatelj in ne zgodovinar, z dokazi pa ne more trditi niti za Himlerja, da je bil gestapo-vec!).

→ (nadaljevanje prihodnjič)

[illegible]

Rokopis Bogdana Hrovata, ki ga je grafološko analiziral prof. dr. Anton Trstenjak.

Štorklja, vrelec, klas in klopotec

Ponovno ustanovili Pomursko turistično zvezo — Simbolom prekmurke in prleške pokrajine (vrelec, klas in štorklja) dodali klopotec, simbol slovenskogoriških vinogradov — Štefan Dravec, poklicni tajnik Pomurske turistične zveze

V sredo, 29. maja 1991, so po 15-letnem obdobju nepovezanosti pomurskega turizma ponovno ustanovili Pomursko turistično zvezo. Njena osnovna naloga bo skrbeti za organiziranje in povezanost društvenih dejavnosti v Pomurju, povezovanje z drugimi turističnimi in sorodnimi dejavnostmi, posredovanje turistične ponudbe regije drugim, skrb za razvoj turizma in predstavitev Pomurja kot turističnega območja. Novoustanovljena zveza bo že v tem letu izdala koledar turističnih prireditelj v letu 1991, pripravila izdajo kataloga turistične ponudbe Pomurja za leto 1992, organizirala regijsko tekmovanje za najbolj urejen turistični kraj v Pomurju ter turističnodružabne prireditve, skrbela bo za izobraževanje ter pripravila potrebno

za ustanovitev gospodarskopropagandnega središča Pomurske turistične zveze.

Delovanje zveze bo zaenkrat financirano s članarino, vse večje akcije in načrte pa bodo financirali sponzorji. Za obstoj in delovanje zveze v prihodnje pa bo verjetno nujno — to so tudi poudarili udeleženci ustanovne skupščine — da se čim prej podjetniško organizira. Ustanovne skupščine so se udeležili vsi povabljeni, kar potrjuje domnevo, da so si tovrstno povezanost turizma v Pomurju želeli vsi, najsi bo v gornjeradgonski, murskosoboški, ljutomerski ali lendavski občini. Imenovali so člana organov, izvršnega odbora ter komisij, za predsednika so izvolili dosedanjega vodjo koordinacije Turističnih društev v Pomurju in

predsednika Občinske turistične zveze Ljutomer Eriha Mohorka, za poklicnega tajnika pa Štefana Dravca (do sedaj odgovornega za turizem v okviru Medobčinske gospodarske zbornice).

Andrej Gerenčer, predsednik SO in Turističnega društva Murska Sobota, je poudaril, da je bil turizem v pomurskem prostoru do sedaj tista gospodarska panoga, ki je občine, podjetja in društva najtesneje povezovala: vsi se moramo boriti, da bomo čim bolj izrabili naravna bogastva in naravo ohranili neokrnjeno. Poudaril je tudi, da bo mejni prehod v Martinju najverjetneje odprt 15. junija ter da si moramo tudi v prihodnje prizadevati za še tesnejše sodelovanje s Porabjem. Tatjana Drexler, predsednica Turističnega društva Gornja Radgona, pa je menila, da smo geografsko in zgodovinsko tesno povezani tudi z Avstrijo, zato bi morali bolj težiti k povezanosti obmejnih panonskih pokrajin.

Predlagala je, da bi v znak zveze vključili tudi simbol vinogradništva — grozd ali klopotec. Vsebinsko pripombo o statutu je imel tudi Alojz Behek iz Radenske; sestavljalce je opozoril, da so pozabili na pomembno področje: ekologijo in vlogo zveze pri ohranjanju neokrnjenosti narave. To je namreč vse pomembnejši vzrok, da se turisti odločijo za dopust v kakem kraju. Aleksander Gergar iz Fazana Beltinci pa je izrazil željo, da bi v prihodnje (tudi ob pomoči zveze) lovske in turistične organizacije tesneje sodelovale.

Ob pomoči usklajevalne komisije so status dopolnili s predlogi in ga sprejeli Marjan Rožič (predsednik TZS) je pohvalil njihov pristop k organiziranosti in poudaril, da je zapiranje v ozek krog nekaj protituričnega, nikakor pa ne sodita skupaj turizem in lokalizem. Naravna in kulturna dediščina naj bosta prednost pokrajine ob Muri.

Bernarda B. Peček

V ZASEBNIŠTVO V ZDRAVSTVU

Kar nekaj zdravnikov in zobozdravnikov iz Pomurja pričakuje, da bo sprejeta nova zakonodaja za zdravstvo in da bodo lahko začeli z zasebnim delom. Prav o tem je bilo pri pripravi nove zakonodaje največ govora. Zdravniki se niso strinjali s prejšnjimi predlogi (bilo je namreč pripravljenih kar osem osnutkov zdravstvene zakonodaje), da bi bili kot »obrniki«, torej ne izenačeni z ostalim zdravstvom. Sedaj je predvideno, da bodo tudi zasebni zdravniki lahko z zavarovalnico podpisali pogodbo in od nje dobili plačane storitve, ki so predvidene kot osnovno zdravstveno varstvo. Na strokovnem srečanju stomatologov v Portorožu, pod okriljem Alpe-Adrija, in na pogovoru o novi zakonodaji je bilo postavljeno tudi vprašanje, kako bo plačevanje konkretno potekalo. Ali bo zdravniku plačal pacient in potem od zavarovalnice dobil povrnjene stroške ali pa bo za plačilo storitve zdravnik moral terjati zavarovalnico? To je namreč pomembno vprašanje, saj se zdravstvene storitve sedaj plačujejo z veliko zamudo. Na to vprašanje razlagalci zakonodaje na posvetu niso vedeli odgovoriti, so pa potrdili, da kljub pričakovanju štiriurnega popoldanskega dela zdravstvena zakonodaja ne dovoljuje.

Doktor Mihael Šimonka, stomatolog parodontolog, ki dela v samoplačniški ambulanti zdravnišča Radenci, pa je kljub tveganju odločen, da bo začel z zasebnim, kajti, kot je dejal, tega vlada sedaj ne namerava zamuditi.

»Smo edina samoplačniška ambulanta v Sloveniji in vidim, da imamo vedno dovolj pacientov. Kaj več skoraj ne bi mogli delati. Zato z zavarovalnico niti ne bi podpisoval pogodbe, saj bodo pacienti, ki so zadovoljni z mojim delom, prišli. Nekateri mislijo, da nas obiskujejo samo premožnejši sloji, kar pa sploh ne drži. Pričajo tako delavci kot direktorji. Motiv? Prepričan sem,

da bi od tega dela, ki ga sedaj opravljam, v zasebništvu imel več koristi.«

Nova zdravstvena zakonodaja, ki naj bi začela veljati z januarjem prihodnje leto, zavarovalništvo pa bi zaživel pozneje, ne predvideva posebnih posojil za zdravnike, ki bodo šli svojo pot. Za začetek pa bodo potrebovali kar veliko začetnega kapitala.

»Na kakšen način bom začel, še ne vem točno. Če bo Radenska te prostore in opremo pripravljena dati v najem, jih bom vzel, saj mislim, da je to lahko v obojestransko korist. Če ne, pa so mi ponudili prostore drugje. Tudi hiša, ki jo gradim v Radencih, je

grajena tako, da bi doma lahko opravljal to dejavnost. V sovjateltstvu pa tudi ne bi rad šel, ampak bom, če bom moral opremiti prostore, najel posojilo.«

Pripravljenec zdravstvene zakonodaje pripravlja tudi močno finančno policijo, ki bo imela nadzor nad zasebnimi zdravniki, predpisana pa bo tudi najnižja cena zdravstvenih storitev. »Mislim, da je uvažanje zasebnega dela v zdravstvu zelo dobro, saj sedaj zdravniki za dobro delo niso bili motivirani, pacienti pa so bili dostikrat nezadovoljni. Mislim, da se bo s tem izboljšala kakovost dela, saj bosta delovala trg in konkurenca. Ne toliko v Pomurju kot v Sloveniji med zdravniki, ki nameravajo v zasebništvo, vlada strah, ali se bodo vračali kolegi iz tujine. Tem namreč ne bi bilo težko kupiti sodobne opreme.«

Z januarjem prihodnjem leto bomo torej imeli prve zasebnike tudi v pomurskem zdravstvu in pričakujemo, da jih ne bo tako malo.

Majda Horvat

—MURSKA SOBOTA—

V avgustu nova stanovanja

Soboška občina gradi edini stanovanjski poslovn blok na Lendavski ulici, kjer bo 34 stanovanj. Po predvidevanjih se bodo novi stanovalci lahko vselili avgusta, z gradnjo pa so investitorji zadovoljni, saj poteka po načrtih in je manjša zamuda opravičljiva. Stanovanja, katerih cena je 20313,50 dinarjev za kvadratni meter (cena velja za maj!), še prodajajo podjetjem in zasebnikom, približno 20 stanovanj pa bo solidarnostnih.

Ker ne vedo, kako bo z denarjem za gradnjo stanovanj, saj se le-ta zbira proračunsko, ne morejo kaj dosti načrtovati. Kljub temu pa bodo pripravili načrte za nadaljnjo gradnjo na Razlagovi, čeprav v odgovornih službah ne vedo povedati, kdaj bodo lahko začeli z naslednjo gradnjo.

Zaradi drugačnega načina financiranja družbene gradnje in sploh zaradi pomanjkanja denarja se bo gotovo gradilo manj stanovanj, iskalcev stanovanj pa je vedno več. V prostorih prejšnje stanovanjske skupnosti se oglašajo tudi mnogi, ki bi želeli v večje stanovanje, vendar je zamenjav zelo malo, prav tako tudi izsehit. Na stanovanje pa čaka tudi 35 upravičencev do solidarnostnega stanovanja. Na listo, ki so jo sestavili konec lanskega leta, so uvrstili 40 upravičencev in le pet jih je do sedaj dobilo stanovanje. Nov razpis za solidarnostno stanovanje pa bo že upošteval določila nove stanovanjske zakonodaje.

Pred kratkim je bil tudi razpis za pridobitev solidarnostnega posojila soboške občine za gradnjo zasebnih hiš in nakup etažnih stanovanj. Razdelili bodo 8 milijonov dinarjev, toliko kot lani, zato pa prosilci ali upravičenci ne bodo dobili velikih zneskov.

mh

Nova upokojska stranka

V Sloveniji je ustanovljena še ena nova stranka, to je Demokratska stranka upokojsencev Slovenije, ki jo bo vodil Ivan Sisinger iz Maribora. Ravno v mestu pod Pohorjem so namreč nastali zametki te upokojske stranke, ki je »pogrnala korenine« tudi v Pomurju. Sicer pa gre za drugo upokojsko stranko pri nas (prvi so bili

Sivi panterji), ki ima za zdaj okrog 15 tisoč registriranih članov v 30 slovenskih občinah, nove podružnice DeSUS pa se še ustanavljajo. Glavni cilj stranke bo varovati in uveljavljati življenjske interese ter pravice upokojsencev v Sloveniji. Pri tem ne skrivajo, da so dokaj razočarani nad sedanjo politiko republiške vlade in tudi skupščinskimi odločitvami, saj so pokojnine že nekaj mesecev zamrzjene.

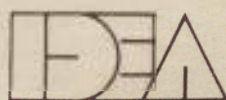
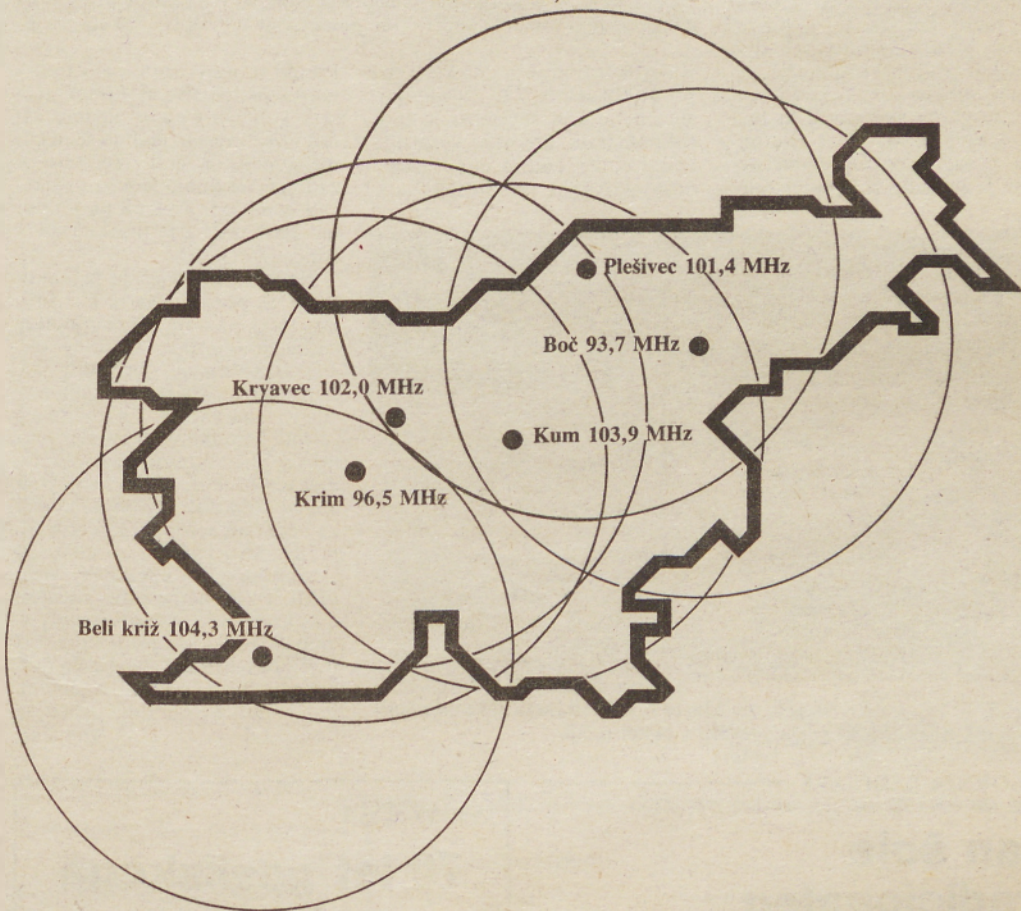
Sicer pa želijo na prihodnjih volitvah aktivno sodelovati z enotno kandidatno listo iz upokojskih vrst. Z njihovo pomočjo naj bi uveljavili predvsem pravice upokojsencev iz minulega dela, pogojujejo se za brezplačno zdravstveno varstvo za vse socialno ogrožene ljudi in za upravičen delež upokojsencev pri lastnini in družbenega premoženja. Pri tem Demokratska stranka upokojsencev Slovenije ne razglaš nobene lastne ideološke opredelitve, sodelovala pa bo z vsemi tistimi strankami, ki jih bodo podprle v njihovih prizadevanjih za boljši položaj upokojsencev.

M. Jerše

VSAKO SOBOTO OD 8.00 DO 15.00 NA VSEH FREKVENCAH RADIA PLUS

Krvavec	102,0 MHz
Kum	103,9 MHz
Krim	96,5 MHz
Plešivec	101,4 MHz
Beli križ	104,3 MHz
Boč	93,7 MHz

murska sobota, d.o.o.
69000 Murska sobota
Stefana kovača 22/A
tel. - fax 069/23 753

Fantje, dekleta, osmošolci!

GIMNAZIJA ŽELIMLJE (Želimlje 46, 61292 Ig, Ljubljana, tel.: 061) 662-012 sprejema predvidoma do 15. junija predpise v 1. letnik gimnazije za šolsko leto 1991/92.

Za fante je tudi možnost bivanja med šolanjem v Domu Janeza Boska v Želimljem.

Osebo ali po telefonu se oglasite na Gimnaziji Želimlje ob torkih od 9. do 12. ure in ob četrtnih do 15. ure ali po dogovoru.

V teh dnevih dobite tudi vse informacije.

TONČEK VORŠIČ IZ BODISLAVEC JE OGORČEN

BUKOVNICA ŠE VEDNO POPLAVLJA

Bodo naposled potok regulirali? Krave nočejo jesti sena • Kako do vsaj še dveh hektarjev zemlje?

Je že tako, da do marsikake naložbe pride zaradi osebnih zavzemaj posameznikov, vsekakor pa tedaj, če so vmes še zveze in poznanstva. Tonček Voršič iz Bodislavec nam je dejal, da se

če: Že ob manjšem naliwu potok poplavi dolino — po travnikih in njivah — saj je struga zaraščena in zato močno zožena (le dober meter je je) in zato ne more »požreti« vseh padavin.

kor pa ne bi mogel sprejeti dose-danjih izgovorov,« je bil odločen naš sogovornik. Seveda od ureditve struge ne bo imela koristi samo njegova kmetija, ampak še veliko drugih.

»Imamo sicer 10 hektarjev veliko posestvo, vendar se ne moremo specializirati za določeno dejavnost, ker je njivskih površin premalo. Do sprejetja zakona o zemljiškem maksimumu v prvih povojnih letih smo imeli 15-hektarsko kmetijo. Če bodo sprejeli zakon o denacionalizaciji in vračali odvzeto premoženje v naravi, bo to dobro za nas kmetijce, čeprav bomo morda dobili nadomestna zemljišča. Naša kmetija bi nujno rabila vsaj še 2 hektarja zemlje, da bi lahko pridelala dovolj krme za živino in drugih pridelkov. Zdaj imamo 14 glav živine, o usmerjenosti proizvodnji pa ne morem govoriti, saj redimo pitanje, imamo krave molznice, svinje.«

Domačija Voršičevih, ki pa so bolj znani po domačem imenu Košarovi, je na pobočju in ne daleč od kopališča Moravci. Mimo nje pelje makadamska cesta, s katere se ob lepem vremenu dviga prah. Ta pa Tončku Voršiču ne zastre pogleda v njegovo dolino, kjer teče potok Bukovnica in od katerega je v dobrih metri odvisno ali bo krma in kakšna bo. Sicer pa: drugo leto boljše bo ...

Š. Sobočan

Tonček Voršič se na naši sliki sicer smeji in kaže močno obraščeno in zaraščeno potočno strugo, dejansko pa mu gre na jetra, ker, četudi je vsakršni funkcionar, še vedno ni izbral regulacije Bukovnice.

Foto: Š. S.

celo življenje bori za poglobitev struge in razširitev potoka Bukovnice, rezultata pa ni in ni. Tisti, ki naj bi dela financirali, so se izgovarjali, da regulacija ni potrebna, saj se voda razlije le ob zares hudih naliwih. Tonček je seveda trdil in dokazoval druga-

»Te dni smo pokosili travnik in domov pripeljali dva voza sena. Krave se ga nočejo dotakniti, ker je blatno. Pred kosnjo je bila poplava in onesnažila travnik. Nekako se bom sprijaznil z najnovejšo obljubo, češ da bodo potok uredili prihodnje leto, nika-

KRAJEVNA SKUPNOST STROČJA VAS

Samoprispevek tudi za kapele

V Podgradju, Pristavi, Presiki, Nunski Grabi, Rinčetovi Grabi in v Stročji vasi, ki sestavljajo istoimensko krajevno skupnost, so ponosni na dosežke v zadnjih nekaj letih. Te nam je predstavila tajnica krajevne skupnosti Marta Bogdanova:

»Najprej bi rada povedala, da ljudje iz teh krajev ne le da prispevajo denar, ampak tudi pomagajo z delom, zato marsikatero naložbo izpeljemo v lastni režiji, recimo gradnjo mostov. V iztekajočem se mandatnem obdobju sedanega sveta krajevne skupnosti, ki mu je predsedoval Branko Modlic, smo zgradili mostova na potoku Kozarica in reki Ščavnici na območju njivskega kompleksa Zagrajenca. Uredili smo potok Presika, saj je bil zaraščen. V vseh šestih vaseh smo napeljali telefonsko omrežje, tako da imamo zdaj na območju naše krajevne skupnosti, ki ima 450 gospodinjstev, 230 telefonskih priključkov. Ogromno denarja je šlo tudi za napeljavo te-

PRISTAVA — S krajevnim samoprispevkom so v KS Stročja vas sofinancirali tudi ureditev kapel. Tale posnetek je s Pristave. Foto: Š. S.

levizijskega omrežja, na katerega je priključenih 230 gospodinjstev. Krajevna skupnost je tudi sofinancirala ureditev veroučne učilnice, za katero je prostore odstopila šola. V Stročji vasi,

Presiki in na Pristavi pa smo denarno pomagali pri obnovi vaških kapelic. Čeprav imamo asfalt v vseh vaseh, imamo še nekaj makadamskih cest. Te smo v zadnjem obdobju dobro vzdrževali, v naslednjih letih pa jih bomo poskušali asfaltirati, zlasti v Rinčetovi Grabi.«

Naša sogovornica je že namignila na načrte. Teh je kar veliko: torej nadaljnja posodobitev cestnega omrežja, ureditev ulične razsvetljave, obcestnih jarkov, načrtujejo gradnjo kanalizacije in tako naprej. V Stročji vasi so tudi že odkupili 15-arsko parcelo v bližini šolskega poslopja, kjer naj bi nastala nova trgovina ali pa kaka mirna obrt. Zamisli za nadaljnji razvoj vasi z območja KS Stročja vas je veliko in skušali jih bodo kar največ uresničiti. To pa ne bo odvisno zgolj od krajevnih samoprispevkov, ampak tudi od pripravljenosti ljudi: če bodo še naprej tako radi neposredno pomagali z delom, potem tudi v prihodnje uspeh ne bo izostal. Š. Sobočan

MOST — Tajnica KS Stročja vas Marta Bogdan nam je pokazala most čez potok Kozarica, ki so ga zgradili v lastni režiji.

— GORNJA RADGONA

Dan šole tradicionalen

Osnovna šola Jožeta Kerenčiča iz Gornje Radgone z 911 učenci vse bolj uresničuje načelo — približati se okolju. V ta namen bodo v soboto, 22. junija 1991, izvedli dan šole, na katerem bodo prikazali dejavnost šole. Seznanili bodo starše in druge občane z dosedanjim delom in načrti. Pripravili bodo tudi modno revijo, sodelovali bodo radgonski gasilci in drugi. Ravnatelj šole Dušan Zagorc meni, da bi dan šole moral postati tradicionalen.

F. Klemenčič

STAVEŠINCI

70 let gasilskega društva

V Stavešincih bo gasilsko društvo letos praznovalo 70-letnico delovanja. V okviru tega jubileja bodo pripravili več prireditev. Največja pa bo 16. junija, ko bodo izvedli tekmovanje gasilcev iz občine Gornja Radgona, na katerem bo sodelovalo okrog 500 gasilcev. Proslavo pa bodo pripravili tudi ob jubileju.

F. Klemenčič

S PATRONAŽNO SESTRO

K LJUDEM, KI SO JO PRIČAKOVALI

Ne izza pisarniške mize, ampak le če stopiš do ljudi in v domove, spoznaš njihovo življenje. Če to storiš enkrat, potem si jih videl in zvedel tisto, kar so v bežnem srečanju pripravljeni povedati, če pa jih obiškuješ vsak dan ali teden, če jih je treba obiskovati mesece in leta, potem že živiš z njimi.

In patronažna sestra živi s svojimi ljudmi. Ve ne le za bolezen, ki je zaznamovala ljudi, nekatere za leta ali desetletja, ne le za njihove hude bolečine, ampak tudi za tegobe in probleme v njihovem življenju, za družinske težave pa tudi vesele trenutke. Živi s svojimi ljudmi ter čuti zanje in z njimi, pa vendar mora ostati vsem, ki ji zupajo, v oporo, vzpodbudo, razvedrilo in tolažbo.

Samo prisesti je treba v avtomobil patronažne sestre in se z njo odpraviti na teren, pa to spoznaš: njeno mesto med ljudmi, pomen in tudi delo. Ne da bi sama karkoli povedala. Ljudje povedo in s svojim ravnanjem spremljevalcu dajo vedeti. In če jo sprejemajo z zupanjem, se odpro in spregovorijo tudi slučajnemu spremljevalcu, ki želi pisati o delu patronažne službe ter o ljudeh, ki potrebujejo zdravstveno pomoč in nego na domu.

Delo ali pot vsake patronažne sestre, ki ima na terenu sladkornega bolnika, ki si sam ne more odmeriti primerne doze inzulina, se začne pri njem, kajti le po injekciji lahko zaužije prvo hrano. Tudi sestra Gena je stopila najprej do njega. Sproščen jutranji pogovor je njenega varovanca spravil v dobro voljo in rade volje je še meni povedal o svojih tegobah in problemih. Pravil je, da je najhujše to, da ne upa kam daleč od doma, saj lahko pade v diabetično koma in le redki vedo, kako takrat z njim ravnati.

Z drugačnim ravnanjem in besedami je bilo treba pristopiti k dedku po kapi in njegovi ženi, ki zaradi možgane bolezni prav tako hudo trpi. Sestra je znala prislusniti in potolažiti ter iz papirnate vrečke izbrala zdravila, za katera so jo prosili. To naj ne bi bilo delo patronažne sestre, pa vendar so ji ljudje za to zelo hvaležni, saj, kot je povedala druga babica, ki sva jo obiskale zaradi velike odprte rane na nogi, »... nimam nikogar, ki bi mi nosil zdravila. Če ne bi bilo sestre, bi vedno morala prositi nekoga od sosedov.«

Sestra je torej predala zdravila, svetovala, kako jih morajo jemati še naprej, babica pa se je obrnila k meni ter se potožila tudi o tem, da so zdravila sedaj draga. Starostniki namreč tudi plačujejo prispevek in ker stalno potrebujejo nekatera zdravila in več vrst le-teh, je to zanje velik izdatek.

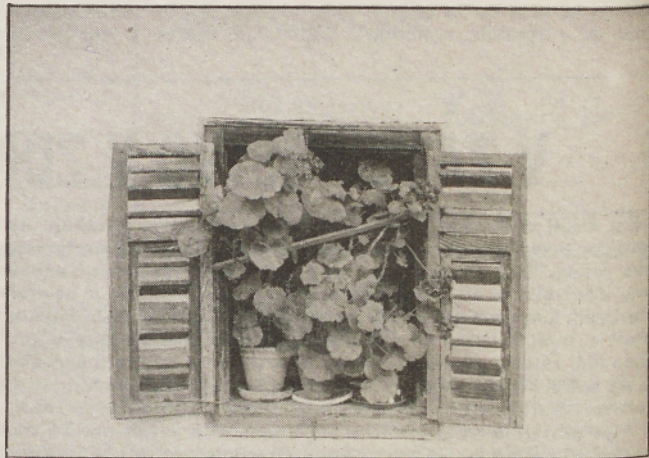
Tisto dopoldne je sestra morala obiskati kar nekaj varovancev in jim oskrbeti odprte rane. Povedala je, da si ne more zamisliti, kaj bi bilo, če ne bi prihajala k njim, saj starostniki do zdravstvene ambulante preprosto ne morejo priti, svojcev nimajo ali jih v dopoldanskem času ni doma, vsi pa tudi nimajo avtomobila. Tako velike

odprte rane — nekatere pokrivajo skoraj celo golen — pa je treba stalno in primerno negovati, da se ne širijo.

Devetdesetletna babica, ki sva jo obiskali in ki ji je možno peša spomin ter orientacija v prostoru in času, pa je prepričana, da tako dolgo živi le zato, ker sestra prihaja k njej in ji daje injekcije. Injekcija oziroma zdravilo gotovo prispeva, da babica še živi, veliko pa je

ljudem in življenju, ki je zaznamovano zaradi bolezni, ter o delu, ki ga opravlja patronažna sestra.

Stiske ljudi, ki so zapisani bolezni, ki redko ali sploh ne zapustijo domače hiše, skorajda ne poznamo. Živijo, razen za svoje, skorajda neopazno za ljudi aktivnega življenja in naglice. Pa me ti ljudje le večkrat vprašajo, kaj sem videla na terenu. Včasih jim pripove-

njeno prepričanje o življenjski moči, ki jo prinaša.

Če sprejemamo željo po življenju kot človeško, pa ni niti najmanj nečloveško njeno nasprotje — želja, da življenje, ki je dozorelo, ugasne po naravni poti. Tako se je odločila babica z druge vasi, ki hudo trpi. Sestra prihaja vsak dan, tudi dvakrat, da ji lajša bolečine in ji nameni še kako toplo besedo.

Skoraj ves dopoldan sva tako trkali na vrata in ko sva zaprla zadnja v tistem skupnem delu poti, mi je preostalo le, da zberem svoje misli in vtise o

dujem in želim predstaviti tudi to, da je lahko še drugačno življenje, kot ga živijo ali poznajo sami. Morda za trenutek pomislijo, a že v naslednjem trenutku hitenja pozabijo.

Tako, kot je zastrto življenje teh ljudi, ki sem jih obiskala, tako je družbeno nepoznano tudi delo patronažne sestre. Nepoznano in celo v stroki ne na mestu, ki bi ji pripadalo. Delo patronažne sestre je namreč mnogo obsežnejše, kot ga zmorejo izmeriti številke.

Majda Horvat

V patronažni službi lendavskega zdravstvenega doma je sedem patronažnih sester, kar pomeni, da patronažna sestra skrbi za približno 3500 ljudi. V predlagani novi zdravstveni zakonodaji naj bi za 2500 ljudi ali 780, največ 930 družin. Patronažna sestra opravlja patronažno delo ter neguje bolnika. V patronažno delo spadajo redni obiski pri novorojenčku in otročnici, obiskovanje otrok do 18 leta starosti, bolnikov, alkoholikov, socialno ogroženih, starostnikov in drugih. Te obiske sestra načrtuje, medtem ko nego na domu opravljajo po naročilu zdravnika zdravstvene ambulante ali bolnišnice. Lahko pa tudi sama na terenu ugotovi, da bi kdo bil potreben negi, in ga vključi.

Zaradi zmanjšanja sredstev za zdravstvo se je znižalo tudi število patronažnih obiskov. Sestre na terenu večino ali kar tri četrtine dela opravljajo kot nego bolnika in le četrtino je tistega pravega patronažnega dela.

Patronažne sestre pa opravljajo tudi zdravstvenovzgojno delo na osnovnih šolah. Vsaka je zadolžena za določeno šolo, kjer potem predava, največkrat ob določenih dnevih. Prav zaradi njihovega poslanstva, ki je tudi izobraževalno, se same morajo dodatno izobraževati. Kot je povedala vodja patronažne službe Gena Virag, so za to vodstveni delavci vedno imeli razumevanje, pa tudi za druge njihove potrebe.

NOVA KASETA

»OSTANI Z NAMI«

Brane Drvarič se ukvarja s petjem od leta 1988, ko je izšla njegova prva kaset z naslovom

Nora noč. Zdjaj je pri Založbi kaset in plošč RTV Ljubljana izšla druga kaset, ki se imenuje Ostanj z mano. To je tudi naslov skladbe, za katero Brane Drvarič trdi, da bo uspela. Uspela pa je že zdaj, saj je prva naklada

kasete že pošla. Na njej najdete skladbe za najrazličnejše priliko. Vaša ušesa so se gotovo že navadila na ženitovanjsko Adijo, ledig stan, ki jo želi slišati v oddaji Najlepše želje s čestitkami in pozdravi vsak, ki stopa v zakonski stan. Pesmi Vse najboljše in Mama gotovo tudi spadata med čestitkarske skladbe. Le kdo še ne pozna melodije Barbi, Barbara, ki je tako kot Adijo, ledig stan bila tudi pesem tedna na Murskem valu. Himna pevčeve gostilne v Ivanjcih pa je zagotovo skladba Točajka, daj še lire tri, da nazdravimo v družbi si ... Ta družba pa so zagotovo vsi Brantovi oboževalci in oboževalke. Da je Brane Drvarič uspel ne le v pomurskem prostoru, ampak tudi širše, prita podatek, da je svoj glasbeni projekt zastavil skupaj z Božidarjem Wolfandom Wolfom, ki je avtor večine omenjenih skladb, medtem ko je Drvarič tudi sodar skladbe Bella bellissima z nove kasete Božidarja Wolfanda.

Smilja Baranja

LJUTOMER

Hortus — vrt v kozarcu

Lani so v Ljutomerskem sektorju za pridelavo vrtnin Emona Commerca iz Ljubljane uvedli novo blagovno znamko Hortus, ki se je zelo uspešno izkazala. Čeprav so vložili okoli tisoč ton vrtnin, so kolarci na policah prodajaln skorajda že pošli, pa tudi zalog ni več. Tako je nekdanji tozdr Agropod zdaj najuspešnejši med šestimi sektorji Emona Commerca in Ljubljane o kaki odcepitvi oz. osamosvojitvi še slišati nobeno. Res pa je tudi to, da bi v primeru neodvisnosti imelo 58 redno zaposlenih v Ljutomeru nekoliko večje plače, kot jih imajo zdaj.

Se pred dvema letoma so bili v Ljutomeru nekakšna pretovorna postaja, kjer so sprejemali blago z juga in ga pošiljali v Ljubljano, danes pa njihova lastna proizvodnja vrtnin dosega že 70 odstotkov letne realizacije. Direktor Marjan Krajc je povedal, da bodo letos predstali od 1500 do 2000 ton vrtnin, denar za odkup imajo že prijavljen. Računajo na zmanjšanje tržniške zaradi osamosvojitve Slovenije in bodo morebiti poskušali celo izvažati. Tega sicer do zdaj niso počeli, saj je embalaža predražila in zato njihove cene niso konkurenčne na zunanjih trgih.

Verjetno bodo imeli nekaj težav tudi s surovinami, ki jih v glavnem dobijo s Hrvaške in iz Bolgarije.

Razveseljuje pa je, da se tudi vedno več domačih pridelovalcev zanaša na sodelovanje. Če bo letina dobra, bodo imeli preveč kumar, vendar jih bodo lahko prodali italijanskim kupcem, ki se zanimajo zanje. V paleti vložnih vrtnin se bo letos pojavila tudi korenina. Kaže, da so proizvodnjo še pravi čas preumislili, saj je zdaj linija za vlaganje vrtnin, ki so jo v preteklosti pogladi le v sezoni in so jo že numeravali prodati, polno zasedena vse leto. Resda je stara že deset let, vendar so jo posodobili in za to porabili šest milijonov dinarjev. Uporabljajo jo samo zase, storitveno pa delajo le še za nemškega partnerja, za katerega vložijo v alkohol okoli 300 ton višnje na leto. Ta se bo letos verjetno »odselila« v nekdanjo vzhodno Nemčijo, vendar bo v Ljutomeru obdržal sodelovanje italijanski naročnik, za katerega zdaj dela Nemec. Vse druge dejavnosti — trgovina, pakiranje lesnikov, orehov, moka, kaše in lesnega oglja predstavljajo okoli 30 odstotkov letne realizacije.

Ljutomerčani še vedno uspešno sodelujejo s srbskimi partnerji, ki jim ne delajo težav s plačili in pokupitvijo okoli 20 odstotkov blaga.

Nova sezona bodo začeli brez dolgo ali izgub, na pomoč pa jim bo prišlo še okoli 100 sezonskih delavcev. Delo imajo zagotovljeno in ni strahu, da bi morali, tako kot veliko drugih delavcev v Pomurju, s knjižico v roki romati na zavod za zaposlovanje.

Lidija Kosi

KMETIJSKI STROKOVNJIKI, sodelujte s strokovnimi nasveti v Kmetijski panorami

BIO ZA ZDRAVJE IN EVROPO

Pridelava, predelava, skladičenje in prodaja bioživil so v razvitem svetu v zadnjem desetletju dosegli neverjeten razmah. Po bioživilih posegajo potrošniki, ki želijo živeti zdravo (in teh je vedno več) in za zdravo življenje plačati tudi višjo ceno. Ne samo da so bioživila dosegla na policah še tako odročnih trgovin, postala so sestavni del zdravega načina življenja, ki ga na veliko in zelo uspešno ponujajo zdravilišča, turizem v gorah in na kmetih v Avstriji, Nemčiji, Švici... Na račun nove ponudbe zdravilišč so v Nemčiji na podlagi ankete med gosti ugotovili, da se je obisk v lanskem letu povečal za 20 odstotkov, in to prav zaradi večjega števila razsvetljenih, ki razmišljajo in ukrepanje po načelu, da se zdravljenje spreminja v skrb za zdravje. To, kar je v razvitem svetu že utečeno in donosno, pri nas še ni potrjeno. Že pri sami definiciji živil, njihovi pridelavi in predelavi, potrebni oziroma upravičenosti so si mnega strokovnjakov različna. Ekologi zagovarjajo pridelavo brez sintetičnih, herbicidov in pesticidov, prav takšna naj bi bila tudi predelava. Agronomi trdijo, da je dodatke potrebno zmanjševati, ne sicer ukiniti, ampak je potrebno vzpostaviti določeno ravnotežje med minerali v zemlji in dodajanjem, pri škropljenju pa izključiti zdravju škodljive. Zdravniki se o bioživilih izražajo pozitivno, vendar pa stojijo na stališču, da ni nikjer dokazano, da bi bila biohrana bolj zdrava od običajne. Najbolj prav bo, da med temi mnenji izberemo srednjo pot: bioživila da, vendar ne za vsako ceno in na vsak način. Pa vendar bo tej diplomatski odločitvi težko slediti, če se želimo po standardih približati pridelavi

BIOŽIVILA

bioživil na Zahodu, ki poteka po točno določenih smernicah. To so t.i. smernice IFOAM, ki jih je vzpostavilo združenje oziroma gibanje za pridelavo biohrane v evropskem prostoru. Te smernice točno določajo, kakšna mora biti kmetija ali posest, ki želi pridelovati bioizdelke, kakšne ekološke razmere za pridelavo, kakšna izbira vrst in sort rastlin, gnojenje in zaščita. Podobne smernice kot pri biološkem kmetijstvu so tudi pri živinoreji. Tu je pomemben nov način vzreje — brez privezov, gibanje, brez zdravil, z biokremo. Bioživila morajo biti tudi posebej skladiščena in označena. To pomeni, da imajo označen naziv kmetije, ki je izdelek pridelala, kot tudi ime institucije, ki ga je nadzirala. Naključju torej ni prepuščeno nič. In kako je pri nas?

Kot se je izkazalo na Bitenčevih živinskih dnevih, posvetu, ki je potekal v okviru podiplomske-

ga študija živilske tehnologije in je bil namenjen bioživilom, obstaja velika podpora za pridelavo biohrane, seveda z vsemi pomisleki, da evropskih smernic pri nas ne bomo mogli v celoti izvajati. Različna mnenja strokovnjakov, prepočasno prilagajanje tokovom v svetu in težak gospodarski položaj, v katerem se je znašlo naše kmetijstvo, so verjetni vzroki, da pravilniki o pridelavi biohrane še niso izdelani. Pa vendar se še najdejo lastovke, ki skušajo v ponudbo živil vstopiti s predznakom BIO. Ta bo potreben tudi za Evropo, v katero hitimo.

Da so prve lastovke označile biopomlad v Pomurju, ne preseñe, saj tukaj pridelava bioživil v mnogočem ustreza smernicam EGS. Najdlje so pri tem prišli v Ljutomerskem Mikrokosmosu, rojeva se tudi Goričko. Želeli bi, da bi tem prvim lastovkam sledila jata, ob podpori vseh inštrumentov, ki so za uvajanje novih izdelkov nujno potrebni. Ne bi bilo dobro, če bi ta pridelava propadla in bi izgovore o neuspešnosti iskali v prehitenju časa, ne pa v lastni nesposobnosti. Spomnimo se šole zdravega načina življenja s poudarkom na bioprehrani v nekdanji »beauty farmi« Zdravilišča Radenci in izgovora, da so neuspešni zato, ker prehitujejo čas. Sedaj je čas in konkurenca prehitava njih.

RENATA FICKO

Nekatera nujna dela v sadovnjaku

Gnojenje

Za sadjarja je pomembno, da pozna pomen posameznih elementov za sadno drevje, da pozna znake, ki se pojavljajo pri pomanjkanju katerega od njih, in zna ukrepati, da se popravi določene pomanjkljivosti pri prehrani sadnega drevja. Pomembni so makroelementi: N (dušik), P₂O (fosfor), K₂O (kalij), Ca (kalcij) in MgO (magnezij), mikroelementi: B (bor), Fe (železo), Mn (mangan), Cu (bakar) in Zn (cink) pa tudi drugi elementi, ki pa jih je v zemlji dovolj.

Sedaj je še čas, da dognajmo sadno drevje, posebno jagodičevje z dušikom (N) in določene sadne vrste z magnezijem (Mg) in kalcijem (Ca). Dognajmo je z umetnim gnojilom KAN (nitromonkal), z ureo ne smemo dognajevati, razen foliarno, vendar v strogo (0,5%) predpisani količini. Poznamo tudi razna foliarna gnojila, ki jih moramo uporabljati v predpisani koncentraciji. Foliarna gnojila lahko mešamo skoraj z vsemi sredstvi za zaščito sadnega drevja. Uree ne smemo mešati s sredstvi, ki vsebujejo S (žveplo). Za obstojnost sadja (jablko) je pomembno, da škropimo sedaj po cvetenju (v razmaku 8–10 dni) trikrat in približno 10 dni pred obiranjem s Ca v različnih oblikah, z N le drevesa, ki so slabotna in ki so dobro obložena s plodovi.

Oskrba tal v sadovnjaku

Zaradi različnih sadnih vrst, podnebnih razmer in različnih vrst tal imamo tudi različne možnosti oskrbovanja zemlje. Te so: čista obdelava, negovana ledina, ledina (starejši nasadi) in kemično zatiranje s herbicidi v pasovih. Posebno moramo paziti, da rastlin, ki imajo korenine plitvo (ribez, robide) ne bi okopavali, če to že moramo opraviti, okopljimo le gornji sloj zemlje, da ne poškodujemo korenin. Pri

uporabi herbicidov moramo biti zelo pazljivi, ker so zelo strupeni, z nestrokovnim delom pa lahko naredimo veliko škodo. Obvezno moramo uporabljati škopilnice z nizkim pritiskom in posebno šobo (razpršilce) za herbicide, ki prši v obliki metle. Sadjarji ne smemo škropiti s herbicidi ob pomoči motornih škopilnic. Škropiti moramo v oblačnem vremenu ali zvečer, ko ni vetrovno. Pred škropljenjem obvezno preberite navodila ali pa se posvetujte s strokovnjakom.

Poletna rez in redčenje plodov

Poleg zimске (do konca marca) poznamo še poletno ali zeleno rez. Dandanes si ne moremo zamisljati naprednega sadjarstva brez poletnih del na sadnem drevju.

— Mandanje — je pomembno pri vzgoji mladih dreves; odstranjujemo nepotrebne brste (poganjke nekaj cm), tako da se preostali lahko bolje razvijejo.

— Pinciranje — opravljamo ga prav tako pri mladih drevesih, posebno v drevesnicah, ter pri vzgoji hreskev in nektarin.

— Upogibanje in razpiranje — je zelo pomemben ukrep, če želimo imeti lepo krošnjo in naslednje leto zanesljiv pridelek. Pečkarje upogibamo, koščičarje pa razpiramo. Zelo pomembno je, da spodnje ogrodne veje povežemo tako, da ne oblikujejo pravega kota, ampak so malo privzdignjene. Zgornje veje pa moramo upogibati navzdol. Z upogibanjem zaviramo rast mladice in spodbudimo, da se oblikujejo cvetni brsti za naslednje leto.

Odcvetela (lanska) vejica pa bo zanesljivo obdržala plodove kot pa neupognjena. Najidealnejši čas za upogibanje je oz. cvetenja do srede junija, letos mladice pa bomo upogibali julija ali avgusta, odcvetne pa izrezali. Mladice ne smemo upogibati v loku.

— Rez stranskih vej — veje, močno obložene s plodovi, prikrašujemo od cvetenja; točnega časa skoraj ni. Vemo le, da npr. sorti jonathan in idared lahko prikrašujemo že pred cvetenjem. Sorte, ki niso nagnjene k izmenični rodnosti, pa niso tako občutljive za vse naše napake.

— Zarezovanje — tam, kjer na steblo nimamo veje, lahko zarezemo z nožem ali žagico nad specim očesom in bo zrastle veja ali rodni brst. Če zarezemo bolj zgodaj, dobimo daljšo vejo, če pozneje (julija ali avgusta) pa cvetni ali lesni brst.

Redčenje plodov je zelo pomemben ukrep. Mlada drevesa — jablane do treh let moramo redčiti ročno — delno redčimo že s škjarjami (rez), v socvetju naj bi puščali le dva plodiča. Za določene sorte je pomembno, da jih redčimo zelo zgodaj: rdeči boskop pred cvetenjem (balone), summerred ob cvetenju, prav tako sorto elstar, potem jonagold itd. Večina sort je izmenično rodna; če so imele lansko leto bujen nastavek, letos niso cvetele ali slabo. Zato je pomembno, da letos močno cvetoča (obložena s plodiči) drevesa redčimo. Starejša drevesa lahko redčimo kemično (posvet s strokovnjakom). Zelo znana sorta za izmenično rodnost je tudi zlati delišes, pa tudi njegovi tipi. Redčenje je nujno tudi pri breskvah in nektarinah, o čemer smo že pisali. Redčimo torej: hruške, jablane, breskve in nektarine. Nekatere stare sorte jablan pa skoraj ne moremo pripraviti, da bi rodile vsako leto.

Junijski rez je v modernem sadjarstvu nujen ukrep. Posebno hujno rastočim sortam (gloster, jonagold, elstar, close, melrose itd.) moramo obvezno očistiti vrhove in jih prikrašati. (V modernih sadjarskih deželah 15. junija, najdaljši dan najkrajša noč). Pri mladih drevesih prikrašavamo vrh pod najdaljšim stranskim poganjkom na najbolj šibkega, pri starejših drevesih pa na vodoravno vejo zelene višine. Več o poletnih delih drugič, posebno rezi koščičarjev in jagodičevja po obiranju. Praktični prikaz poletnih opravil v nasadih bo 16. junija ob 10. uri na enoti KG Rakičan v Mačkovcih, ki ga organizira Sadjarsko društvo Pomurja.

Vlado Smodiš, inž. agr.

Dognojevanje travnikov in pašnikov

Za intenzivno pridelavo kvalitetne krme na travinju je zelo pomembno gnojenje oz. dognojevanje z dušikovimi gnojili. Dušik (N) pospešuje rast in razraščanje rastlin, zgoščuje sklop na m² ter podaljšuje vegetacijo. Vpliva na povečano vsebnost beljakovin in drugih dušikovih spojin.

Delovanje dušika (N) v ruši je zelo hitro, podvržen je lahko tudi izpiranju in denitrifikaciji, zato z njim ne gnojimo na zalogo, temveč za vsak odkos posamezno.

Z odmerki ne smemo pretiravati, ker enostransko gnojenje pospešuje zapleveljenost travne ruše.

Za vsak odkos ali pašo dognojujemo v povprečju za 40 do 60 kg čistega dušika na ha, to je 150–200 kg KAN-a na ha. Količino mineralnih dušičnih gnojil lahko zmanjšamo v kolikor imamo v travni ruši tudi višji delež detelj, kajti tale vrsta rastlin si lahko preko bakterij, ki žive v sožitju z koreninami same naberejo dušik (N). Če je v travni ruši 30% detelj lahko po nekaterih podatkih bakterije vežejo okoli 70 kg čistega dušika na ha.

Na živinorejsko usmerjenih kmetijah se lahko del mineralnih gnojil, ki jih priporočamo za gnojenje njiv in travinja nadomesti delno, pri intenzivni reji pa skoraj v celoti z organskimi gnojili, kot so hl, gnoj, gnojevka in gnojnica. Hranila v organ. gnojilih imajo veliko gospodarsko vrednost, poleg glavnih hranilnih elementov kot so N (dušik), P (fosfor) in K (kalij) vsebujejo tudi dragocene mikroelemente predvsem pa organsko snov, ki izboljša rodovitnost zemlje. Organska gnojila, predvsem pa gnojevko, če je imamo večje količine lahko uporabljamo tudi na travinju. Poleg pozitivnih lastnosti (org. snov, makro in mikro elementi, vspodbujena rast detelj) na travno rušo ima gnojevka tudi negativne (lastnosti) učinke, ker pri nepravilni uporabi lahko povzroči šok — zastoj v rasti ruše in poveča nevarnost zapleveljenja in onesnaži krmo, kar povzroča motnje v preskrbi z minerali in širjenje boleznih in parazitov. Negativna stran gnojevke je tudi ta, da ljudem smrdi (pri aplikaciji). Vendar gnojilna (gospodarska) vrednost gnojevke te negativne vplive odtehta.

Relativni izkoristek ali gnojilna vrednost iz organskih gnojil je mnogo bolj vprašljiva, saj je odvisna od številnih dejavnikov:

— čas uporabe
— vrsta gnojevke (prašičja gnojevka vsebuje 70% celotne količine dušika (N) v amonijski obliki, goveja pa okoli 50%).

— temperatura in vlažnost tal

Amonijski del dušika ima lahko, če je optimalno uporabljen, skoraj enak gnojilni učinek kot dušik iz mineralnih gnojil. Pri strokovni uporabi je lahko izkoristek okoli 80%, pri nestrokovni uporabi pa samo 30%. Nikoli ne bi smeli uporabljati gnojevke v suhem in toplem vremenu, ampak v času visoke relativne vlažnosti oz. ob dežju, če pa teh pogojev ni pa bi jo morali obvezno razredčiti z vodo (1:1).

Na ha lahko uporabimo 15–20 m³ gnojevke, m³ pa vsebuje 3–5 kg dušika (N), 1–3 kg fosforja (P₂O₅) in 5–7 kg kalija (K₂O). Torej, če uporabimo na ha 15 m³ smo s tem dali 50 kg dušika (N) na ha ob 80% izkoristku. Potrebno je paziti tudi na homogeniziranje (dobro premešati) in enakomerno porazdelitev gnojevke po površini. Pri gnojenju pašnikov naj ne bi uporabljali organskih gnojil, ker živina take travne ruše rada ne popase, gnojimo le tiste čredinke, ki so namenjene za košnjo.

Zita Novak, dipl. ing. agr.
Stane Kapun, dipl. ing. agr.

ZASEBNO PODJETNIŠTVO

Mekotnjak agro že posluje

Znano je, da so mnogi zasebniki ustanovili družbe z omejeno odgovornostjo, vendar jih posluje manj kot polovica. Med tistimi redkimi, kjer so že na samem začetku poprijeli, je družba Mekotnjak agro v Ljutomerski občini. Uradno je to trgovinsko, storitveno in proizvodno podjetje, dejansko pa je predmet poslovanja širši: kmetijska proizvodnja in storitve na področju poljedelstva, vrtnarstva, sadjarstva, vinogradništva, gozdarstva, živinoreje, šampinjonov in polžev ter opravljanje kooperacijskih poslov v teh dejavnostih.

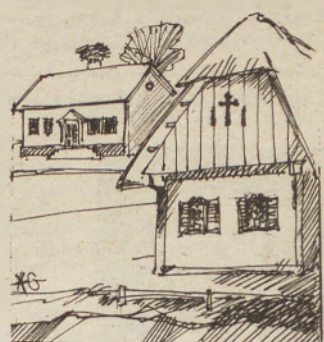
Firma Mekotnjak agro je začela najprej z organiziranjem pridelovanja huc golice. Njeni kooperanti so v vseh pomurskih občinah in tudi v sosednjih hrvaških krajih. Letos so tako spodbudili pridelavo na površini 120 hektarjev. Tudi proizvodnjo kumar so organizirali, in sicer na 12 hektarjih. Zaradi oddaje pridelkov so se povezali z oljarnama Fram in Slovenska Bistrica ter Emona Ljutomer. Da bi bilo pridelovanje čimbolj uspešno, so na pridelovalnih območjih pripravili predavanja s sodelovanjem Kmetijskega inštituta Ljubljana. Mekotnjak agro si tudi prizadeva, da bi iz republiške sklada za demografsko ogrožena območja dobil denar za nakup namakalnih naprav, zlasti za površine, kjer pridelujejo kumarice. Sicer pa so načrti Mekotnjak agro veliki: postopoma razširijo dejavnost na vsa področja, za katera je registriran; že v bližnji prihodnosti pa bodo nabavili premično sušilnico za buče golice in zdravilna zelišča.

Š. S.

IŠČEMO NAJ-KMETIJO

Imate ali morebiti poznate kmetijo, ki se s svojo arhitekturo spaja s prekmursko ali prileško pokrajino, kmetovanje, ki je prijazno do narave, in dvorišče, po katerem se z veseljem sprehodite? Prijavite jo na naslov: VESTNIK, Titova 29, 69000 M. Sobota, do 15. junija, kajti iščemo naj-kmetijo Pomurja.

Najlepše in ekološko urejene kmetije bodo nagrajene!

PRIJAVNICA

Naslov lastnika kmetije: _____

Kratek opis kmetije: _____

Predlagatelj: _____

Še dobro, da ne kontrolirajo krav, saj sem jim pokrmil vso lansko pšenico.

FRANCEKOV PREMISLANJE

V prihodnje le »stari« trgovci?

V trgovskih podjetjih do sedaj resda še niso začeli množično odpustiti zaposlenih (Potrošnik je v enem letu zmanjšal število zaposlenih za 80, večina teh pa se je upokojila), vendar pa je bolj kot to zaskrbljujoče dejstvo, da v minulih mesecih niso sprejeli v službo nobenega mladega trgovca, ki je končal izobraževanje. Tudi to je naloga sindikata, so menili člani območnega odbora sindikata trgovske dejavnosti Pomurja pri Svoobodnih sindikatih Slovenije. Če zavod za zaposlovanje v prihodnje ne bo več sofinciral pripravništva, bo mladim onemogočena tudi ta možnost pridobivanja strokovne usposobljenosti in začasnega zaslužka.

Skupaj s tekstilno dejavnostjo bodo morali v prihodnje izvoliti tudi najprimernejšega poklicnega sekretarja. Izmed štirih prijavljenih kandidatov so se trgovci odločili za Antona Ošlaja, ki ga vsi že dolga leta poznajo in mu zaupajo, sam pa ima že nekaj izkušenj s sindikalnim delovanjem.

Marjeta Benko, predsednica odbora sindikata trgovcev, je strnila sindikalna videnja sedanjih gospodarstvenikov: »Splošna ugotovitev o poslovanju trgovskih podjetij v Pomurju je, da resda ni najboljše, toda glede na splošne gospodarske razmere in težave je še kar zadovoljivo. V vseh trgovinah se ubadajo s podobnimi problemi: padcem kupne moči, padcem osebnih dohodkov in zviševanjem cen. Kljub temu, da je promet znatno upadel, še ni večjih težav s presežkom delavcev. V MI (Lesnina) sta dva trgovca na časnem čakalju na delo. Hoteli so ju že uvrstiti med trajni presežek, vendar je sindikat pravočasno posredoval. Uspešno.«

Bernarda B. Peček

MESNA INDUSTRIJA POMURKA

PODJETNIŠKO PREOBLIKOVANJE MESNE INDUSTRIJE V POSLOVNI SISTEM POMURKA

Mesna industrija Pomurka vlagala v posodobitev tehnologije, ki bo omogočila diverzifikacijo proizvodov. Profitni centri so prvi korak v spreminjanju Mesne industrije v poslovni sistem Pomurka.

Kljub temu, da se tudi v Mesni industriji Pomurka srečujejo s podobnimi težavami kot ostala prehrabna industrija (zapiranje tržišč, plačilna nedisciplin, manjša kupna moč), ohranjajo pri večini svojih blagovnih znamk takšno prodajo kot v enakem obdobju lani. »Izjema so le trajne konzerve, ki smo jih prejšnja leta proizvajali za JLA,« nam je povedal direktor Mesne industrije Drago Salavec. »V letošnjem letu zaradi težav, ki smo jih predvidevali, nismo podpisali pogodbe z JLA, tako da smo v šestih mesecih zabeležili izpad 1000 ton trajnih konzerv. Izpad bomo skušali nadomestiti z večjim izvozom na Vzhod, kjer sicer prav tako obstaja bojazan zavarovanja plačil, in z večjo prodajo v Sloveniji.«

Položaj na jugoslovanskem živilskem trgu in možnosti za izvoz, ki sedaj v strukturi pomeni 18 odstotkov oziroma dva milijona mesečne realizacije, ocenjujejo v Pomurki zelo realno. Zavedajo se, da tržnega deleža na domačem tržišču ni moč povečevati, da v drugih republikah prodajo polovico proizvodnje, ki je namenjena domačemu trgu, in da lahko to povzroči ob drastični zaustavitvi pretoka blaga ali »trdi varianti«, kot sami imenujejo to možnost, velike težave v proiz-

vodnji in neljub poseg v strukturo zaposlenih. Da bi se izognili tem težavam, ki prinašajo s seboj predvsem nove konflikte in socialne nemire, so se odločili, da ohranijo lanskoletno raven proizvodnje s tem, da spremenijo njeno strukturo in pospešijo diverzifikacijo proizvodov. »Po daljšem času in temeljitem premisleku smo se odločili, da več investiramo v posodobitev proizvodnje, kar smo desetletje zapostavljali,« meni direktor Salavec. »Ocenjujemo, da potrebujemo za posodobitev tehnologije približno 25 milijonov dolarjev. Ena najpomembnejših sprememb bo naložba v proizvodnjo trajnih izdelkov, ki jih do sedaj v svoji ponudbi nismo imeli. Naložba je vredna 2,5 milijona dolarjev, inicialni kapital pa je prispeval naš angleški partner. Letna proizvodnja, ki bo stekla v oktobru, bo znašala 1.300 ton, od tega bo 80 odstotkov namenjeno izvozu.« Posodobitve bodo zajele tudi pakiranje, saj v Mesni industriji ocenjujejo, da razvoj trženja in potrošniki zahtevajo izdelke v primerni embalaži, ki zagotavlja trajnost, higieno in svežino. Novosti so tudi v Esko-programu, pripravljajo pa tudi nekaj novosti v skupini paštet.

»Dogodki na trgu in tržne zakonitosti nas silijo, da moramo

biti v proizvodnji bolj dinamični in prilagodljivi,« meni Drago Salavec. »Nestabilno in nestatično okolje, v katerem živimo in delamo, pa zahteva, da takšnim razmeram prilagajamo organizacijo.« Zaradi tega so že septembra lani oblikovali 23 profitnih centrov, 15 prodajnih in 8 proizvodnih, ki delujejo po načelu podjetij, usmerja pa jih tržna logika. Centri imajo velika pooblastila in s tem tudi večjo odgovornost, nagrajevanje pa je sorazmerno z doseženimi rezultati.

»Določene pozitivne rezultate v poslovanju profitnih centrov smo sicer pričakovali, vendar tako uspešnih ne,« je zadovoljen Drago Salavec. To nas obvezuje, da s podjetniškim preoblikovanjem nadaljujemo. Reorganizacija Mesne industrije v poslovni sistem Pomurka poteka po točno določenem rokovniku, ki predvideva, da bo že s prvim julijem nekaj profitnih centrov preraslo v družbe, kjer bo dejavnost enaka, razlika bo le v lastniškem odnosu.«

Podjetniško preoblikovanje poteka v Mesni industriji postopoma. Menijo, da le tako lahko izvajanje reorganizacije nadzirajo in da je potrebno stvari najprej spreminjati vsebinsko, šele nato statusno.

Renata Ficko

GRADBENIŠTVO

SINDIKALNI BOJ SE BO NADALJEVAL

Kot smo zvedeli pri Območnem odboru sindikata gradbeništva Pomurja, ki mu predseduje Avgust Horvat (Gradbenik Lendava), so v petek na Dnevu gradbenic v Slovenskih Konjicah naposled podpisali kolektivno pogodbo s tarifnim delom. Tako je med drugim določeno, da bo od maja naprej najnižja bruto plača 8.561,00 dinarjev, delovni čas pa je 40 ur tedensko. Tarifni del pa sicer prinaša 12 odstotkov več kot splošna pogodba. Terenski dodatek bo znašal 60 odstotkov od republiškega povprečja, če bo delavec poslan na delo dlje kot 25 kilometrov. Za delo v tujini pa bo faktor 1,5 v primeru evropskih držav in 2,00 zunaj Evrope. Seveda ne bo možno uresničevati vseh določil naenkrat, temveč je predvideno, da bodo v gradbenih podjetjih to uskladjili v roku 10 mesecev od objave v Uradnem listu.

Podpis kolektivne pogodbe pa še zdaleč ne rešuje težkih problemov

gradbeništva v Sloveniji. Sindikalni zaporniki so zato sklenili, da bodo imeli med 15. in 22. junijem protestni shod v

Ljubljani, ko bodo zahtevali tudi pogovor s predstavniki vlade.

JOG

V MI samostojni?

Do konca junija naj bi podpisali kolektivno pogodbo tudi trgovci, vendar se še sedaj pojavljajo predlogi za nove načine sindikalnega organiziranja trgovcev.

Eden izmed primerov so Moderni interieri — MI (Lesnina), kjer so vsem svojim enotam in tako tudi murskosloboški poslali predlog, naj se organizirajo v posebnem sindikatu znotraj podjetja. Vsa pravila delovanja so »zgodno« sestavljena, zagotovili bi jim prostore in ustrezno strokovno pravno pomoč, skratka vse pravice, kakršne zahtevajo sindikati. Omejeno je le sodelovanje s sorodnimi sindikati in povezovanje na občinski ravni!

Soboski delavci MI-ja niso vstopili v »Zajčev sindikat« in so namesto tega poslali v Ljubljano pisno obrazložitev, da so že organizirani v regijskem odboru sindikata trgovcev. Predlagana organiziranost jim ni všeč, kajti lahko se zgodi, da bodo morali tovrstni sindikati v vseh primerih upoštevati želje (zahteve) podjetja — stavkati bodo lahko, vendar tako, da ne bodo motili delovnega procesa.

bhp

OGROŽENA OAZA MIRU POMURSKIH GOZDARJEV

Mimo regulirane in z industrijskimi odpadki onesnažene Ledave smo se peljali v »središče« Črnega loga, enkratnega 740-hektarskega kompleksa s črno jelšo v nižinskem svetu, kjer se združuje dreves spreminjajo še z naravnim procesom. Poleg jelše raste v tem logu tudi jesen in hrast. Dokaz, da se narave ne da »prisiliti,« je zgodba o ameriškem jesenu: pred približno 40. leti so gozdarji vnesli v to rastišče ameriški jesen. V začetku so bili rezultati zadovoljivi, les je bil uporaben, elastičen. 1963. leta pa jih je presenetila manjša naravna katastrofa — pozni spomladanski sneg je 100 hektarjev masladanskega gozda povaljal. Drevesna vrsta se v tem okolju ni aklimatizirala.

UMIRANJE JELŠE

»Govorico gozda poznate gozdarji zelo dobro. Gozd govori sam zase, zato bomo šli peš. Čeli Črni log je v obliki mreže prepleten s kanali, jarki. Tudi danes so še jarki, toda v njih ni vode,« je pripovedoval Golenko. Povedano so nato prevajali še v madžarski in nemški jezik. Gost z Gradiščanskega je predlagal zajezitev jarkov, z novimi jarki pa bi nato dovajali vodo do nasadov, ki jo najbolj potrebujejo.

V Črnem logu smo videli tudi značilni primer »umiranja jelše«. Začetek konca je predstavljala prva jelša, ki je imela redko krošnjo ter svetlozelene in manjše liste. Po dveh letih bo verjetno podobna njeni sosedji, ki je že »umrla« — njen les je tehnično popolnoma neuporaben, skorja debela oguljena, krošnja brez listja. Polanski log s svojimi 414 hektarji je primer zgledno urejenega gozdnega nasada, v katerem lahko opazujete površine z različno starim drevjem — od 2 pa do

Gozd najlažje spoznaš, če se sprehodiš skozenj in prisluhneš njegovi govorici. Tako so storiili tudi udeleženci srečanja gozdarjev iz treh dežel.

Zadnja postaja popotovanja po Črnem logu in Polanskem logu je bila pri novem nasadu, kjer so gozdarji iz lendavske občine pred kratkim posadili dveletne rastline.

35 let starosti. Polanski log ni od večraj, saj so iz njega dolga leta dobivali drva Esterhazyji, le da so ga takrat (pa do približno leta 1950) pomlajevali s pomočjo panjev. Zadnja desetletja obnavljajo nasade črne jelše s sajenjem mladih dreves. Črna jelša v mladosti zelo hitro raste, saj lahko do svojega 60. leta doseže 30 metrov višine. Tudi količinski prirastek jelše je precejšen. Jelša nima naravnih sovražnikov; ne uničita je ne veter in ne mraz, pa tudi divje svinje, ki sicer povzročajo gozdarjem veliko preglavico, jo pustijo pri miru in so zadovoljne z njenim zavetjem.

POLANSKI LOG — MOČVIRSKI TULIPAN — STORKLJA

Eno brez drugega ne gre, vse troje pa je značilnost prekmurske pokrajine. Če ne bo Polanskega loga, ne bo močvirskih tulipana, če pa ne bo močvirij, ne bo hrane za štokrke.

Z uspešno rast črne jelše mora podtalnica segati skorajda do vrha zemeljske plasti.

»Gozdarji ne moremo z gotovostjo trditi, da gozd umira samo zaradi melioracij, je pa to zelo verjetno,« je povedal Golenko, ki že od 1978. leta na treh mestih v Polanskem logu meri gladino vode v vodnjakih. Povprečno je gladina vode letno manjša za 11 centimetrov, kar je zelo zaskrbljujoče.

»Jelša potrebuje veliko vode predvsem med vegetacijo. Zelo občutljiva je na mikroklimatske spremembe v ozračju. Gozdarji smo v velikem precejstvu na eni strani nas sili v nujnost večjega pridelka »socialno-ekonomske logika«, na drugi strani pa nas sili uničevanje narave opozarja »biološko-sistemska logika«. Gozdarji smo vmes. Kmetijski imajo sicer zahtevnejše posluš za zahteve naravovarstvenikov, vendar so posledice pretežno napak že velike,« je pripovedoval Golenko.

Jim bo uspelo, da se bo jelša v prihodnje spet sama pomlajevala? Ima za to sploh ustrezne možnosti?

Bernarda B. Peček

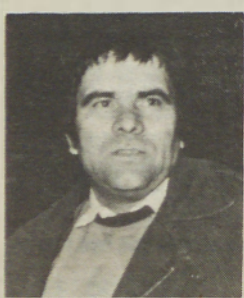
»Polanski log je znan kot oaza miru, nedotaknjenosti in sprostitve. Zaenkrat je še taka in gozdarji se borimo, da bi tako še dolgo ostala,« je odločno povedal Feliks Golenko, ki je tega dne prevzel vlogo predavatelja, le da poslušalci niso bili učenci ali naključni obiskovalci Polanskega loga in tamkajšnje logarice, ampak poklicni kolegi — gozdarji iz sosednjih pokrajin na Madžarskem in v Avstriji. Zadnje dni maja je namreč potekalo, tokrat že sedmič v Pomurju, srečanje gozdarjev treh dežel Pannonia, ki ga je že 19. po vrsti organiziralo društvo inženirjev in tehnikov. Tema letošnjega srečanja je bila: Posledice melioracij za gozdove.

GOVORICA GOZDA

Kako »uspešne« so bile melioracije v Pomurju, je bilo lepo vidno na prvi postaji svojevrstnega izobraževalnega potepa. Ustavili smo se na mostu, kjer so Bukovinski potok izliva v Kobiljskega. Polja, ki spadajo v lendavsko

občino, so bila pred 25 leti med prvimi izsušena. Pregloboki jarki, ki naj bi izsušili zamočvirjena polja in jih varovali pred poplavi, tečejo tudi mimo črnega loga, kjer pa potrebujejo jelše za normalno rast čim bolj vlažna tla.

GABOR PAPAI (MADŽARSKO GOZDARSKO DRUŠTVO), UREDNIK REVNIJE GOZDARSKI VESTNIK:

ješeveh, vendar pa je treba vseeno poudariti, da smo uničili ekosistem, ki je nadomestljiv.

Gozdarski časopis v svojem 125-letnem obstoju ni bil še nikoli tako pomemben kot sedaj, niti v času svetovnih vojn. V naslednjih 10. letih bodo morali postati središče naše pozornosti ne gozdarska stroka, ampak gozdovi sami, da bi v tem obdobju, ko lokalne samouprave gojijo velike apetite do gozdov, našli v izkoriščanju nekakšno normalno ravnanje. Iz tega boja morajo gozdovi iziti kot zmagovalci. Javnost je močna sila; prav tako mediji kot tudi naš strokovni časopis. Članstvo in vodstvo si prizadevajo, da bi vsi problemi (naj so regionalni ali splošno državni), ki so povezani z uničenjem gozdnega ekosistema na Madžarskem, dobili v madžarski javnosti ustrezen poudarek. Predvsem pa želimo pri tem poudariti naša prizadevanja in postopke za odpravo teh problemov.«

Huda nesreča pri Gradišču

V sredo, 29. maja, ob 13.50 se je na magistralni cesti zunaj naselja Gradišče pri Murski Soboti zgodila huda prometna nesreča. Jože Lukač iz Kroga se je peljal s tovornim avtom iz Gradišča in zavijal na desno na magistralno cesto Murska Sobota — Radgona. Zapeljal naj bi na levo polovico vozišča, s čimer je onemogočil nemoteno vožnjo vozilom, ki so peljala iz smeri Murske Soboti. Tedaj se je pripeljal s motornim kolesom (težek motor) 19-letni Tomaž Vreča iz Podgrada pri Radgoni. Ko je opazil oviro je začel zavirati, žal pa ga je zaneslo in je trčil v tovornjak. Pri tem se je, čeprav je imel čelado, hudo poškodoval in je kmalu po prevozu v bolnico umrl.

Lovec se je obstrlel

Ivan Weindorfer iz Dragotincev je 28. maja treniral svojega lovškega psa. Privezan je bil na povodec, katerega drugi konec pa je imel lovec ovit okrog zapestja. Lovec je streljal, da bi tako psa navadil na pokanje. Kaže pa, da se lovski pes počasi navaja na svoje poslanstvo, saj se je med streljanjem ustrašil in poskušal zbežati. To pa je bilo usodno za lovca: prestrašen pes je potegnil za povodec in s tem lovčev roko, v kateri je imel puško. Ta je počila in lovec se je ustrelil v nogo.

Kdo ga je pretepel?

Kaže, da se tudi pri nas v Pomurju v nočnih urah ne moreš več varno sprehajati po mestu. Da je temu tako, dokazuje noč z 31. maja na 1. junij. Kmalu po polnoči so namreč neznanci napadli 36-letnega Igorja J. iz Murske Soboti, ki se je vračal z zabave v hotelu Diana. Neznanci so ga celo pretepli in mu povzročili lažno poškodbo, zato je moral k zdravniku. Odvzeli so mu tudi manjšo vsoto denarja. Delavci organov za notranje zadeve so poostriili kontrolo.

Avto se je prevračal

30-letni Iztok Fister iz Bakovca se je 31. maja peljal z osebnim avtom iz Murske Soboti proti Bakovcem. Pred naseljem je zapeljal na desno bankino, nato pa v jarek, kjer se je vozilo nekajkrat obrnilo, nato pa trčilo v betonski most. Voznik, ki ni bil pripravljen na varnostni pasom, je zletel iz avta in se hudo poškodoval, zato so ga prepeljali v sobotško bolnico. Nastala je tudi velika materialna škoda: 30.000 dinarjev.

Rdeči petelin ne bo presenetil

Po nekajletnih pripravah so v lendarški občini letos uvedli stalno pripravljenost na področju požarnega varstva. Izvaja jo poklicna gasilska enota Nafta, ki tudi alarmira v občini po posebnem načrtu. Tako je možno alarmiranje gasilcev prek telefona s številko 93. V letošnjem letu bodo sistem alarmiranja še izboljšali z radijskimi postajami, ki naj bi jih imela večja gasilska društva. Stalna pripravljenost za takojšnje posredovanje gasilcev bo še okrepila požarno varnost v občini, predvsem pa zagotovila organizirano delo ob požarih oz. drugih nesrečah. JD

Poroke

MATIČNI URADI SO MURSKA SOBOTA — Marjan ŠLIČ, natakar iz Murske Soboti, in Alenka BRULC, predmetna učiteljica iz Murske Soboti; Andrej HAUKO, grafični tehnik iz Murske Soboti, in Jožica FLISAR, frizerka iz Veščice; Milan HORVAT, usnjarski delavec iz Vande vasi, in Andreja ŽIŽEK, usnjarska delavka iz Murske Soboti; Miran KUCHAR, milničnik iz Lemerja, in Blanka BUKVIČ, kmetijska tehničarka iz Lemerja; Janez NEMEC, prodajalec iz Veščice, in Mateja GABER, prodajalka iz Veščice. **ČESTITAMO!**

Zamenjali bodo registrske tablice

BO SIERA LEONE SLOVENIJA?

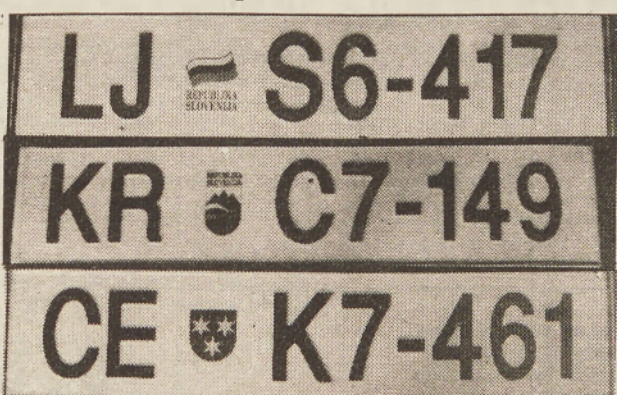
Jugoslovanske avtomobilske tablice niso več moderne. V Sloveniji bodo postopoma zamenjali 750.000 registrskih tablic in skoraj toliko prometnih dovoljenj ter več kot milijon vozniških dovoljenj. Vso to obsežno delo bodo opravili pristojni organi v treh letih, kajti samo zaradi teh zamenjav ne kanijo povečevati števila zaposlenih v občinskih upravnih organih. Te novice so sicer v okviru naših osamosvojitvenih prizadevanj. V ta namen so na upravi za pravno-upravne zadeve Republiškega sekretariata za notranje zadeve Republike Slovenije pripravili ustrezne osnutke tablic, prometnih dovoljenj in vozniških dovoljenj.

Po idejni zasnovi je nova registrska tablica od sedanjega daljša za 10 centimetrov in tako prilagojena evropskim normam. Podlaga bo bele barve s črnimi črkami oziroma številskimi, tablica pa bo obrobljena s tanko najverjetneje zeleno črto. Oznake vseh registrskih območij (LJ, MB, CE, KP, MS...) bodo nespremenjene, medtem ko bo za registrsko številko na voljo pet ali šest znakov — črk ali števil. Med oznako registrskega območja in številko bo simbol: slovenski grb (kateri, bodo odločili v republiški skupščini) ali grb mesta, po katerem se imenuje registrsko območje. Za Pomurje bo potemtakem grb Murske Soboti (še ga niso sprejeli).

Spremenili bodo tudi vozniška dovoljenja. Izdelano bo iz materiala, ki ga je skorajda nemogoče ponarediti (iz podobnega kot so nemška dovolje-

nja). Prednost novega vozniškega dovoljenja bo predvsem ta, da bo nanj mogoče vpisati vse kategorije od A do G in ne več kot doslej, ko imamo pravzaprav tri vrste dovoljenj: za traktor, za znanje cestno prometnih predpisov in tretje, najbolj pogosto, za vse druge kate-

gorije. Vozniško dovoljenje bo tridelno (kot večina evropskih), s tem, da bodo pridobili tudi nekaj več prostora za vpis omejitev ali ukrepov. V prihodnosti naj bi vozniška dovoljenja izdajali z veljavnostjo do določene starosti (na primer 60 let), ali do pridobitve nove kategorije. Zdaj vozniška dovoljenja veljajo 10 let, nato pa jih je treba podaljšati.

TABLICE — Osnutki novih registrskih tablic, ki bodo postopoma nadomestile dosedanje.

Pri prometnem dovoljenju pa ne bo bistvenih sprememb. Izdelano bo iz enakega materiala kot vozniško, nova bo le oznaka države, torej bo na njem pisalo Republika Slovenija.

je že zdavnaj »oddana« državi Siera Leone. Republiški sekretariat za mednarodne odnose si prizadeva, da bi Slovenija vendarle lahko pridobila oznako SL, kajti zahodno afriška republika Siera Leone uporablja oznako VAL. Oznake SL smo se nekako že navadili. S težavo pa bi se sprijaznili, če bi nam dodelili oznako SLO, pod katero se je dolgo časa skrivala splošna ljudska obramba, tudi SLA ne bi bila v redu, saj bi preveč spominjala na Jugoslavijo, SI pa bi razumeli kot Sisak.

Š. S.

Brezhibno vozilo je varno vozilo

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Lendava bo v sredo, 12. junija, med 9. in 16. uro izvedel akcijo Brezhibno vozilo je varno vozilo. Sodelovali bodo podjetje Integral — promet in delavnice Lendava, avto moto zveza Slovenije iz Murske Soboti ter postaja milice Lendava. V omenjenem času bodo vozniki motornih vozil lahko opravili brezplačne tehnične preglede vozil v delavnicah In-

tegrala, poleg te možnosti pa se ponuja še ena: na območju lendarške občine bodo še mobilne ekipe, ki bodo preverjale tehnično (ne)poprečnost vozil in manjše napake sproti odpravljale. Miličniki ta dan voznikov, ki bodo imeli pomanjkljivosti na vozilih, ne bodo kaznovali, saj pričakujejo, da jih bodo takoj odpravili.

Š. S.

Foto: Š. Sobočan

Jubileji

Jože Čerpnjak — gasilski veteran

Pred kratkim je praznoval pomemben življenjski jubilej, 70-letnico, Jože Čerpnjak iz Kuzme. Ta jubilej sovpada tudi z njegovim gasilskim jubilejem. Kot mladenič se je približno pred 50 leti vključil v gasilsko društvo v rojstnem Martinju. Od leta 1958, ko se je preselil v Kuzmo, pa dela v tamkajšnjem društvu. Najprej je bil blagajnik, potem sekretar, od leta 1970 do danes pa opravlja funkcijo predsednika. Kljub obveznostim v službi — delal je na okrajnem ljudskem odboru v Murski Soboti, na oblasnem odboru v Mariboru, na občinskem odboru v Kuzmi in naposled na krajevnem uradu v Kuzmi, je vselej našel dovolj časa za delo v gasilski organizaciji. V tem času je gasilsko društvo v Kuzmi doseglo pomemben vsehstranski razvoj. Skrbeli so za nenehno vključevanje članstva, za njihovo strokovno usposabljanje, zlasti pa za preventivno delovanje na svojem

območju. Gasilsko društvo v Kuzmi ima danes ustrezne prostore in opremo. Imajo motorno brigadno, orodno vozilo in gasilsko cisterno, drugo potrebno opremo ter obleke. Aktivno dela

v društvu 35 članov in pionirska desetina. Razvili so svoj prapor. Dobro voheljujejo z gasilci iz Avstrije in občinsko gasilsko zvezo Murska Sobota. Pri vseh uspehih pa ima prav gotovo veliko zaslug predsednik društva, jubilar Jože Čerpnjak, ki je za svoje uspešno delo tudi prejel številna visoka priznanja in odlikovanja. Ponaša se s priznanjem veterana, republiškim gasilskim priznanjem prve in tretje stopnje, zveznim gasilskim priznanjem prve in druge stopnje ter priznanjem za uspešno sodelovanje z gasilci iz Avstrije. Poleg tega je prejel državno odlikovanje — red dela s srebrnim vencem. Ob obisku nam je povedal, da je vesel vseh uspehov, ki so jih dosegli gasilci iz Kuzme: to ga tudi spodbuja, da bo še naprej delal v tej humani organizaciji. Ob visokem življenjskem in gasilskem jubileju mu gredo tudi naše čestitke.

F. M.

Delovna skupnost Zaporov Maribor z oddelkom Zapor v Murski Soboti objavlja prosto delovno mesto

VODJE IZMENE POOBlašČENIH URADNIH

OSEB — PRIPRAVNIKA v oddelku Zapor Murska Sobota v Murski Soboti za določen čas za 9 mesecev s polnim delovnim časom. Delo bo izmensko, stanovanja ni.

Poleg splošnih mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da je državljan SFRJ, star do 25 let;
- da ni bil obsojen zaradi kaznivga dejanja, ki je po zakonu ovira za sklenitev delovnega razmerja, in da ni v kazenskem postopku zaradi storitve kaznivga dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti;
- da ima predpisano višješolsko izobrazbo, stopnje VI/1, pravne, upravne, pedagoške ali ekonomske smeri;
- aktivno znanje slovenskega jezika, aktivno znanje vsaj ene-ga tujega svetovnega jezika, zaželeno tudi aktivno znanje madžarskega jezika;
- pripravnik mora pred koncem pripravništva opraviti strokovni izpit;
- zaradi narave dela iščemo kandidata moškega spola.

Kandidati se morajo prijaviti na oglas v 8 dneh po objavi v časopisu, rok izbire je 15 dni. Svoji prošnji, ki jo naslovijo na Zapore Maribor, Vošnjakova ul. 16 v Mariboru, morajo priložiti kratek življenjepis in potrdilo (spričevalo) o najvišji doseženi stopnji izobrazbe in potrdilo, da niso v kazenskem postopku.

O izbiri bodo kandidati pisno obveščeni v 8 dneh po opravljeni izbiri, rok zasedbe delovnega mesta je predvidoma 30 dni po objavi.

KOVINOPLASTIKA

ing. Štefan ing. Irena PAVLINJEK

69000 Murska Sobota, Temlinova 4, tel.: delavnica (069) 25 174, 21 903

MODELI ZA VILVANJE BETONA PO SISTEMU NAREDI SAM

Koristno izkoristite svoj prosti čas in prihranite denar. Nudimo vam modele za betonske izdelke, s pomočjo katerih na enostaven način pridete do lepih fasadnih ploščic, talnih plošč in drugih betonskih izdelkov.

Nudimo vam modele za vlivanje betonskih fasadnih plošč (umetni kamen), deset različnih tipov plošč za tlakovanje stez in dvorišč, modele za betonske ograje, cvetlična korita, cvetlične škarpe, robnike... Vse informacije po telefonu.

Butik

INKOM

MURSKA SOBOTA

Prežihova 7 a
(za starejši avtobusni garažami)
Tel.: (069) 23 652

Nudimo vam veliko izbira modnih kopalk, bluz, kompletov, spodnjega perila...

- Konkurenčne cene!
- Možnost obročnega plačila.

Obišcite nas, ugodno boste presenečeni nad našo založenostjo.

69000 Murska Sobota, Kidričeva 10, telefon (069) 22-649, 22-606, telefax (069) 22-718

POSEBNA PONUDBA ZA NAJBOLJ VROČE

POČITNIŠKE DNI

* **ŠPANIJA** — Costa Brava, hotel Oasis — Lloret
10-dnevni paket od 5. 7. do 14. 7. 1991;
7 polnih penzionov in prevoz.
CENA LE 360 DEM in 1.500,00 DIN!

* **IZOLA, ANKARAN** — 7-dnevni paketi v hotelih B-kat.
CENE OD 217 DEM DO 310 DEM v
1- in 2-posteljnih sobah!

Še dodatna bogata ponudba v katalogu POČITNICE 91:
ISTRA, GORENJSKA, ZDRAVILIŠČA, TUJINA
Vse to za vas
agencija KLAS!

KMETIJSKI KOMBINAT
RADGONA

KMETIJSTVO ČRNCI

PRODAJA NA JAVNI DRAŽBI OSNOVNA SREDSTVA:

	Izključna cena
1. 1 kombajn ZMAJ 125, letnik 1978	110.000,00 din
2. 1 prikolico, dvoosno, kiper (z okvaro)	13.000,00 din
3. 1 samonakladalko	10.000,00 din
4. 1 sejalnico MAXIKORN, 6-vrstno, tip MSK-6, letnik 1978	8.000,00 din
5. 1 trosilnik hlevskega gnoja THG-20, letnik 1977	12.000,00 din
6. 1 trosilnik hlevskega gnoja THG-20 — šasija	2.000,00 din
7. 1 Rau-combi — predstvenik, š 4 m	1.500,00 din
8. 1 plug REGENT	4.000,00 din
9. R 4, neregistriran, vozen	20.000,00 din
10. priključna kosilnica IMT	7.000,00 din
11. priključna kosilnica IMT	7.000,00 din

Javna dražba bo v nedeljo, 9. junija 1991, ob 9.00, na dvorišču mehanične delavnice v Črncih.
Ogled osnovnih sredstev je možen uro pred začetkom dražbe. Interesenti morajo položiti varščino v višini 10 % od izključne cene, kupljeno osnovno sredstvo pa takoj plačati in odpeljati. Prodaja je po sistemu vidno-kupljeno, zato je izključena vsaka možnost pritožbe zaradi kakovosti. Informacije dobite v četrtek, 6., in petek, 7. 6. 1991, od 7.00 do 15.00 po telefonu (069) 69 018, 69 070 (Kurbos/Vrabelj).

KMETIJSTVO ČRNCI
69253 APAČE

SOCIALNIH PROBLEMOM BO VEDNO VEČ

Čas pred nami nam ne obeta nič spodbudnega. Stečajnih postopkov je vedno več (še sreča, da smo prišli k pameti in rekli bobu bob: Kdor ne zna pozitivno poslovati, naj ga vrag vzame), delavci se gnetejo na skupnosti za zaposlovanje, ulice se polnijo z nezadovoljnimi ljudmi. Jugoslavija razpada in nastaja nova, samostojna Slovenija. Tako bi v nekaj besedah lahko označil trenutno stanje. Pravi socialni problemi pa niso od danes, tudi ne od včeraj, temveč so že od nekdaj. Socialni problemi se danes samo še širijo in nič ni kaj zadovoljivih rezultatov, ki bi kazali, da se bo stanje v kratkem izboljšalo.

Tokrat bi omenil problem, ki ga imamo v Kapelskem okrožju, natančneje na OŠ 25. maj Kapelski Vrh. Kar nekaj družin je socialno ogroženih, ena pa še posebej. Tej že od nekdaj pomagamo, kolikor se da, seveda tudi v občinskem merilu naredijo veliko. To je primer devet članke družine (od tega je sedem otrok). Otroci so tisti, ki trpijo najbolj, saj čutijo kljub socialni pomoči pomanjkanje na vsem področju. Res jim v šoli na začetku šolskega leta in potem ves čas po malem pomagamo, kolikor se

da, vendar se socialna problematika samo še širi. Od obeh staršev je eden zaposlen, druga polovica pa doma čaka na milost božjo. Otroci niso več tako majhni (razen enega), zato bi danes, če je mogoče, morali sprejeti kakršnokoli priložnostno delo, če se ga le da dobiti. Otroci hodijo v šolo neurejeni, (veliko oblačil dobijo tudi v šoli) kar samo dokazuje, da starši posvečajo premalo pozornosti svojim otrokom. Zgodilo se je tudi, da so starši že zavrnili obisk socialne delavke in šolske psihologinje, kateri sta želeli samo posredovati, kakšno je stanje njihovih otrok v šoli, saj starši nikoli ne obiščejo šole. Le-to, kar se učne plati tiče, niti ni tako slabo, seveda pa je potem slabše vse ostalo in problemov z njimi nikoli ne zmanjka. Danes že oguljena fraza, da je otroke enostavno narediti, težje pa potem vzrediti in vzgojiti, pa ima še vedno svojo moč. S takšnimi primeri narodnega prirastka v naši ožji domovini ne bomo nič kaj več dosegli. Takšnim in podobnim je potrebno samo pomagati, pomagati in še enkrat pomagati. In kako dolgo še tako? Zmanjkuje denarja za pokojnine, plače delavcem, zmanjkovati ga bo začelo tudi za socialno skrbstvo!! Kaj pa potem? Danes vsakdo raje pometa pred svojim pra-

gom, kar se pomoči tiče, potem šele pred tujim. Vedno težje bo in vedno huje! Socialna problematika pa se širi, narod pa trpi tudi bolj ali manj po svoji krivdi, če smo bolj natančni in malo celo kruti.

Vedno smo govorili, da so otroci naše največje bogastvo, vendar zadnje čase vedno bolj opažamo, da se ta parola ne obnese več. Ne pričakujmo čez lero v Sloveniji več novorojenčkov, ko pa vidimo, da je socialna stiska velika in bo verjetno še večja. Bodimo razumni glede legalizacije abortusa in ženska naj se sama odloči za novega, mladega človeka, saj je ona najbolj ve, ali bo lahko v daljni prihodnosti normalno živela, ali ne. Pred-

vsem pa piham na dušo vsem staršem, da naj se zavedajo, da so starši, da so otroci njihovi, kljub tistem, da je šola njihov drugi dom in tovarišica njihova druga mama; naj (jim) pomagajo čim več pozornosti na njihov razvoj, naj skrbijo zanje, se z njimi pogovarjajo in jim pomagajo v težavah, ko zaidejo vanje. Ne vsega bremena nalagati na pleča učiteljev (prevozi otrok k zdravniku itd.), ki imamo že tako in tako na šoli veliko dela. Vedeti pa morate prav vsi, da je na šolah veliko učencev in vsem bi morali enako stati ob strani, prav zaradi takšnih primerov pa zamenjamo bolj nadarjene učence. Ali s tem resnično kaj pripomoremo k napredku naše družbe?!

Bojan Macuh,
Droblinci 21,
69253 APAČE

Na osnovi sklepa časopisno-radijskega sveta Vestnika in Radija Murska Sobota slovenski program na seji 28. junija 1988 si Uredništvo pridržuje pravico, da v skladu z Zakonom o javnem obveščanju, sprejeto vsebinsko zasnovo Vestnika in v skladu z materialnimi možnostmi objavo posameznega pisma, mnenja ali stališča odkloni, pisno skrajša, ali samo povzame družbeno pomembne odlomke. Kopij tekstov ne objavljamo.

Objava pisma, mnenja ali stališča še ne pomeni, da se uredništvo z vsebino strinja. Prispevki na tej strani niso lektorirani.

Da bo mera še bolj polna

Oglašamo se v zvezi vaše fotografije in pripisa glede našega zasilno urejenega parkirnega prostora in razbitih tovornjakov kot tudi k vašemu predlogu.

Pa lepo po vrsti.
Kot je že marsikomu znano, smo bili v tujini od 1974 do 1982 leta. Leta 1980 sem začel razmišljati o vrnitvi v domovino, kateri korak sem ničkolikokrat že obžaloval, nisem pa hotel, da mi otroci poskušajo tuji bridki kruh, čeprav sedaj vidim, da bo domači še bridkejši.

Moj oče je vložil v jeseni 1981 na moje ime prošnjo za odkup »te mlake« še pri bivši zemljiški skupnosti. Leta 1983 smo ponovno vložili prošnjo za odkup oziroma zamenjavo obdelovalne zemlje s Kmetijsko zadrugo v Črenšovcih, katere je tudi lastnik »te mlake«, ne pa krajevna skupnost. Takrat mi je gospod Žizek rekel, češ kaj bo z obdelovalno zemljo, ko je nihče ne mara obdelovati, prodati pa da ne more, ker takratni predstavniki krajevne skupnosti v kmetijski zadrugi s prodajo niso soglašali. Predlagal mi je, da naj si dam zavoziti in naj parkiram svoja vozila ob plačilu formalne najemnine (obračun stroškov zavoza). Nisem hotel pristati, ker so se mi stroški zdeli previsoki. Tako je vse ostalo pri upanju, da bom le naletel na prava ušesa, da bom omenjeni del lahko kupil in si uredil parkirni prostor. Pred približno 3 leti smo pa izgleda le naleteli na razumnejše ljudi in nam je bilo obljubljeno pri gospe Tadinovi na SO Lendava, da bi bilo možno odkupiti del parcele, omenjene mlake, ki se nahaja v sredini te iste in potem zamenjati s kmetijsko zadrugo za del, ki meji na našo parcelo. Pa se je vse zataknilo zaradi ravnanja ovinka oziroma širjenja ceste.

Potem bi tudi ograjo zasadil nazaj kot je bila; na žalost pa ne tako visoka, da bi zakrila razbit tovornjak in polprikolico, katere že dobiva nazaj svojo obliko, avto bo pa dobil, ko bo zavarovalnica pripravljena poravnati škodo. Omenim naj, da si bo na teh razbitinah (tehnično izpravnih — ko bodo dokončno popravljene) nekdo čez nekaj časa služil mogoče kruh za preživetje v tej naši krizi, za katero smo najmanj krivi bivši zdomci. To bo četrti voznik, saj tri že zaposlujejo.

Vse skupaj bi pa verjetno drugače zvenelo, če bi se spoštovani N. N malo pozanimal in seznanil

s situacijo. Tudi poslikal bi lahko naš parkirni prostor, ki dobiva svojo podobo (očističen jarek itd.).

Vseeno bi pa prosil spoštovanega N. N., da nam pove, kdo je lahko alergičen nad razbitinami tovornjaka, čeprav je samo eden vlačilec s polprikolico. Končno pa mislim, da to nikogar nič ne briga, kaj imam na dvorišču in tudi, če obstaja ograja ali pa ne. Če smo pa še zmeraj nekomu tako globoko trn v peti kot vsa ta leta po vrnitvi iz tujine (vsaj takšen je občutek tudi po nedavnem anonimnem pismu na krajevno skupnost Odranci, češ, da onesnažujem okolje), se pa naj kar oglasi, saj je

vsakdo dobrodošel in se bom z njim v miru pomiril in tudi umaknil, če bo potrebno nazaj v tujino. Prilagam fotografijo razbite cisterne, delno že popravljene in izgled parkirnega prostora na katerem pa res leži nekaj rezervnih delov kot tudi gum, ki pa so neobhodni pri opravljanju določenega dela.

Spoštovanega N. N. pa opozarjam, da drugič piše bolj realno in pod pravi imenom.

Uredništvu Vestnika pa zamerim, da objavlja članke anonimnega dopisnika.

Smatram, da je to obrekovanje osebnosti v javnih občilih oziroma mešanje v privatno lastnino.

Stefan Jerbec

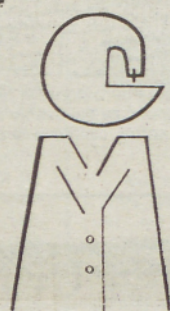
CVETLIČARNA FERENČAK

TRNJE 58
Telefon: 70 560

VRTNICA, BELTINCI, Mladinska 9

- Cvetje za vse življenjske priložnosti
- Vsa pogrebna oprema (krste, križi, žalni robčki, sveče, venci...)
- Organiziranje prevozov pokojnikov

Konkurenčne cene!

Virje

TRGOVSKO PROIZVODNO
PODJETJE

Boreci 1

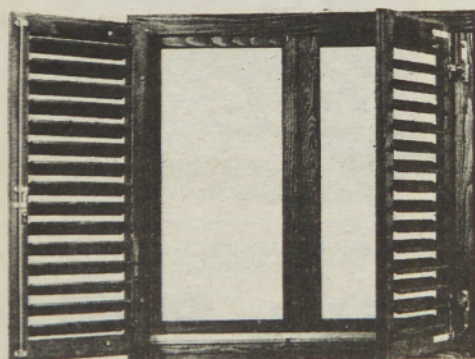
69242 Križevci pri Ljutomeru

Telefon: 069/87 644

Mesec junij — mesec ugodne prodaje tekstilnih izdelkov!

- Po znatno nižjih cenah lahko kupite otroško, moško in žensko konfekcijo

OKNA IN VRATA MOJEGA DOMA

- Pri izdelavi vhodnih, notranjih in garažnih vrat sta nas vodila staro do bro izročilo in sodobna tehnika
- Pestrá izbira vam omogoča, da se približate stilu vašega stanovanja.
- Tudi pri vratih zagotavljamo dobro tesnenje in površinsko zaščito.
- Privlačno oblikovanje in okrasni dodatki spremenijo vaš dom v prijetno okolje.

- Si želite zgraditi prijeten in tople dom?
- Okna JELOVICA so iz izbranega lesa in odlično tesnijo.
- Jasen pogled skozi kakovostno steklo vas povezuje z naravo.
- Okna s polni bodo dala prijeten videz vašemu domu, hkrati pa bodo izgube toplote zares majhne.
- Zaščiten so z laturnim premazom in so lepo dopolnili fasado

- NAKUP CELOTNEGA PROGRAMA NA ENEM MESTU

IZKORISTITE PRILOŽNOST ZA DOBER NAKUP NA NAŠIH PRODAJNIH MESTIH ŠE DANES!

ŠKOFJA LOKA (064) 631 241, KRANJ (064) 211 232,
MURSKA SOBOTA (069) 22 921, CELJE (063) 26 881,
NOVO MESTO (068) 22 772, NOVA GORICA (065)
23 660, IZOLA (066) 61 238

STAVBARSTVO RAZDRTO (067) 66 840
GRADBENIK Maribor (062) 31 980
TAJLES, Trzin tel. (061) 712-343
AJNA Jesenice (064) 81 654

JELOVICA

Lesna industrija Skofja Loka 64220, Kidričeva 58. tel. (064) 632 209,
631 241, fax (064) 631 835, 632 261

Polepšajte si prosti čas, zabavajte se!

Bife Ložič iz Hotize 164

vas vabi vsako soboto na

zabavne večere.

Igrajo priznani ansamblji! Vstop prost!

- Vsak dan dobra hrana in pijača.
- Priporočamo se za obisk!

ZAHVALNA SVETA MAŠA
na CANKOVI

V nedeljo, 9. junija, ob 10. uri.

Po maši bo veselica z romsko glasbo.

GOSTILNA DANI VEŠČICA
PRIREDI 15. JUNIJA VRTNO VESELICO.

GOSTE BOSTA ZABAVALA ANSAMBEL NIKAJCA IN BORIS KOPITAR.

PETEK

SOBOTA

NEDELJA

PONEDELJEK TOREK

SREDA

ČETRTEK

MURSKI VAL

MURSKI VAL

MURSKI VAL

MURSKI VAL

MURSKI VAL

MURSKI VAL

MURSKI VAL

5.00 Prebujajte se z nami! (ura, cesta, mejni prehodi, pregled kulturnih in športnih prirediteljev konec tedna...), 10.00 Spored RS

16.00 Pomladno popoldne (16.15 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 17.00 Poročila, 18.00 21 232), 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA

9.00 Sorodniki iz Lazin, otroška nanizanka, 9.30 Velik zasuk, franc. nadaljevanka, 15.15 Tednik, 16.20 Sova, ponovitev nanizank, 18.00 Dnevnik 1, 18.05 Glasbeni portreti: Arsen Dedić, 18.30 Hči morskih valov, norv. nadaljevanka, 19.10 Risanka, 19.30 Dnevnik 2, 19.59 Zrcalo tedna, 20.20 Razglednice Clivea Jamesa, angl. serija, 21.15 V Cityju, angl. nanizanka, 22.10 Dnevnik 3, 22.30 Sova: Dragi John, amer. nanizanka; Hiša na sipini, franc. film; Skrivni kabaret, angleški show program.

Drugi program
17.00 Pariz: Tenis, polifinale (m), 17.00 Studio Maribor, 19.25 Atene: Košarka (m) — Jugoslavija — Italija, prenos, 20.00 Zariše, 20.30 Koncert simfonijskega orkestra Slovenske filharmonije, 21.20 Posnetek tenisa, 22.20 Videonoc, 2.20 Yutel.

HTV

9.45 Poročila, 10.00 Ameriška angleščina, 10.30 Živeti kakor vsi normalni ljudje, serija za mlade, 11.00 Prepovedano, ameriški film, 12.50 Therese, opera, 14.20 Šaljivi hišni video, humor, serija, 14.45 Poročila, 15.05 Splošna praksa, avstralska nanizanka, 15.55 Tudi to je življenje, 16.45 Dokler se spet ne srečava, amer. nadaljevanka, 17.55 Hrvaška danes, 18.15 Serija za mlade, 18.45 Prvi vtisi, amer. nanizanka, 19.10 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.05 Adam, ameriški film, 21.45 Dnevnik 2, 22.10 Slike časa, 23.10 Videonoc, 2.20 Yutel.

TV AVSTRIJA

9.05 Urad, urad, 9.30 Šolska tv, 10.30 Poletna norost, film, 12.15 Domače reportaže, 13.00 Čas v sliki, 13.10 Mi, 13.35 Zahodno od Santa Feja, 14.00 Odvetnik Kreuzberg, 14.45 Mojstri jutrišnjega dne, 15.00 Otroški program, 15.55 Zelena trata, 16.10 Zgodbe od drugod: Jamajka, 16.35 Mini kviz, 17.00 Mini čas v sliki, 17.10 Wurliizer, 18.00 Čas v sliki, 18.30 Sever in jug, nadaljevanka, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Sport, 20.15 Start, urad, film, 21.35 Časna zenska, film, 23.05 Sport, 23.25 Pismo Krimlju, film.

TV MADŽARSKA

9.05 Magazin za menežerje, 9.50 Zrebanje lota, 9.55 Operete, popevke, 10.30 Sotrpini, 10.45 Naravno zdravilstvo, 10.55 Formula 1, 5. del, 15.05 Walt Disney vam predstavlja, 16.50 Magazin za Cigane, 17.20 Zabavna glasba, 17.50 Svet denarja, 18.00 Okno, 19.00 Vprašanja križanov, 19.15 Videoklipi, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Sport, 20.10 Dallas, 24. del, 21.00 Panorama, 22.00 Ure moje, film, 23.55 Risanka, 0.30 Dnevnik ANTENNE 2, (Drugi program od 6.00)

5.00 Prebujajte se z nami! (Družinska svetovalec, Najlepše želje s čestitkami in pozdravi po telefonu, točen čas in obilo prijetne glasbe...), 10.00 Spored RS

16.00 Pomladno popoldne (najprej čestitke, vmes poročila, potem pa spet čestitke, čestitka-mo!), 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA

8.30 Angleščina, 9.00 Radovalni Taček, Periskopov Raček, 9.25 Alf, amer. nanizanka, 9.50 Podelitev Levstikovih nagrad, 10.20 Klub Klobuk, 11.20 Sorodniki iz Lazin, otroška nanizanka, 11.50 Zgodbe iz šolke, 12.55 Naša pesem, 14.00 Povečava: Cannes 91, 15.30 Kraj bistrih voda, angl. film, 17.15 Sova, ponovitev, 18.00 Dnevnik 1, 18.05 Čudovito žerjavovo darilo, japonska pravljica, 18.30 Slovo od polne zaposlitve, izobr. oddaja, 19.05 Risanka, 19.30 Dnevnik 2, 19.59 Utrip, 20.20 Zrebanje 3 x 3, 20.35 Show Rudija Carrella, 22.10 Dnevnik 3, 22.35 Sova: Na zdravje!, amer. nanizanka; Twin Peaks, amer. nadaljevanka; Angelski glasovi, angleški film.

Drugi program
14.00 Pariz: Tenis (ž), finale, 16.30 Satelitski programi, 17.10 Alpski večer, 17.40 Atene: Košarka (m) — Evropa — Balkan, prenos, 19.00 Muppet show: Shirley Bassey, 19.30 Dnevnik, 20.15 Filmske uspešnice: Gospa Soffel, amer. film, 22.05 Koncert za Kurde, 23.35 Posnetek tenisa, 0.15 Yutel.

HTV

9.45 Poročila, 10.00 Vesela sobota, 11.00 Otroci v vesolju, sovjetski mladinski film, 12.40 En avtor, en film, 13.15 Prezri ste, pogledite, 16.50 Poročila, 17.10 Narodna glasba, 17.40 Tv razstava, 18.00 Vrnitev na otok zakladov, angl. nadaljevanka, 18.50 Risanka, 19.30 Dnevnik 1, 20.05 Naravno, ameriški film, 22.15 Razseljena Hrvaška, 23.00 Dnevnik 2, 23.20 Športna sobota, 23.40 Fluid, 0.25 Yutel.

TV AVSTRIJA

9.05 Urad, urad, 9.30 Šolska tv, 11.00 Halo, Jamne, ponovitev filma, 12.30 Halo, Avstrija, 13.00 Čas v sliki, 13.35 K divjim jelenom, veseloigra, 15.15 Magične minute, 15.25 Hiša v Jeruzalemu, 15.30 Otroški program, 16.00 Otroški wurliizer, 17.00 Mini Čas v sliki, 17.35 Nadaljevanje ni, 18.00 Čas v sliki, 18.30 Sever in jug, nadaljevanka, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Sport, 20.15 Start, urad, film, 21.35 Časna zenska, film, 23.05 Sport, 23.25 Pismo Krimlju, film.

TV MADŽARSKA

6.45 Vaška TV, 7.30 Za otroke, 11.00 TV magister, znanstveni magazin, 13.00 Panorama, pon. 14.00 Ameba, magazin za otroke, 14.30 Prometna varnost, 16.20 Madžarski rock, 16.40 Otroštvo, 17.45 Proti 2000, 18.15 Za otroke, 18.45 Top model, 19.15 Videoklipi, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Sport, 20.10 Denar je sveta vladar, angleški film, 21.35 Prva ljubezen, 23.35 Buffalo Bill in Indijanci, ameriški film, (Drugi program od 7.00)

9.00 Nedeljska kuhinja (tv prve pol ure Misel in čas, horoskop in vreme, potem Srečanje na Murskem valu, in uro in pol pred 12.00 ekskluzivni glavni kuhar, Kuhajte z njim!), 12.00 Spored in madžarski, 13.00 Pannonski odmevi, 13.30 Minute za kmetovalce, 14.00 Poročila, 14.10 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi

TV SLOVENIJA

8.55 Živ zav, 9.50 Hči morskih valov, norv. nadaljevanka, 10.30 Boljše življenje, humor, serija, 11.10 Videomeh, 11.40 Obzorja duha, 13.10 Želvin dan, glasbena komedija, 14.40 Saga o Forsythu, angl. nadaljevanka, 15.30 Sova, ponovitev nanizank, 17.00 Dnevnik 1, 17.05 Al Capone, ameriški film (ch), 18.50 Risanka, 19.30 Dnevnik 2, 20.05 Zgodilo se je na današnji dan, nadaljevanka, 20.50 Zdravo, 22.10 Dnevnik 3, 22.35 Sova: Krempelj in praske, amer. nanizanka; Taggart, škotska nanizanka.

Drugi program
14.00 Športno popoldne, 19.30 Dnevnik, 20.00 Poznavelec piva, angleška serija, 20.30 Hrepenenje Veronike Voss, nemški film (ch), 22.10 Športni pregled, 22.55 Yutel.

HTV

10.45 Poročila, 11.00 Nedeljsko popoldne za otroke, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Poročila, 13.05 Daktari, serijski film, 13.55 Zdravila, izobr. oddaja, 14.25 Nedeljsko popoldne, 17.10 Le cracks, francoski film, 18.45 Risanka, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Vera Hofman, drama, 20.55 Borba za demokracijo, 21.55 Tv dnevnik, 22.15 Glasbena oddaja, 23.15 Športni pregled, 23.45 Yutel, 0.45 Poročila.

TV AVSTRIJA

9.05 Ob devetih se zemlja potopi, film, 10.35 Pan optikum, 11.00 Tiskovna konferenca, 12.00 Tednik, 12.30 Orientacija, 13.00 Čas v sliki, 13.10 Urad, urad, 13.35 Gospod Hobbs na počitnicah, film, 15.30 Otroški program, 17.00 Mini Čas v sliki, 17.10 Klub za starejše, 17.50 X-Large, 18.30 Sever in jug, nanizanka, 19.30 Čas v sliki, 20.15 70 let življenja in dela H. C. Artmana, 21.15 Leteči Holandec, opera, 22.20 Lovski gost, 23.55 Čas v sliki.

2. program
13.00 Tuja domovina, 13.30 Lokalni program, 14.15 Športno popoldne, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Prizoriščne zločine, 21.50 Čas v sliki, 22.00 Naredi še enkrat, film, 23.30 Program 1930, film.

TV MADŽARSKA

7.30 Za otroke, 7.55 Biblijsko sporočilo, 8.00 Telecolor, 11.00 Za boljši jezik, 11.10 Burleska, 11.25 Financial Times, 11.55 Vaterpolo, 13.30 Drehscheibe Europa, 14.00 Prestopi, 14.30 Videoklipi, 15.00 Tajna zgodba nafte, 16.00 Čarobna šestica, 16.40 Program reformarske cerkve, 17.00 Walt Disney, 18.45 Naša dediščina, 19.00 Politični magazin, 20.00 Sport, 20.10 Maščevanje, film, 21.50 Sci-fi magazin, 22.30 Plesni festival v Jeruzalemu, (Drugi program od 7.00)

5.00 Prebujajte se z nami! (Ste že predpustniško razpoloženi? Če da, bodite dobre volje, čeprav se ne veste, kje se boste predajali soncu. Lep dopust voščim!), 11.00 Spored RS

16.00 Pomladno popoldne (Samo še nekaj dni in pomladni se bodo prelevili v poletne popoldneve. Preživite jih z murskim valom!), 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA 1

9.00 Tovarišja Petra Grče, serijski film, 9.30 Mernik, 9.45 Mladinski pevski zbor iz Gruzije, 10.15 Obzorja duha, 15.05 Zdravo, 16.30 Sova, ponovitev nanizank, 18.00 Dnevnik 18.05 Utrip, Zrcalo tedna, 18.35 Radovalni Taček, 18.50 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.05 Rekviem za Borisa, drama, 21.10 Osmi dan, 21.55 Dnevnik 3, 22.20 400 let slovenske glasbe, 22.55 Sova: Simpsonovi, ameriška risanka; Taggart, škotska nanizanka.

Drugi program
16.30 Satelitski programi, 17.30 Studio Koper, 19.00 Balnetno tekmovanje, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Zariše, 20.30 Zrebanje lota, 20.35 Zgodba o Hollywoodu, angl. dokum. film, 22.25 Yutel.

HTV

9.45 Poročila, 10.00 Družinski album, 10.30 Zlata nit, otroška serija, 11.00 Ali Baba in štiriideset razbojnikov, ameriški film, 14.15 Šaljivi hišni video, amer. serija, 14.45 Poročila, 15.00 Vse razen ljubezni, humor, serija, 15.30 Zvezde poti, serijski film, 16.15 Risanka, 17.10 Zakon v Los Angelesu, 17.55 Hrvaška danes, 18.15 Zlata nit, otroška serija, 18.45 Morje, 19.15 Risanka, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Dohodnični koncert, prenos, 21.15 Boljše življenje, humor, serija, 22.05 Sedem dni v svetu, zunanja politika, 22.35 Tv dnevnik, 23.00 Kinoteka Hollywooda, 0.50 Yutel.

TV AVSTRIJA

9.05 Visoki mojstri prihajajo, 9.35 Nadaljevanje ni, 10.00 Gospod Hobbs na počitnicah, film, 12.00 Spomin, 13.00 Čas v sliki, 13.45 Turizem v Kenji, 14.15 Angel se vrača, 15.00 Otroški program, 17.00 Mini Čas v sliki, 17.10 Wurliizer, 18.00 Čas v sliki, 18.30 Sever in jug, nadaljevanka, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Sport, 20.15 Sport v ponedeljek, 21.25 Peter Strohm, 22.15 Zmešnjava v Needle Parku, film.

2. program
16.35 Leksikon umetnikov, 16.45 Somrak, 17.30 Lipova cesta, 18.00 Urad, urad, 18.30 Srečanje šaljivcev, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Kultura, 20.15 Gostarska hiša Falkenau, 21.15 Po sledih opice, 22.00 Čas v sliki.

TV MADŽARSKA

5.45 Dobro jutro, Madžarska! 8.30 Bebi in drugi, 5. del, 8.55 Sci-fi magazin, 16.15 Naš ekran, 16.45 Marc in Sophie, francoska serija, 17.10 Tele video, 17.15 Program madžarskih Židov, 17.30 Človekove pravice, 18.05 Svet denarja, 18.15 Za otroke, 19.15 Videoklipi, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Sport, 20.10 Čarovanje Davida Cooperfielda, ameriški film, 21.05 Dotični in drugi, 21.55 Kabineta vprašanja, 22.15 Podjetniški kviz, 23.15 Dnevnik, 23.20 Dnevnik BBC, (Drugi program od 6.00)

5.00 Prebujajte se z nami! (Izbiramo vse živo, med drugim tudi naj pesmi, naj trgovine, prodajamo in kupujemo, napovedujemo, koliko je ura, skratka: valujete z nami do desetih!), 10.00 Spored RS

16.00 Pomladno popoldne (mali oglasi, poročila, čestitke), 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA

9.00 Zgodbe iz šolke, 10.05 Sedma steza, 10.35 Osmi dan, 11.20 Omizje, 16.30 Sova, ponovitev, 18.00 Dnevnik, 18.05 Glasbena predstava za mlade, 19.05 Risanka, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Ingverjevo drevo, angl. nadaljevanka, 21.20 Marlboro music show, 21.50 Tv dnevnik, 22.15 Sova: Pujsovi dosjeji, angl. nanizanka; Taggart, škotska nanizanka.

Drugi program
16.30 Satelitski programi, 17.30 Studio Koper, 19.00 Balnetno tekmovanje, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Zariše, 20.30 Zrebanje lota, 20.35 Zgodba o Hollywoodu, angl. dokum. film, 22.25 Yutel.

HTV

9.45 Poročila, 10.00 Družinski album, 10.30 Mali svet, 11.00 Igrani film, 12.30 Od našega dopisnika, 13.30 8. Beet-hovnova simfonija, 14.15 Šaljivi hišni video, humor, serija, 14.45 Poročila, 15.00 Svet sporta, 15.50 Humor, serija, 16.20 Serijski film, 17.10 Hrvaška kultura, 18.15 Gimnastika, otroška serija, 18.45 Videoboom, 19.15 Risanka, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Filmski večer: Plevel, ameriški film, 22.35 Tv dnevnik, 22.55 Dokum. program, 0.55 Yutel.

TV AVSTRIJA

9.05 Urad, urad, 9.30 Šolska tv, 10.30 Rudarstvo v Avstriji, 10.30 Zgodba iz Monte Carla, film, 12.10 Reportaže iz tujine, 13.00 Čas v sliki, 13.35 Zahodno od Santa Feja, 14.00 Wich-terjevi iz sosedine, 14.45 Ulice sveta: Katro: Pyramid Road, 15.00 Otroški program, 16.10 Kakor pes in mačka, 17.00 Mini Čas v sliki, 17.10 Wurliizer, 18.00 Čas v sliki, 18.30 Sever in jug, nanizanka, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Sport, 20.15 Švarcvaldsko dekle, film, 22.05 Dallas, 22.50 Lepota greha, jug. film.

2. program
16.30 Leksikon umetnikov, 17.00 Zavarovana družba, 17.30 Dežela in ljudje, 18.00 Urad, urad, 18.30 Ključavnica, 19.00 Lokalni program, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Kulturni tednik, 20.15 Morilec s kladivom, film, 22.00 Čas v sliki.

TV MADŽARSKA

5.45 Dobro jutro, Madžarska! 8.30 Bebi in drugi, 5. del, 8.55 Sci-fi magazin, 16.15 Naš ekran, 16.45 Marc in Sophie, francoska serija, 17.10 Tele video, 17.15 Program madžarskih Židov, 17.30 Človekove pravice, 18.05 Svet denarja, 18.15 Za otroke, 19.15 Videoklipi, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Sport, 20.10 Čarovanje Davida Cooperfielda, ameriški film, 21.05 Dotični in drugi, 21.55 Kabineta vprašanja, 22.15 Podjetniški kviz, 23.15 Dnevnik, 23.20 Dnevnik BBC, (Drugi program od 6.00)

5.00 Prebujajte se z nami! (Vreme bo sončno, morda pa tudi ne. Še vedno je boljše na ta način — leporemski — preživljati tegobe balkanske države. Dobro jutro!), 10.00 Spored RS

16.00 Pomladno popoldne (aktualna tema, poročila, poslušamo vas), 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA

9.00 Živ zav, 9.55 Ingverjevo drevo, angl. nadaljevanka, 16.30 Sova, ponovitev, 18.00 Tv dnevnik, 18.05 Klub Klobuk, 19.05 Risanka, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Film tedna: Hanus, sen, madžarski film, 22.05 Tv dnevnik, 22.30 Sova: Alf, amer. nanizanka; Taggart, škotska nanizanka.

Drugi program
16.30 Satelitski programi, 17.25 EP v košarki — Jugoslavija — Italija, 19.00 Studio Maribor: Poslovna borza, Tv ruleta, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Zariše, 20.30 Maria Callas, portret, 21.30 Svet poročila, 22.15 Yutel.

HTV

9.45 Poročila, 10.00 Družinski album, 10.30 Gimnastika, otroška serija, 11.00 Igrani film, 12.30 Dobro jutro, jazzeri, 13.15 Hrvaška naivna umetnost, 14.15 Šaljivi hišni video, humor, serija, 14.45 Poročila, 15.00 Na zdravje, amer. nanizanka, 16.00 Plus petdeset, 17.00 Do ponovnega srečanja, serijski film, 17.55 Hrvaška danes, 18.15 Gimnastika, otroška serija, 18.45 Videoboom, 19.15 Risanka, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Filmski večer: Plevel, ameriški film, 22.35 Tv dnevnik, 22.55 Dokum. program, 0.55 Yutel.

TV AVSTRIJA

9.05 Urad, urad, 9.30 Šolska tv, 10.00 Rudarstvo v Avstriji, 10.30 Zgodba iz Monte Carla, film, 12.10 Reportaže iz tujine, 13.00 Čas v sliki, 13.35 Zahodno od Santa Feja, 14.00 Wich-terjevi iz sosedine, 14.45 Ulice sveta: Katro: Pyramid Road, 15.00 Otroški program, 16.10 Kakor pes in mačka, 17.00 Mini Čas v sliki, 17.10 Wurliizer, 18.00 Čas v sliki, 18.30 Sever in jug, nanizanka, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Sport, 20.15 Švarcvaldsko dekle, film, 22.05 Dallas, 22.50 Lepota greha, jug. film.

2. program
16.30 Leksikon umetnikov, 17.00 Zavarovana družba, 17.30 Dežela in ljudje, 18.00 Urad, urad, 18.30 Ključavnica, 19.00 Lokalni program, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Kulturni tednik, 20.15 Morilec s kladivom, film, 22.00 Čas v sliki.

TV MADŽARSKA

5.45 Dobro jutro, Madžarska! 8.30 Bebi in drugi, 5. del, 8.55 Sci-fi magazin, 16.15 Naš ekran, 16.45 Marc in Sophie, francoska serija, 17.10 Tele video, 17.15 Program madžarskih Židov, 17.30 Človekove pravice, 18.05 Svet denarja, 18.15 Za otroke, 19.15 Videoklipi, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Sport, 20.10 Ulice San Franciscas, ameriška kriminalka, 21.05 Notranjepolitični magazin, 21.50 Hale in Pace, zabavni film, 22.00 Pop-ognjemet, 24.00 Dnevnik, 0.05 Dnevnik ZDF, (Drugi program od 6.00)

5.00 Prebujajte se z nami! (Morda se vam ne ljubi vstati, toda življenje je kruto — vstanite, tako v suženstvu zakleti kot v balkanski svobodi uživajoči!), 10.00 Spored RS

16.00 Pomladno popoldne (aktualna tema, poročila, Zapijmo in zaigramo po domače — pomagaj vam Geza!), 19.00 Spored RS

TV SLOVENIJA

9.00 Benji, amer. nanizanka, 9.25 V Cityju, angl. nanizanka, 16.55 Sova, ponovitev, 18.00 Tv dnevnik, 18.05 Po sledih napredka, 18.35 Alf, amer. nanizanka, 19.00 Risanka, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Velik zasuk, franc. nadaljevanka, 21.00 Tednik, 22.00 Tv dnevnik, 22.25 Sova: Vi ste pa najbrž njen mož, angl. nanizanka; Taggart, škotska nanizanka.

Drugi program
15.00 Satelitski programi, 15.55 EP v košarki — Jugoslavija — Italija, 19.00 Studio Ljubljana, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Zariše, 20.30 Slovo od polne zaposlenosti, izobr. oddaja, 20.55 Mali koncert, 21.10 Večerni gost: Mira Omerzel Tešlap, 21.35 Mutasti bratje, predstava SNG Trst, 23.30 Yutel.

HTV

9.45 Poročila, 10.00 Družinski album, 10.30 Laže, Melita, otroška serija, 11.00 Igrani film, 12.50 Lepa naša, 13.20 Dramska serija, 14.15 Šaljivi hišni video, 14.45 Poročila, 15.00 Prezri ste, pogledite, 17.55 Hrvaška danes, 18.15 Otroška serija, 18.45 Zaščiteni narava, 19.15 Risanka, 19.30 Tv dnevnik, 20.05 Spekter, 21.10 Poljudno-naravnostna serija, 21.50 Dnevnik, 22.10 Alkemija notranjega zvoka, 23.10 Yutel.

TV AVSTRIJA

9.05 Urad, urad, 9.30 Dežela in ljudje, 10.00 Šolska tv, 10.30 Švarcvaldsko dekle, film, 12.20 Klub za starejše, 13.00 Čas v sliki, 13.35 Zahodno od Santa Feja, 15.00 Otroški program, 15.05 Fračji dol, 15.30 Am. dam, des, 16.10 Super babica, 16.35 Napotki in uspešnice, 17.00 Mini Čas v sliki, 17.10 Wurliizer, 18.00 Čas v sliki, 18.30 Sever in jug, nanizanka, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Sport, 20.15 Veliki pokal ljudske glasbe, prenos iz Gimdnma, 22.10 Selitev, film, 23.40 Chicago 1930, film, 0.25 Čas v sliki.

2. program
19.30 Čas v sliki, 20.00 Kulturni tednik, 20.15 Domače reportaže, 21.00 Triler, 21.30 Pozor, kultura, 22.00 Čas v sliki, 22.30 Klub 2.

TV MADŽARSKA

5.45 Dobro jutro, Madžarska! 8.30 Lajna, 9.00 Joga, 16.35 Naš ekran, 17.05 Marc in Sophie, francoska serija, 17.30 Varstvo okolja, 18.05 Svet denarja, 18.05 Za otroke, 19.15 Videoklipi, 19.20 Tv dnevnik, 20.00 Sport, 20.10 Sosedje, 108. poglavje TV romana, 20.45 Popolnost kina, 21.50 Kratki film, 22.35 SP v sabljanju, 23.15 Magazin za menežerje, 24.00 Dnevnik, 0.05 Dnevnik BBC, (Drugi program od 6.00)

ZVEZDE VAM MEŽIKAJO

OVEN

Ona: Zaljubila se boš na prvi pogled, vendar bo vse skupaj minilo še hitreje, kot pa je prišlo. Nekdo ti bo obljubil veliko več, kot pa je v resnici pripravljen storiti zate. Ponudba bo vse-kakor več kot mamljiva.

On: Vse boš postavil na kocko in čakal, kako se bo celotna zadeva razvila. V resnici pa bo to le zunanja fasada za nekaj veliko večjega. Poskusi se ohladiti in stvar vsaj še nekaj časa pustiti v tajnosti.

Ona: Čeprav se boš držala bolj ob strani, se boš kar naenkrat znašla v središču pozornosti. To ti ho vsekar zelo koristilo predvsem za izpeljavo tvojih ljubezenskih načrtov, pa tudi drugače se boš zabavala kot že dolgo ne.

kino

SPORED FILMOV V KINU PARK
M. SOBOTA od 7. junija do 13. junija

V PETEK, 7. junija, ob 18. uri amer. avanturistični film **CLOVEK IZ TEME** (DARKMAN). Glavne vloge: LIAM NESSON, FRANCES McDORMAN, COLIN FRIELS.

V PETEK, 7. junija, ob 20. uri trdoerotični **EROTIČNA UNIVERZA**.

V SOBOTO, 8. junija, ob 18. uri amer. risanka **PEPELKA**.

V SOBOTO, 8. junija, ob 20. uri amer. avanturistični film **DARKMAN**.

V NEDELJO, 9. junija, ob 16. uri amer. risanka **PEPELKA**.

V NEDELJO, 9. junija, ob 18. uri amer. avant. **DARKMAN**.

V NEDELJO, 9. junija, ob 20. uri amer. trdoerotični film **EROTIČNA UNIVERZA**.

V TOREK, 11. junija, ob 18. in 20. uri amer. drama **GUVERNER IN STRIPTIZETA**.

V SREDO, 12. junija, ob 18. in 20. uri amer. drama **GUVERNER IN STRIPTIZETA**.

V ČETRTEK, 13. junija, ob 18. uri amer. melodrama **DUH**.

V ČETRTEK, 13. junija, ob 20. uri amer. akcijski **BELI LOVEC** — CRNO SRCE.

prodam

MOTORMA VOZILA

MOTORNKO KOLA JAVA 350 ugodno prodam. Janez Malacič, Križevci 56 v Prekmurju. M-554

JUGO 60, star eno leto, registriran do decembra, prodam. Slava Bedernjak, Trnje 6, Črenšovci. M-571

DIANO 6, letnik 1977, prevoženih 130.000 km, prodam za 1.100 DEM. M-62 226. M-573

KOMBI ZASTAVO 850 prodam za 35.000 din. M-22 078 ali Tomsčeva 12 a. M-577

DVE LADI 1200, en motor generalno obnovljen, obe vozni, prodam. M-69 190. GR-14921

ZASTAVO 101 POLI, letnik 1986, prevoženih 63.000 km, registrirano do aprila 1992, prodam. M-65 214. M-582

MERCEDES 220, dizel, ugodno prodam za 4.000 DEM. Branko Fujs, Bežovci 8. M-583

LADO SAMARO 1300 S, 5 vrat, letnik 1990, prodam. Ivana Regenta 1, Murska Sobota. M-23 880. M-585

BMW 316, letnik 1987, prodam. Jože Farlek, Veščica 8 a. M-587

VW HROŠČ, obnovljen, prva registracija 1976, ugodno prodam. M-23 087. M-600

JAWO 350 prodam. Mirko Stelcl, Kidričevo naselje 7, Radenci, blok. M-602

ZASTAVO 750, letnik 1982, in DIANO 6, vozno, ugodno prodam. Marjan Lorenčič, Koceljva 12 c, M. Sobota. M-605

MAZDA CT 121, letnik 1990, ugodno prodam. Mileva Mitrovič, Lendavska 8, M. Sobota. M-609

GOLF NEMŠKI TD, novi model, 5 prestav, 5 vrat, kovinski, vrhunška športna oprema, prodam. Štampar, Urban 2, pošta Strigova. M-401

OSEBNI AVTO GS, starejši letnik, in kosilnico OLT prodam. Kärba, Radomerščak 57, Ljutomer. M-3111

GOLF DIESEL, letnik 1978, štiri vrata, ugodno prodam. M-62 058. M-14935

MOTOR JAWA, 7500 km, registriran, prodam. Gregorčičeva 14, M. Sobota. M-510

ZASTAVO 101 special, letnik 1981, registriran do 10. 1991, z dodatno opremo, prodam. Vlado Prelog, Logarovič 7, Križevci, po 15. uri. M-511

TOMOS AVTOMATIK s smerokazi, lovsko puško Hamerles (belgijska), črno-belo televizijo Grundig, pralni stroj Candy prodam. M-65 040, do 15. ure, in 65 278, zvečer. M-512

RENAULT 4, letnik 1978, dobro ohranjen in obnovljen, prodam. Milena Salaj, Črenšovci 186. M-513

MOTOR ZA MERCEDES 190 D, vozen, prodam. Žilki 98 a. M-515

SIMCO HORIZON LS, letnik 1979, delno obnovljeno, prevoženih 85.000 km, garažirano, ugodno prodam. M-21 017, dopoldan. M-519

RENAULT 17, letnik 1977, prodam. M-54 036. M-522

Zaradi razširitve obrtne dejavnosti nujno potrebujemo 15 tisoč DEM za dobo dveh let. Vrnem 25 tisoč DEM. Telefon: 76 041. Garancija je hipoteka.

VESTNIK

Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Renata Bakan-Ficko, Bernarda Balazic-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Mauček, Stefan Sobčan, Endre Gontar (tehnični urednik), Nataša Juhnov (fotografinja), Navenka Emri (lektorica).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29. Telefoni: novinarji in odg. urednik 21 383, 21 064 in 25 019, glavna urednica in direktorica 22 403, računovodstvo in tajništvo 21 383 in 21 064, GPS (trženje) 22 403, telefaks 22 419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za 2. trimesečje 1991 je 200,00 dinarjev, za podjetja 400,00 dinarjev, za naročnike v tujini 70 DEM letno.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri A-banki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512. Tisk GZP Mariborski tisk, Maribor. Vestnik je oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

ZASTAVO 28, letnik november 1985, prevoženih 48.000 km, prodam. M-48 578. M-536

RENAULT 4 GTL, april 1989, prodam. M-23 123. M-537

OPEL KADETT, dizel, letnik 1984, prodam. Radovci 44. M-539

JUGO 55, rdeče barve, star dve leti, prodam. M-31 250. M-542

KADETT 1.3 S, letnik 1986, 70.000 km, brezhiben, še nekaramboliran, registriran do aprila 1992, prodam za 13.000 DEM. M-62 020, popoldan. M-543

LADO KARAVAN 1200, letnik 1982, neregistrirano, vozno, industrijski šivalni stroj Brother in industrijsko »entlarico« (oberlog) prodam. M-42 311. M-552

KOSILNICO BCS prodam. Dodoš, Trakoščanska 8, Varazdin. M-042 510 74. M-MM

TROSILNIK ZA GNOJ KUPIM. Naslov v upravi lista. M-MM

KOMBAJN ZMAJ 132, dobro ohranjen, pripravljen za žetev, prodam. Strojna skupnost Banovci, M-87 218 ali 87 335. M-3112

MOTOKULTIVATOR MIO-HONDA F 620 Y s koso prodam. M-89 064. M-3107

OLTOV STROJ, rabljen ali pokvarjen, za okopavanje korus, z dozivnikom za umetno gnojilo kupim. Plitvički Vrh 30, G. Radgona. M-14934

MIO STANDARD 350 s kosilnico in frezo ter traktor Tomo Vinković 18 s priključki ugodno prodam. Kidričevo naselje, Radenci. M-14933

TRIBRAZDNI PLUG, visok klirens, 14-colni, in dvobrazdni plug Olt, 10-colni in tridelne brane prodam. M-53 052. M-518

TRAKTOR STEYR 70, predsetvenik, plug, 12-colni, kompresor, 10 barov, prodam. Strukovci 26, Bodonci. M-521

KOSO OLT 525, zadnji, za traktor, malo, rabljeno, prodam. M-70 064, Odranci, Jugovska 12. M-525

PREDSETVENIK, nov, in cirkularno prodam. Čikeška vas 26. M-551

MOLZNI STROJ VESTVALJA, malo rabljen, prodam. M-45 198, Salamenci 86. M-559

TRAKTOR FIAT 402 prodam. Dolenci 70. M-59 034. M-575

KROŽNE BRANE in motokultivator prodam. Skakovci 56. M-578

KOMBAJN EPPLE v dobrem stanju, kosa 220 cm, ugodno prodam. Ivan Anton, Vidonci 144, Grad. M-589

KOSILNICO BCS, dobro ohranjeno, prodam. M-55 112. M-594

TRAKTOR STAYR 18 z reduktorjem prodam. Veščica 19. M-604

ŽIVALI

TELICO, brejo 6 mesecev, prodam. Doljni Slaveči 134. M-509

MALE PUJSKE prodam. Perkič, Soboska 47, Bakovci. M-520

PSE, nemške boksarje, mladiče, z rodovnikom prodam. Slivnjek, Bokrač 14. M-545

MALE PUJSKE, prodam. Rakičan, Panonska 37. M-546

MLADE PEKINEZERJE z rodovnikom, stare 2 meseca, prodam. M-75 752. M-553

TELICO, kontrola A, brejo 9 mesecev, prodam. Brezovci 43, M-45 345. M-556

MALE PUJSKE prodam. Anton Fujs, Krog, Murska 10. M-557

ŠTIRI KOZE prodam. Bratonci 33. M-560

TRI KRAVE, visokobreje, prodam. Alojz Plej, Petanjci 124. M-566

BREJO SVINJO prodam. Gradišče 3 a. M-46 584. M-569

ODKUPJEM DOMAČE ZAJCE, težke nad 3 kg. M-54 014. M-579

Nesnice, mlade jarkice, pasme HISEX, rjave, prodajamo po ugodni ceni. Naročila sprejema Gostilna Železen, Bežovci. M-49 025. M-JS

NESNICE, mlade jarkice, pasme HISEX, rjave, stare tri mesece, kooperacijske reje, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodnih dnevnih cenah. Akcijska prodaja: cena 60,00 din. Vsak, ki kupi 10 jarkic, dobi eno zastoj. Naročila sprejema in daje vse informacije Gostilna Anice Benčec, Bakovci, Prečna 6 a. M-JS

VESTNIK — Izdaja Podjetje za informiranje Murska Sobota

RAZNO

INDUSTRIJSKI ŠIVALNI STROJ SINGER prodam. M-87 814. M-3118

BARVNI TV GORENJE prodam. Možnost plačila na čke. M-82 007. M-3119

DISKONT UNIVERZAL KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU 138

VAM PONUJA PO DISKONTNI CENI

PREMOG

— lignit — kosi 1.205,00 — v Ljutomeru

— lignit — kocke 1.095,00 — v Ljutomeru

in ves gradbeni material po proizvodni, veleprodajni ceni.

Tel.: (069) 87-630 in 81-160

GOSTILNA ŠADL

iz Križevca pri Ljutomeru vabi na sobotna in nedeljska kosila — po ugodni ceni — 75,00 din.

Vabljeni!

ČEBELE v AŽ panjih 10, pralni stroj Gorenje, aluminijaste 40 l kante in štedilnik, 2 plin in 2 električni, ugodno prodam. M-21 964. M-580

MALE PUJSKE prodam. Markišavci 30. M-586

MALE PUJSKE IN PRAŠICE do 100 kg. in R 4, registriran, prodam. Noršinci 34, pri M. Soboti. M-610

POSEST

ZDRAVNICA NAJAME NEO-PREMLJENO DVOSOBNO STANOVANJE Murski Soboti. M-75 642, po 15. uri. M-4117

GOZD, do 1 ha v okolici Ljutomera, prodam. Ponudbe s ceno poslati na oglasni oddelček Vestnika pod šifro »GOZD«. M-VD

GOZD v Lončarovcih, 67 arov (borov in bukov), z lesom za dve ostrejši prodam. M-24 563, po 20. uri. M-MM

HIŠO z gospodarskim postopjem, zemljo in gozdom v bližini M. Sobote prodam. M-061 344 146. M-MM

NOVO V BAKOVCIH

ZABAVNE IGRE V GOSTILNI ŠTADLER-CAJNKO

STANOVANJSKO HIŠO z gospodarskim postopjem in 20 arov parcele ob hiši v G. Lakošu 12 a ter vinograd (850 trsov) s kletjo (voda, elektrika, stiskalnica, sodi) v Lendavskih goricah prodam. Lendava, Partizanska 89. M-75 762. M-4115

TRAVNIK, 18 arov, na Krajni, prodam. Ema Hoheger, Krajna 71. M-46 456. M-2272

GRADBENO PARCELO, 12,5 ara v Lipovcih, prodam. Lopert, Dokležovje 2 f. M-527

TRISOBNO STANOVANJE v Lendavski ulici v Murski Soboti, 76 m², prodam. M-23 123. M-537

PARCELO, 25 arov, za Šifartjevim mlinom ob progi prodam. M-24 792. M-538

GRADBENO PARCELO z dokumentacijo in Rankovcih prodam. Možnost plačila na obroke. M-43 125. M-555

PARCELO, 16 arov, v Beltincih, prodam. M-70 183. M-558

ŽAZIDLIVO PARCELO, približno 10 arov, 10 km iz Murske Sobote, in gozd, 22 arov, ugodno prodam. M-45 394. M-564

KMEČKO HIŠO (elektrika, voda), takoj vseljivo, s 3.000 m² zemljišča, 10 km iz Murske Sobote, prodam. M-063 21 392. M-564

HIŠO ali stanovanje vzamem v najem. Ponudbe na upravo lista pod UGODNO. M-570

ŽAZIDALNO PARCELO V IVANOVCIH, 44 arov, prodam. Naslov v upravi lista.

STAREJŠI VINOGRAD z leseno vinsko kletjo v Strehovskih goricah prodam. Informacije, Filovci 35. M-596

VISOKOPRILTIČNO NOVEJŠO HIŠO na 10-arski parceli prodam. M-23 947 od 14 do 16 ure. M-613

NOVOZGRAJENO HIŠO v Motovcih, primerno tudi za odprne obrti, prodam. M-49 102. M-OP

RAZNO

INDUSTRIJSKI ŠIVALNI STROJ SINGER prodam. M-87 814. M-3118

BARVNI TV GORENJE prodam. Možnost plačila na čke. M-82 007. M-3119

DISKONT UNIVERZAL KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU 138

VAM PONUJA PO DISKONTNI CENI

PREMOG

— lignit — kosi 1.205,00 — v Ljutomeru

— lignit — kocke 1.095,00 — v Ljutomeru

in ves gradbeni material po proizvodni, veleprodajni ceni.

Tel.: (069) 87-630 in 81-160

STORITVE

FRIZERSTVO na domu. Kličite vsak ponedeljek in petek od 16. do 18. ure po M-24 941 — Gabrijela Kodila. M-544

NOVO — NOVO — NOVO POMAGAM V GOSPODINJSTVU: čiščenje, pranje, likanje, kuhanje, kratko varstvo otrok, pomoč ostarelim. Staneta Rozmana 25, M-24 555 ali 22 671. M-567

ZA ENKRATNO POSPRAVLJANJE STANOVANJA išče žensko vdovec, dam stanovanje. Ludvik Barbarič, Razlagova 3, M. Sobota. M-603

AVTOKLEPARJA, ki mi takoj obnovi in pobarva VW JETO iščem. M-22 939, po 18. uri. M-608

PAJNE AŽ 10, nove, kakovostne poceni prodam. Vučetinec 73, 42311 Lopotince. M-3110

ŠIVALNI STROJ BAGAT z omarico, prodam. Pristava 8, M-82 391. M-3109

TRSTNE CEPLJENKE (laški, šipon, beli bergundec) prodam. M-037 30 776. M-3108

CEPLJENO VINO, mešane sorte, prodam. Alojz Matjašič, Slapinci 41, Videm ob Ščavnici. GR-14932

POHIŠTVO ZA SPALNICO, staro pet let, ugodno prodam. M-61 126. M-14931

ROLETE in okenska krila, rabljena, prodam. M-45 117. M-517

OPOZARJAM VSE, ki bi od Jožeta Mlinariča iz Radenec, Kapelska 24, kupili kakršno koli premično ali nepremično premoženje, da sem solastnica in da bom sodno ukrepala, preden se ne uredijo premoženjski odnosi med nami. Milena Mlinarič-Korošak, Kapelska 24, Radenci. M-523

DVOKRILNA GARAŽNA VRATA in 700 kosov opeke modul prodam. Salamenci 64. M-524

VOZ Z GUMIJASTIMI KOLESIMI prodam. Salamenci 85, M-45 004. M-529

VINO RIZLING IN SILVANEC, 200 l, po 20,00 din, prodam. Ivanovci 39 a (pri cerkvi). M-530

PREKLIC! Preključem veljavnost hranilne knjižice št. 231845, izdane pri HKS Panonka M. Sobota na ime: Ignac Kušec, G. Bistrica 160. M-534

BELO ŽENSKO POROČNO OBLEKO št. 38/40, ugodno prodam. M-48 678. M-540

KUHINJSKO POHIŠTVO Gorenje (hrast) prodam po ugodni ceni. Branko Fijok, Koceljva 2, M. Sobota (nad Domom tehnike). M-541

DVE NOVI AVTOKOLICI prodam. M-54 014. M-574

NOVE NADOKENKE PREKLADDE, 190 cm, 7 kosov, in trajnožarni štedilnik na trda goriva 70/60, prodam. Andrejci 13. M-584

VINO, BELO, mešanica rizling in šipon, prodam. Prodajmo rdeče vino »francuzar«, večje in manjše količine. Ludvik Flisar, Čemelavci, Gederovska 20. M-588

KLAVIATURO Yamaha z ritmi za začetnika ali samostojno igranje prodam. M-22 132. M-592

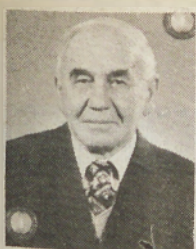
TV ANTENE, stare 1,5 leta, z ojačevalcem in 7 programi prodam. Gradišče 17. M-595

STREŠNO OPEKO BIBER, 2.000 kosov, staro, v dobrem stanju, zelo ugodno prodam. M-22 475. M-597

PIANINO RÖSSLER prodam. M-22 870. M-599

ŠPORTNO KOLO, primerno do 14 let, prodam. M-23 974 od 17 do 20 ure. M-601

IVERICO, 230 x 100 x 3,2 cm, 40 kosov, ugodno prodam. M-46 109. M-607

*Polje, kdo bo tebe ljubil,
kadar jaz bom v grobu spal.
Ljubila te bo hridka
solza, ki na grob kaplja.*

V SPOMIN

Boleč je spomin na 3. junij, ko je minilo leto dni, odkar nas je zapustil dragi oče

Jože Osterc

iz Bunčan

Odšel si tja, kjer ni bolečin, ni trpljenja, le večni mir.
Spomin nate bo ostal do konca dni.

Žalujemo: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 87. letu starosti je preminil naš najdražji

Jožef Obal

iz Murske Sobotne
Cankarjeva 57

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli ustno in pisno sožalje ter darovali vence in cvetje. Posebej se zahvaljujemo vsem zdravnikom in drugemu osebju internega in kirurškega oddelka bolnišnice v Murski Soboti za njihov trud in skrbno pozornost. Hvala gospodu kaplanu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke, pa tudi vsem, ki so darovali za svete maše.

Se iskrena hvala vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku na soboškem pokopališču.

Vsem še enkrat — hvala!

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

26. maja je v 81. letu starosti mirno zatisnila trudne oči naša draga žena, mama in stara mama

Marija Škrilec

roj. Horvat
iz Mlajtnec 18

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in za izrečeno sožalje. Posebno se zahvaljujemo dr. Šavlovi za dolgoletno zdravljenje, gospodu seniorju Novaku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Hvala prijateljici Slavici z družino iz Cerknice.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: mož Štefan, sin Geza z ženo Ireno, vnuka Vlado in Drago

*Oh, kako boli, ko ljubega moža,
očeta in dedka izgubiš.
Ostali so sledovi pridnih rok,
ki cenil jih bo pozni rod.
Vso ljubezen si nam dal, za vse,
prav vse, še enkrat — hvala.*

ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je po težki bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedi in brat

Franc Lah

iz Gerlinec 94

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo vsem dobrim sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali in sočustvovali z nami in ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence, cvetje, za maše in druge namene ter izrekli sožalje.

Prav posebna hvala dr. Kološevi in vsemu medicinskemu in strežnemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za njihov trud in požrtvovalnost med zdravljenjem, prav tako hvala dr. Peričevi in medicinskim sestram ZD Cankova.

Hvala kolektivom SOZ Prekmurka, Gorenje Elradu, TZO Cankova, KZ Panonka, HKS in ZVZ M. Sobota. Iskrena hvala vsem gasilcem za njihov trud in številnim gasilcem iz okoliških vasi ter OGZ M. Sobota. Hvala tudi vaščanom, mladincem, predstavnikom Prekmurskih goric Goričko in čebelarstvu društvu Rogašovci za besede slovesa ob odprtem grobu. Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter pihalnemu orkestru.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujemo: VSI, KI SMO GA IMELI NEIZMERNO RADI

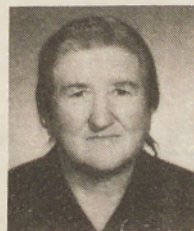

V SPOMIN
Minilo bo leto dni, odkar nas je zapustil

Štefan Graj

1928—1990
iz Srednje Bistrice

Še vedno si v naših srcih.
Žena Katarina in devet otrok z družinami

*Draga mama, skrb delo in
trpljenje
tvoje je bilo življenje.
bolečine si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala.*

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustila draga žena, mama, babica, prababica in sestra

Helena Ciglar

roj. Horvat
s Petanjec 58

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem za nesebično pomoč med boleznijo.

Iskrena hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku KS, g. Mlinariču, gasilskemu društvu Petanjci, vsem, ki ste drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, vence in za svete maše.

Vsem še enkrat — iskrena hvala.

Petanjci, 15. 5. 1991

Žalujemo: mož Janez, sinovi Jože, Franc in Alojz z družinami, hčerka Marija z možem, vnuki in pravnuki, sestra Marija in brat Štefan z družinami

*S svojim vedrim nasmehom
vsakega osrečiti si znal,
pred usodo neizprosno
sam nemočen si obstal.*

(S. Kosovel)

ZAHVALA

V 51. letu starosti nas je po kratki, a hudi bolezni za vedno zapustil dragi oče, sin in brat

Jože Ropoša

iz Gornjih Slaveč

Z žalostjo v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k prezgodnjemu počitku, njegov grob pa zasuli s številnimi venci in šopki ali darovali v druge namene, nam pa izrekli sožalje.

Posebna hvala sosedom Rac-Škodnik in Hajdinjak, obema g. župnikoma, pevcem in vsem gasilcem ter njihovem govorniku, Dušanovim sošolcem in učiteljem OŠ Kuzma, družini Sever, firmi Aichinger in vsem njegovim sodelavcem iz Avstrije ter družini Ropoša. Hvala vsem, ki ste nam stali ob strani in blažili našo bol.

Žalujemo: mama, ata, hčerka Renata, sin Dušan ter sestra z družino

*S svojim vedrim nasmehom
vsakega osrečiti si znal,
pred usodo neizprosno
sam nemočen si obstal.*

ZAHVALA

V 32. letu je ob humanem poslanstvu tragično omahnil in nas zapustil naš dragi mož, ati, sin, brat, zet in svak

Darko Štampar

zlatar
iz Lendave

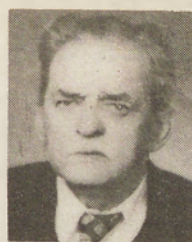
Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi prezgodnji zadnji poti in mu darovali cvetje, nam pa ustno ali pisno izrazili sožalje ter nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali.

Posebej se zahvaljujemo g. duhovniku iz Lendave, g. dekanu in g. kaplanu iz Ljutomera za pogrebni obred, krščanskim demokratom iz Ljutomera, pevcem iz Turnišča za odpete žalostinke, govornikom g. J. Gajserju in g. Š. Bratkoviču, g. Kovačiču za odigrano Tišino, obrtnikom iz Lendave in Ljutomera, sekciji zlatarjev in optikom Pomurja, članom soboškega aerokluba, vsem zmajarjem, še posebej g. Janku Bezjaku za ganljivo slovo — prelet nad grobom in vržen šopek ter VVU Lendava.

Vsem iskrena hvala.

Lendava, 20. 5. 1991

Žalujemo: vsi, ki smo ga imeli radi

V 82. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi oče, brat, dedek in pradedek

Ivan Karoli

iz Rakičana

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so darovali vence, cvetje ter za svete maše, nam izrekli sožalje, ustno in pisno, ter vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovlili od njega.

Iskrena hvala g. kaplanu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke, g. Francu Kuzmiču za poslovlilne besede, g. Marušiču za odigrano Tišino in internemu oddelku bolnice M. Sobota za lajšanje bolečin.

Žalujemo: vsi njegovi

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je 11. maja zapustila naša draga mama, tašča in stara mama

Kristina Ovsenjak

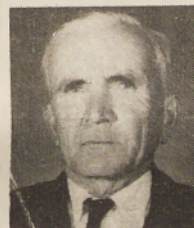
Mlajtnici 15

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali vence, šopke in za svete maše ter drago pokojnico v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala zdravnikom kirurškega oddelka, posebno dr. Arpadu Norčiču in medicinskim sestram. Naša iskrena hvala tudi gospodoma duhovnikoma za pogrebni obred in pevcem za občutno odpete žalostinke.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujemo: vsi njeni

*Kam odšel si, mož in oče dragi,
zbogom nisi nam povedal,
bela smrt je tebe vzela
kakor rosa rožico.*

ZAHVALA

Po daljši bolezni nas je v 79. letu starosti zapustil dragi mož, oče, tast, dedek in stric

Janez Baler

iz Kuštanovec

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom, ki so ga pospremili na zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje. Zahvaljujemo se zdravniškemu osebju pljučnega in internega oddelka bolnice, zahvala tudi sestri Eriki in ZD Petrovci.

Hvala duhovniku g. Balažicu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in Štefanu za odigrano Tišino ter Marti Horvat za besede slovesa.

Žalujemo: žena Ida, hčerka Irma, zet Boris, vnukinja Bojana in Lidija, nečak Štefan z družino in drugo sorodstvo

*Kdor veruje v Kristusa,
bo večno živel.*

ZAHVALA

V 67. letu nas je po dolgi bolezni zapustil dragi mož, oče, brat, tast in dedi

Jožef Jakob

iz Lipovec

Vsem, ki ste bili ob globoki bolečini z nami, se iskreno zahvaljujemo. Prisrčna hvala vsem sorodnikom, botrini, dobrim prijateljem in znancem, sosedom, kolektivom Mura in vsem, ki ste izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, in vsem, ki ste izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ali za sv. maše ali v druge dobrodelne namene in ga pospremili k večnemu počitku. Posebna hvala dr. Čaru in patronažnim sestram za požrtvovalne obiske, internemu oddelku bolnice v Rakičanu in vsem, ki ste ga zmeraj radi obiskovali. Hvala g. duhovniku za pogrebni obred in poslovlilne besede, pevkam in pevcem za odpete žalostinke in govorniku KS Lipovci za poslovlilne besede.

Žalujemo: žena Rozalija, sin Janez, hčerki Bernarda in Brigita z družinami ter vsi, ki smo ga imeli radi

Prošnja

V Novi ulici 11 v Bakovcih si želi nekdo zgraditi hišo, pa se mu vedno znova podira. Pomagajte!

Ta »nekdo« je štorklja, ki se je odločila, da si bo na električnem drogu naredila gnezdo. Vedno znova se ji sesuje, saj bi potrebovala najprej oporo, desko ali kaj podobnega. Avgust Šaruga je že poklical elektrika, ki so odgovorni za takšna dela in jih lahko tudi edino oni opravijo. Pa nič. Štorklja se še naprej muči. Zato: pomagajte štorklji v Novi ulici 11 v Bakovcih!

bbp

NOVA CESTA — Delavci Pom-grada iz Murske Sobotne te dni končujejo obnovo ceste Ljutomer—Žerovinci, ki je bila več kot potrebna, še zlasti na območju skozi gozd na hribu, saj so bile na njem globoke vdolbine in je bila zato že nekaj časa omejena hitrost. Ker je cesta zaprta, so promet preusmerili skozi Mekotnjak in Kamenščak. Ta obvozna cesta ni asfaltirana, zato se zaradi velikega prometa v lepem vremenu dvigajo oblaki prahu, občani pa grozijo z zaporo.

Foto: S. S.

V Dragotincih nabrusili kose

Gasilsko društvo Dragotinci v radgonski občini je v nedeljo pripravilo tekmovanje koscev. Zanj se izmerili 36 parcelic 10 krat 3 metre, žal pa je bilo koscev manj: 11 moških in 1 ženska (Angela Šafarič). Potem ko so nabrusili kose (tudi tako, da so zvrnili kozarček), so zarezali v visoko travo. Čeprav so s kosami mahali v glavnem starejši, smo vendarle ugotavljali, da že dolgo niso kosili, saj so nekateri za sabo puščali toliko trave, da bi se krave dobro napasle. Seveda pa bi kose najbrž bolj pritiskali k tlom, če jim časa ne bi merili. Ob koncu so ugotovili, da je bil najboljši Janko Rihtarič iz Turjanec, drugi je bil Karl Vrtnjak iz Dragotincev, tretji pa Janko Vrzel, prav tako iz Dragotincev. Zmagovalci so dobili lepe nagrade (prva je bila samokolnica), na prvem račun pa so prišli tudi vsi drugi,

OKREPCILO — Možje so po stari navadi pred košnjo zvrnili kozarček »žganice«.

saj so dragotinski gasilci pripravili veliko zabavo. S. S.

KOŠNJA — Trava je velika, kosa nabrušena, a kaj, ko se mora z njo mučiti starejši človek, mladina pa pije.

Beltinci

DOBILI PRAVDO IN TELEFONE

Spor med telefonskimi naročniki krajevnih skupnosti Beltinci in soboškimi PTT-podjetjem zaradi plačila 5.200 dinarjev — to je prispevek za prejšnji sis — se je na Temelnjem sodišču v Murski Soboti končal v prid Beltincem. Sodišče je upoštevalo mnenje predstavnikov republiškega sekretariata za promet in tržnega inšpektorja, da so bile širitve povezav med avtomatsko telefonsko centralo in razvodiščem plačane po veljavnem pogodbenem ceniku poštne storitve. Zato tudi ni upravičeno do zahtevka plačila 5.200 dinarjev. Sodišče je odločilo, da mora PTT-podjetje Murska Sobota v 15 dneh priključiti telefone vsem naročnikom. Poleg tega pa mora v tem roku tudi poravnati pravne stroške v znesku 57.960 dinarjev. Sklep sodišča je soboško PTT-podjetje upoštevalo in tako bodo Beltinci v teh dneh dobili telefone, na katere so tako dolgo čakali.

F. M.

Srečanje s prof. dr. Maco Jogan

GLEJ, DEKLA SEM GOSPODOVA!

V tem znamenju je za jutri ob 19-ih v grajskem salonu v Murski Soboti napovedano srečanje s prof. dr. Maco Jogan, ki ji je pred kratkim v Knjižnici FSPN v Ljubljani izšla knjiga Družbena konstrukcija hierarhije med spoloma. Sprva jo je avtorica hotela nasloviti Dekla gospodova, pa so ji nasprotovali, češ »da za znanstveno monografijo izbere drugačen naslov«. In tu se bo jutri zvečer začelo spoznavanje sociologinje, raziskovalke, publicistke, končno ali najprej pesnice in ene tistih samosvojih osebnosti na Slovenskem, ki je docela predana zanimanju za žensko vprašanje. Seveda se z napovedjo ne nagovarja samo ženske, ampak tudi ali predvsem moške.

Prejšnji četrtlet je bila vsakoletna akcija slovenskega Rdečega križa, v katero so se vključile tudi pomurske občinske organizacije. Radgonačani so tako zbrali 1400 kosov oblačil, 174 parov obutve, 20 kilogramov posteljnine, 12 kosov odevi, 7 kosov pohištva, 5 jogijev, kavč in dva električna štedilnika. Zbiralci pa so za malico dobili »skupščinske« sendviče ali tiste, ki so običajno namenjeni skupščinskemu delegatom ob zasedanju.

Foto: bdp

Z NEDELJSKE SLOVESNOSTI V VELIKI POLANI

Dom bo varoval sv. Florijan

V nedeljo so odprli v Veliki Polani na slovesnosti, ki se v mnogočem razlikuje od dosedanjih, vaško-gasilski dom. Gre za objekt s 260 kvadratnimi metri, uporabljali pa ga bodo gasilci za vozila in opremo ter občani za sestanke in drugo. Tudi Polančani so pomagali s prostovoljnimi delom, prevozi in delovnimi stroji, veliko denarja pa so zbrali s krajevnim samoprispevkom in darovi posameznikov. Na slovesnosti se je zbrala velika množica ki je prisluhnila govornikom: domačinu Jožku Tivadarju, predsedniku SO Lendava Cirilu Pucku, predsedniku občinske gasilske zveze Jožetu Koconu, pa tudi domačemu župniku Francu Kodila, ki je po krajšem verskem obredu vaško-gasilski dom blagoslovil. V kulturnem programu so sodelovali: učenci polanske šole, kmečki oktet ter cerkveni pevski zbor. Na slovesnosti so izročili priznanja predsedstva gasilske zveze Slovenije, ki so jih prejeli: Jože Tivadar, Franc Žižek in Štefan Cvetko. Občinska gasilska zveza je podelila priznanja Alojzu Hozjanu, Štefanu Vu-

BLAGOSLOV — Polanski župnik Franc Kodila je po krajšem verskem obredu nov vaško-gasilski dom blagoslovil. Gasilec Franc Žižek pa je za dom daroval kip sv. Florijana, zaščitnika gasilcev.

Foto: S. S.

ku, Jožetu Žoldosu, Štefanu Kramarju, Jožetu Špičlinu in Štefanu Prši. S priznanji je bilo veliki kudušni tudi polansko gasilsko društvo; dobili so jih: Univerzal Lendava, Franc Kodila, Franc Šumenjak, Štefan Vuk, Mirko Ži-

žek, Kovinoplastika V. Polana, osnovna šola V. Polana, Alojz Hozjan, Štefan Cvetko, Jože Šemen, Jože Gerič, Janez Raščan, Milan Prša in Jože Žižek.

S. Sobočan

—Murska Sobota

Nasmeh deluje čudežno

»Nasmeh nič ne stane, vendar čudežno deluje... Veliko vrednost, morda večjo, kot si kdor koli predstavlja, ima tak nasmeh za našega učenca, pa naj bo v oddelku prilagojenega progra-

ma, še bolj pa gojencu čistega delovnega usposabljanja. Drobna iskrica v očeh zažari, poišče si toplo dlan tovarišice, da ga po- boža in s tem potrdi svoj darovani nasmeh.« S temi besedami je

ravnateljica OŠ s prilagojenim programom Prekmurske brigade v Murski Soboti Marija Pavlica izrazila dobrodošlico vsem, ki so se minuli petek udeležili skupne prireditve ob dnevu odprte šole. Vsi, ki so prišli k njim na obisk, so bili prijetno presenečeni, še posebej nad njihovo lutkovno igrico O okroglem jajcu, s katero so poželi velik uspeh tudi na srečanju mladih lutkarjev Slovenije v Piranu. Buren aplavz so doživeli tudi plesalci, ritmični pevci, folkloristi in recitatorji. Po prireditvi pa so učenci in učitelj prikazali še neposredno delo učilnicah in šolskih delavnicah.

Tudi tokrat je bilo potrjeno spoznanje, da so lahko uspešni pri vzgoji in izobraževalnem delu tudi učenci z lažimi duševnimi in telesnimi manjnostmi, če je delo tako, kot je v osnovnih šolah s prilagojenim programom. Seveda je to za vsakega starša precejšen udarec, ko zve, da mora njegov otrok v »posebno« šolo. Nekateri temu tudi močno zoperstavljajo preprečujejo, vendar se ne zavedajo, da delajo s tem krivico predvsem njemu otroku, ki je v redni šoli med najslabšimi in s tem velikokrat ne-

Pokazati se pred svojimi starši, učitelji in gosti — to je bilo za učence OŠ Prekmurske brigade nekaj posebnega, velikega, radostnega... (Foto: JOG)

Novo kinološko društvo

Na pobudo ljubiteljev psov z Goričkega so imenovali iniciativni odbor za ustanovitev kinološkega društva. Ta je pripravil v gostilni Gergorec v Sebeborcih ustanovni občni zbor kinološkega društva Goričko, ki se ga je udeležilo okrog 40 ljubiteljev psov. Na zboru so sprejeli statut in program dela ter izvolili vodstvo. V programu dela so zapisali, da bodo posebno skrb namenili vzreji mladih psov, šolanju športnih, službenih, lovskih in slednih psov, ter agilitiji. Po raznih krajih bodo pripravili razstave različnih pasem psov ter strokovno pomagali pri nakupu, vzreji, šolanju in prehrani psov. Sodelovali bodo s sosednjimi kinološkimi društvi. Novoustanovljeno kinološko društvo bo delovalo na območju Goričkega, poligone za šolanje psov pa bodo imeli v Sebeborcih, Vučji Gomili in na območju Rogoševca. Za predsednika društva so izvolili Vlada Grofa iz Sebeborca. Ljubitelje psov vabijo, da se vključijo v društvo in pomagajo pri razvoju. Prijave je potrebno poslati na naslov: Kinološko društvo Goričko, Sebeborci 109 a, pošta Martjanci.

Dušan Grof

Prizidek

k osnovni šoli

Osnovna šola v Juršincih v občini Ptuj, kamor hodi tudi nekaj otrok iz radgonske občine, ima 257 učencev. Objekt ni bil urezen, saj bo kmalu star 100 let. Zaradi tega so že dalj časa razmišljali o prizidku k staremu objektu. Pretekli petek se jim je želja uresničila. K staremu objektu so prizidali objekt s šestimi učilnicami, dvema kabinetoma in drugimi vzporednimi objekti. Novi objekt je stal 40 milijonov dinarjev.

V sedanjih osnovnih šolah v Juršincih bi radi imeli še telovadnico in pričakujejo, da bodo njihove želje uresničene v naslednjih letih.

Poleg telovadnice bodo v naslednjih letih obnovili še stari del šole.

F. Klemenčič

Slovesnost ob namestitvi zvona

Farani in krajani Kobilje gradnja prostovoljnimi prispevki in delom kapelice, in to na hribu Sv. Marije, kjer je nekoč že bila cerkev, a so jo Turki porušili. Ta cerkevni hram, ki stoji na izredno lepem mestu med nogradov, bodo predvidoma v prihodnje leto. Zvonik je že zgrajen, slikarjem — prekmurskim rojakom — se dogovarjajo o freski, z arhitektom pa o načrtu za vhodna vrata.

Prva slovesnost pri novi kapelici bo v nedeljo, 9. junija 1991. Farani, krajani in gostje se bodo ob 9. uri zbrali pri župnijski cerkvi in se v procvetu zvonom sprehodili do kilometra oddaljene nove kapelice, kjer bo slovesnost ob obešanju zvona. Boter zvona, ki je posvečen sv. Jožefu, je kobiljanski župnik Franc Halas, tehta pa 71 kilogramov. Pričakujejo, da se bo tega obreda udeležilo veliko vernikov in krajanov. Pri novi kapelici na hribu Sv. Marije pa letos načrtujejo še nekatere druge slovesnosti. Tako bo že sredi avgusta slovesnost ob oblitnici blagoslovila temeljnega kama za novo kapelico.

Foto: F. Klemenčič

BIM

MURSKA SOBOTA,
Ciril-Metodova ulica
50, tel. 22 219, 22 808,
21 136, telefax: 21 138

BIM

MURSKA SOBOTA,
Kidričeva 33 a

Trudimo se, da
vam postrže-
mo modna obla-
čila po vašem
okusu.
Ugodno obro-
čno odplačilo.

BIM

BAKOVCI, Vrtna ul. 8

Obiščite trgovino BIM v Bakovcih!

Vzemite si čas, pobrskajte po policah, ne bo vam žal!

- Ugodne cene!
- Obročno odplačilo!

Dnevi Bima v Ciril-Metodovi ulici v Murski Soboti!
Velika razprodaja do 18. junija!